

შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია „ნოვა“

ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი
აუდიტორის დასკვნა
2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია „ნოვა“

სარჩევი

გვერდი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	2-3
ფინანსური ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის:	
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	4
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება	6
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	7
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები	8-37
1. ზოგადი ინფორმაცია	8
2. შესაბამისობის ანგარიში	8
3. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) გამოყენება	9
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	14
5. კრიტიკული შეფასებები და შეფასებების განუსაზღვრელობის უმთავრესი წყაროები	21
6. შემოსავალი	22
7. სხვა შემოსავალი/(ხარჯები)	22
8. დისტრიბუციის ხარჯები	22
9. ადმინისტრაციული ხარჯები	23
10. ფინანსური ხარჯები	23
11. მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	23
12. ძირითადი საშუალებები	24
13. მარაგები	25
14. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	25
15. ფული და ფულის ექვივალენტები	26
16. კაპიტალი	26
17. ნასესხები სახსრები	27
18. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	28
19. პირობითი ვალდებულებები	29
20. ტრანზაქციები მეკავშირე მხარეებთან	29
21. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა	30
22. ფინანსური ინსტრუმენტები	32
23. მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს	37

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს შპს „ნოვას“ ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი ოპერაციების შედეგებს, ფულადი სახსრების მოძრაობასა და კაპიტალის ცვლილებას ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიკური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- კომპანიის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- კომპანიის ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის კომპანიის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობას.
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- კომპანიის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2018 წლის 28 ივნისს.

ხელმძღვანელობის სახელით:

ედიშერ ხიმშიაშვილი
დირექტორი

2018 წლის 28 ივნისი
თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ნოვას“ მფლობელებსა და ხელმძღვანელობას:

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „ნოვას“ (შემდგომში „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სრული შემოსავლის, კაპიტალის ცვლილებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშებს 2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის, ასევე ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების მოკლე აღწერილობის ჩათვლით.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვმოქმედებდით კომპანიისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დოკუმენტი „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“ (პბეკ კოდექსი). შესაბამისად, ჩვენ მიერ შესრულებული ეთიკური ვალდებულებები შეესაბამებოდა სხვა ეთიკურ მოთხოვნებს პბეკ კოდექსის სტანდარტებით. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისია პროფესიული დასკვნის გასაკეთებლად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ხელმძღვანელობის ანგარიშში შესულ ინფორმაციას, მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებას და მასზე ჩვენს აუდიტორულ დასკვნას. ხელმძღვანელობის რეპორტი მოგვეწოდება წინამდებარე აუდიტორული დასკვნის გამოცემის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე სხვა ინფორმაციას არ მოიცავს და მასზე რაიმე სახის თვალსაზრისს არ გამოვხატავთ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი მოვალეობაა, გავცნოთ სხვა ინფორმაციას და, იმავდროულად, დავასკვნათ, ხომ არ არის სხვა ინფორმაცია ფინანსური ანგარიშგების ან აუდიტის პროცესში მოპოვებულთან არსებითად შეუსაბამო ან სხვაგვარად მნიშვნელოვნად არაზუსტი.

ხელმძღვანელობისა და ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელ პირთა მოვალეობები

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მოამზადოს და ობიექტურად წარმოადგინოს ფინანსური ანგარიშგება ფასს-ების შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა მოვალეა, შეაფასოს კომპანიის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების (ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის) უნარი, აგრეთვე, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს კომპანიის ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელი პირები მოვალენი არიან, უზედამხედველონ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის მოვალეობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის საფუძვლიანი რწმენა, რომ ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. საფუძვლიანი რწმენება წარმოადგენს მაღალი ხარისხის რწმუნებას, მაგრამ, ამავდროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად თუ ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენას ახდენდეს ამ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე, მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში გამოვთქვამთ პროფესიულ თვალსაზრისს და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ იდენტიფიცირებას ვახდენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რაც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის არგამოვლენის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის არგამოვლენის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარგანზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან შიდა კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის მიზანს;
- ვაფასებთ ბუღალტრული აღრიცხვის გამოყენებული პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას;
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან უწყვეტი საწარმოს პრინციპის აღრიცხვის წარმოების თაობაზე და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ თვალსაზრისს, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის განუსაზღვრელობა ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ჩვენ ვალდებული ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, შევცვალოთ კიდეც დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მას შემდეგ, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება კომპანია აიძულოს, შეწყვიტოს მოქმედი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების მთლიან სტრუქტურას, შინაარსსა და წარმოდგენის ფორმას, მათ შორის განმარტებებს და ასევე იმას, თუ როგორ შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებაში შესაბამის ტრანზაქციებისა და მოვლენების ასახვა ინფორმაციის ობიექტურად წარმოდგენის პრინციპს.

სხვა საკითხებს შორის, ჩვენ ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმილ შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილ მნიშვნელოვან ხარვეზებს.

ჯონ რობინსონი

შპს „დელოიტი და ტუშის“ სახელით

2018 წლის 28 ივნისი

თბილისი, საქართველო

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ნოვა“

**მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)**

	შენიშვნა	2017	2016
შემოსავალი	6	86,340	64,129
რეალიზაციის თვითღირებულება		(67,222)	(49,664)
მთლიანი მოგება		19,118	14,465
სხვა შემოსავალი/(ხარჯები)	7	721	(175)
დისტრიბუციის ხარჯები	8	(3,474)	(1,820)
მარკეტინგის ხარჯები		(557)	(437)
ადმინისტრაციული ხარჯები	9	(2,830)	(2,575)
უცხოური ვალუტის გაცვლით მიღებული მოგება(ზარალი)		20	(1,357)
ფინანსური ხარჯები	10	(2,770)	(1,642)
მოგება გადასახადამდე		10,228	6,459
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	11	(179)	1,231
წლიური მოგება		10,049	7,690
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ სრული შემოსავალი		10,049	7,690

ხელმძღვანელობის სახელით:

ედიშერ ხიმშიაშვილი
დირექტორი

2018 წლის 28 ივნისი
თბილისი, საქართველო

11-43 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ნოვა“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
აქტივები				
<i>გრძელვადიანი აქტივები</i>				
ძირითადი საშუალებები	12	24,622	21,082	14,385
არამატერიალური აქტივები		107	14	18
სულ გრძელვადიანი აქტივები		24,729	21,096	14,403
<i>მიმდინარე აქტივები</i>				
მარაგები	13	25,389	15,358	8,131
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	14	5,294	5,367	3,690
ფული და ფულის ექვივალენტები	15	352	184	87
სულ მიმდინარე აქტივები		31,035	20,909	11,908
სულ აქტივები		55,764	42,005	26,311
კაპიტალი და ვალდებულებები				
<i>კაპიტალი და რეზერვები</i>				
საწესდებო კაპიტალი	16	300	300	300
გაუნაწილებელი მოგება		21,847	13,529	8,979
სულ კაპიტალი		22,147	13,829	9,279
<i>გრძელვადიანი ვალდებულებები</i>				
ნასესხები სახსრები	17	21,602	7,436	5,316
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	11	-	-	1,231
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		21,602	7,436	6,547
<i>მიმდინარე ვალდებულებები</i>				
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	18	3,945	2,433	4,383
ნასესხები სახსრები	17	8,068	18,306	5,934
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		2	1	168
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		12,015	20,740	10,485
სულ ვალდებულებები		33,617	28,176	17,032
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		55,764	42,005	26,311

ხელმძღვანელობის სახელით:

ედითერ ხიმშიაშვილი
დირექტორი

2018 წლის 28 ივნისი
 თბილისი, საქართველო

11-43 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ნოვა“

კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 1 იანვარი 2016	300	8,979	9,279
სულ წლის სრული შემოსავალი	-	7,690	7,690
გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები	-	(3,140)	(3,140)
ნაშთი 31 დეკემბერი 2016	300	13,529	13,829
სულ წლის სრული შემოსავალი	-	10,049	10,049
გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები	-	(1,731)	(1,731)
ნაშთი 31 დეკემბერი 2017	300	21,847	22,147

ხელმძღვანელობის სახელით:

_____

ედიშერ ხიმშიაშვილი
დირექტორი

2018 წლის 28 ივნისი
თბილისი, საქართველო

11-43 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ნოვა“

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
მოგება მოგების გადასახდამდე		10,228	6,459
კორექტირებები:			
მოგება-ზარალში აღიარებული საპროცენტო ხარჯი	10	2,505	1,461
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული მოგება	7	(850)	(2)
სავაჭრო მოთხოვნებზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი	7	62	120
მარაგების მოძველება და ჩამოწერა	7	553	263
ცვეთა და ამორტიზაცია	9, 12	1,765	1,201
უცხოური ვალუტის გაცვლით მიღებული წმინდა (მოგება)/ზარალი		(20)	1,357
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილებებამდე		14,243	10,859
მოძრაობა საბრუნავ კაპიტალში:			
სავაჭო და სხვა მოთხოვნების კლება/(ზრდა)		10	(1,798)
მარაგების ზრდა		(10,584)	(7,490)
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებების ზრდა		1	-
სავაჭრო და სხვა გადასახდელების ზრდა/(კლება)		1,512	(1,950)
ოპერაციებიდან მიღებული ნაღდი ფული		5,182	(379)
გადახდილი პროცენტი		(2,503)	(1,742)
გადახდილი მოგების გადასახადები		(162)	(440)
საოპერაციო საქმიანობით მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ნაღდი ფული		2,517	(2,561)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
გადახდები ძირითად საშუალებებზე		(6,166)	(7,688)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვით მიღებული შემოსავალი		1,631	108
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ნაღდი ფული		(4,535)	(7,580)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
შემოსავალი ნასესხები სახსრებიდან		147,777	90,260
ნასესხები სახსრების დაფარვა		(143,670)	(76,946)
გადახდილი დივიდენდი		(1,731)	(3,140)
ფინანსური საქმიანობიდან გენერირებული წმინდა ნაღდი ფული		2,376	10,174
წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში		358	33
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	15	184	87
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი უცხოურ ვალუტაში ფლობილი ნაღდი ფულის ნაშთზე		(190)	64
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	15	352	184
ხელმძღვანელობის სახელით:			

ედმერ ხიმშიაშვილი
დირექტორი

2018 წლის 28 ივნისი
თბილისი, საქართველო

11-43 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შეზღუდული პასუხისმგებლობის ორგანიზაცია „ნოვა“

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის

1. ზოგადი ინფორმაცია

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ნოვა“ დაფუძნდა 2006 წლის 8 ნოემბერს. მისი რეგისტრირებული ოფისის მისამართია საქართველო, თბილისი, აგლაძის ქუჩა 45.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა სამშენებლო მასალების წარმოება, იმპორტი, გაყიდვა და ექსპორტი. კომპანია პროდუქტებს ყიდის საქართველოს ტერიტორიაზე, დისტრიბუციის საკუთარი არხების მეშვეობით.

საწარმოო პროცესი ხორციელდება კომპანიის კუთვნილ ქარხნებში თბილისსა და ბათუმში. კომპანიის მიერ წარმოებული პროდუქტები მოიცავს: პოლიეთილენის წყლის ავზებს, გადასახურ მასალებს, თაბაშირ-მუყაოსა და მეტალო-პლასტმასის პროფილებსა და აქსესუარებს.

კომპანიის ძირითადი კლიენტები არიან საცალო გამყიდველები, სამშენებლო კომპანიები, სავაჭრო ორგანიზაციები და ფიზიკური პირები.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის მესაკუთრე-ბენეფიციარები იყვნენ:

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
ზვიად აბულაძე	20%	20%	20%
ჯემალ ბოლქვაძე	20%	20%	20%
ემზარ ირემაძე	20%	20%	20%
ჯემალ ანთაძე	20%	20%	20%
რამაზ ირემაძე	20%	20%	20%
სულ	100%	100%	100%

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება კომპანიის ხელმძღვანელობამ გამოსაშვებად დაამტკიცა 2018 წლის 28 ივნისს.

2. შესაბამისობის ანგარიში

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, რომლებიც გამოცემულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ, და ინტერპრეტაციების შესაბამისად, რომლებიც გამოცემულია ფინანსური აღრიცხვის ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის მიერ.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება არის კომპანიის პირველი წლიური ფინანსური ინფორმაცია, რომელიც სრულ შესაბამისობაშია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (ფასს). კომპანიის ფასს-ზე გადასვლის თარიღია 2016 წლის 1 იანვარი. გარკვეული გამოწვევების გარდა, ფასს 1 კომპანიებისგან მოითხოვს სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის მოქმედი რედაქციების რეტროსპექტიულ გამოყენებას. წინამდებარე რედაქცია გამოყენებულია 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით და ფასს საანგარიშო პერიოდის ბოლომდე შემდგომი პერიოდების ფასს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ვინაიდან კომპანიას არ ევალდებოდა ბუღალტრული აღრიცხვის საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპების (ბასაპ) მიხედვით ფინანსური ინფორმაციის მომზადება და ასეთი არ მოუმზადებია, წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წინა ბასაპ-ისა და ფასს-ის შეჯერება მოცემული არ არის.

3. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) გამოყენება

ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებზე მოქმედი ფასს-ების შესწორებები

მიმდინარე წელს, შემდეგი ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები იქნა მიღებული და გამოყენებული კომპანიის მიერ, რამაც ზეგავლენა მოახდინა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

- შესწორება ბასს 7-ში „განმარტების ინიციატივა“;
- ფასს წლიური რედაქტირების 2014-2016 ციკლი - შესწორება ფასს 12-ში.

შესწორებები ბასს 7 „განმარტების ინიციატივა“

შესწორებები კომპანიისგან მოითხოვს, ისეთი განმარტებები გააკეთოს წარმოდგენილი ინფორმაციის თაობაზე, რაც საშუალებას მისცემს ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს, სათანადოდ შეაფასონ ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებათა როგორც ფულადი, აგრეთვე არაფულადი ცვლილებები.

კომპანიის ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებები მოიცავს აღებულ სესხებს. ამ ჯგუფის ერთეულების საწყისი და საბოლოო ნაშთების შეჯერება მოცემულია მე-17 შენიშვნაში. შესწორებათა გარდამავალი დებულებების შესაბამისად, კომპანიამ წინა პერიოდის შესადარი ინფორმაცია არ განმარტა. გარდა მე-17 შენიშვნაში მოცემული დამატებითი განმარტებისა, შესწორების ამოქმედებას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე სხვაგვარად არ უმოქმედია.

ფასს წლიური რედაქტირების 2014-2016 ციკლი

კომპანიამ მიმდინარე წელს პირველად გამოიყენა ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2014-2016 წლების ციკლის ფასს 12-ში შესული შესწორება. ამავე ციკლში შედის სხვა შესწორებები, რომელთა ამოქმედება ჯერ სავალდებულო არ არის და კომპანიას მათი გამოყენება ადრეულად არ დაუწყია (ქვემოთ იხილეთ ახალი და რედაქტირებული, ჯერ არამოქმედებული ფასს-ების სია).

ფასს 12-ის შესწორებები განმარტავს, რომ კომპანია არ არის ვალდებული, გასაყიდად განკუთვნილად კლასიფიცირებულ (ან ამგვარად კლასიფიცირებულ, სარეალიზაციო ჯგუფში შესულ) შვილობილ, დაკავშირებულ და ერთობლივ პირებში ფლობილი წილის შესახებ ფინანსური ინფორმაცია შეჯამებული სახით წარმოადგინოს. შესწორებები აზუსტებს, რომ ეს ერთადერთი შეღავათია, რაც კომპანიას ამგვარი წილებისათვის ფასს 12-ში მოცემული განმარტებების ვალდებულებიდან ათავისუფლებს.

ამ შესწორებათა ამოქმედებას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ უმოქმედია.

ახალი და რედაქტირებული, გამოქვეყნებული, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესული ფასს-ები

კომპანია არ იყენებს შემდეგ ახალ და რედაქტირებულ, გამოქვეყნებულ მაგრამ ძალაში ჯერ არშესულ ფასს-ებს:

- ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები¹;
- ფასს 15 – შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან¹;
- ფასს 16 - იჯარა²;
- ფასს 17 - სადაზღვევო კონტრაქტები³;
- ფასიკ 22 - სავალუტო ოპერაციები და საავანსო ანაზღაურება¹;
- ფასიკ 23 - მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა²;
- შესწორებები ფასს 2 - იმ ტრანზაქციების კლასიფიკაცია და გაზომვა, რომელთა გადახდა ეფუძნება აქციებს¹;
- შესწორებები ფასს 10 და ბასს 28 – აქტივების გაყიდვა ან დაბანდება მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოში⁴;
- შესწორებები ბასს 40 - საინვესტიციო ქონების გადაცემა¹;

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

- შესწორებები ფასს 4 - „ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება ფასს 4 „სადაზღვევო ხელშეკრულებებთან“ ერთად¹;
- შესწორებები ფასს 9 - წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი ანაზღაურებით²;
- შესწორებები ბასს 28 - გრძელვადიანი წილები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში²;
- ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2014-2016 წწ. ციკლი¹;
- ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი².

1. ძალაშია 2017 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
2. ძალაშია 2018 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
3. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
4. ძალაშია ჯერ არგამოცხადებული თარიღიდან ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.

კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ზემოთ ჩამოთვლილი ახალი და რედაქტირებული, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესული ფასს-ების გამოყენება ზეგავლენას მოახდენს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე გარდა შემდეგი სტანდარტებისა:

ფასს 9 “ფინანსური ინსტრუმენტები”

2009 წლის ნოემბერში გამოქვეყნებული ფასს 9 ახალ მოთხოვნებს აწესებს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციისა და გაზომვის თვალსაზრისით. 2010 წლის ოქტომბერში ფასს 9-ში შევიდა შესწორება, რომელიც ითვალისწინებს მოთხოვნებს ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციის, გაზომვისა და აღიარების გაუქმების თვალსაზრისით. 2013 წლის ნოემბერში კი მას დაემატა ახალი მოთხოვნა ჰეჯირების ზოგად აღრიცხვასთან დაკავშირებით. 2014 წლის ივლისში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოაქვეყნა ფასს 9-ის ახალი ვერსია. მან მოიცვა ა) ფინანსური აქტივების გაუფასურების მოთხოვნები და ბ) „სხვა სრულ შემოსავალში აღრიცხული სამართლიანი ღირებულების“ შემოტანით კლასიფიკაციისა და გაზომვის მოთხოვნების შეზღუდული შესწორებები, რომლებიც მარტივ სავალო ინსტრუმენტებს ეხება.

ფასს 9-ის ძირითადი მოთხოვნებია:

- **ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და აღრიცხვა.** ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება იმ ბიზნეს-მოდელის მიხედვით, რომელშიც ხდება მათი ფლობა და საკონტრაქტო ფულადი სახსრების მოძრაობის მახასიათებლების გათვალისწინება. კერძოდ, სავალო ინვესტიციები, რომლებსაც პირი ფლობს ისეთი ბიზნეს მოდელით, რომლის მიზანი საკონტრაქტო ფულადი სახსრების შეკრებაა და რომელთა საკონტრაქტო ფულადი სახსრები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და მის დარჩენილ ნაწილზე დარიცხულ პროცენტს მოიცავს, თავდაპირველი აღიარების შემდგომ გაიზომოს ამორტიზებული ღირებულებით. ფასს 9-ის 2014 წლის რედაქციაში შემოტანილია სავალო ინსტრუმენტების აღრიცხვის კატეგორია - „სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავლებში“. აღნიშნული ეხება სავალო ინსტრუმენტებს, რომლებიც მოქცეულია ისეთ ბიზნეს-მოდელში, რომლის მიზანი მიიღწევა საკონტრაქტო ფულადი ნაკადების შეგროვებითა და ფინანსური აქტივების გაყიდვით. აღნიშნულ სავალო ინსტრუმენტებში გათვალისწინებული უნდა იყოს ფინანსური აქტივის საკონტრაქტო პირობები, რომლებიც კონკრეტულ დღეს წარმოშობს ისეთი ფულადი სახსრების მოძრაობას, რაც წარმოადგენს ძირითადი თანხისა და დარჩენილი თანხის პროცენტის გადახდებსაც. ამგვარი სავალო ინსტრუმენტები, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, იზომება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავლებში. ყველა სხვა სავალო და წილობრივი ინვესტიცია იზომება სამართლიანი ღირებულებით. გარდა ამისა, ფასს 9-ის მიხედვით, პირს შეუძლია შეუქცევადად წარმოადგინოს კაპიტალში ინვესტიციის (რომელიც არ არის გასაყიდად განკუთვნილი ან პირობითი ანაზღაურება, რომელიც შემსყიდველის მიერ ბიზნესის კომბინაციაში იქნა აღიარებული) სამართლიანი ღირებულების რეტროსპექტიული ცვლილებები და მოგება-ზარალში მხოლოდ დივიდენდური შემოსავლები ასახოს.
- **ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და აღრიცხვა.** მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებით, ფასს 9 ითხოვს, რომ ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული სამართლიანი ღირებულების

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ცვლილების ოდენობა წარმოდგენილი იქნეს სხვა სრულ შემოსავლებში, თუ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილების შედეგების აღიარება სხვა სრულ შემოსავლებში საბუღალტრო შეუსაბამობას შექმნის ან გაზრდის მას მოგება-ზარალში. ფინანსური ვალდებულების საკრედიტო რისკით გამოწვეული სამართლიანი ღირებულების ცვლილება შემდგომში მოგება-ზარალში არ რეკლასიფიცირდება. ბასს 39-ის მიხედვით, მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების ცვლილების მთელი ოდენობა მოგება-ზარალში აღირიცხება.

- **გაუფასურება.** ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებით, ფასს 9 მოითხოვს ფინანსური აქტივების გაუფასურების გაზომვის “მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის” მოდელის გამოყენებას, რაც ბასს 39-ის გაწეული საკრედიტო დანაკარგის მოდელის საპირისპიროა. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის მოდელი მეწარმე პირს ავალდებულებს, ყოველ საანგარიშო დღეს აღრიცხოს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები და მათი ცვლილება ისე, რომ მან ასახოს საკრედიტო რისკის ცვლილება თავდაპირველი აღიარების შემდგომ. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, აღარ არის აუცილებელი საკრედიტო დანაკარგის აღიარებას წინ საკრედიტო ხდომილება უსწრებდეს.
- **ჰეჯირების აღრიცხვა.** ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი მოდელი ინარჩუნებს ჰეჯირების აღრიცხვის მექანიზმების სამ ძირითად სახეს, რომელიც დღესდღეობით ასახულია ბასს 39-ში. ფასს 9 მეწარმეებს სთავაზობს უფრო მოქნილ მიდგომას ჰეჯირების აღრიცხვის ტრანზაქციების ტიპებთან მიმართებაში. კერძოდ, გაფართოებულია იმ ინსტრუმენტების სახეობათა რიგი, რომლებიც კლასიფიცირდება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად და არასაფინანსო ერთეულების რისკის კომპონენტების ისეთი ტიპების რაოდენობა, რომლებიც შეიძლება ჰეჯირების აღრიცხვისთვის გამოვიყენოთ. გარდა ამისა, ეფექტურობის ტესტი გაუქმდა და ჩანაცვლდა “ეკონომიკური ურთიერთობის” პრინციპით. ასევე აღარ არის საჭირო ჰეჯის ეფექტურობის რეტროსპექტიული შეფასება. ახსნა-განმარტებითი შენიშვნებისათვის შემოტანილია გაზრდილი მოთხოვნები მეწარმის რისკის მართვის ღონისძიებებთან დაკავშირებით.

ხელმძღვანელობას ჯერ არ დაუსრულებია 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი. ამ დღეს არსებული ფაქტებისა და გარემოებების საფუძველზე, კომპანიის ხელმძღვანელობა მოელის, რომ ფასს 9-ის გამოყენება მეტწილად იმოქმედებს სავაჭრო მოთხოვნებზე.

მთლიანობაში, კომპანიის ხელმძღვანელობის პროგნოზით, მომავალში ფასს 9-ის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების მოდელის გამოყენება შედეგად მოიტანს შესაბამის პუნქტებზე საკრედიტო დანაკარგების ადრეულ აღიარებას და გაზრდის ამ პუნქტებისათვის აღიარებული დანაკარგების რეზერვის მოცულობას.

ფასს 15 – ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 მეწარმე პირებს კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული ამონაგების აღრიცხვის ერთიან, სრულ მოდელს სთავაზობს. ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 15 ჩაანაცვლებს ამონაგების აღიარების არსებულ პრინციპს, მათ შორის ბასს 18 – შემოსავლებს, ბასს 11 – სამშენებლო კონტრაქტები და მათთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, პირმა ამონაგების ისე უნდა აღიაროს, რომ ამით ასახოს კლიენტებისათვის ნაკისრი საქონლისა თუ მომსახურების გადაცემა ისეთი თანხით, რომელიც ასახავს ანაზღაურებას, რის მიღებასაც პირი ვარაუდობს ამ საქონლისა და მომსახურების სანაცვლოდ. კერძოდ, სტანდარტი გვთავაზობს ერთ, პრინციპებზე დაფუძნებულ, ხუთ ეტაპიან მოდელს, რომელიც ამონაგების აღიარებაზე ვრცელდება:

- კონტრაქტის კლიენტთან იდენტიფიცირება;
- საკონტრაქტო ვალდებულებების დადგენა;
- ტრანზაქციის ფასის განსაზღვრა;
- ტრანზაქციის ფასის მიკუთვნება საკონტრაქტო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი საკონტრაქტო ვალდებულებას შეასრულებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, პირი შემოსავალი აღიარებს საკონტრაქტო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელსა თუ მომსახურებაზე “კონტროლი” კლიენტს გადაეცემა. უფრო დირექტიული ხასიათის ინსტრუქცია დაემატა კონკრეტულ სცენარებს. ასევე შემოდიხს შემოსავლის განმარტების ახალი მოთხოვნები.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

2016 წლის აპრილში სტანდარტების საბჭომ გამოსცა ფასს 15-ის განმარტებითი ბარათი, რომელიც მაჩვენებლების ვალდებულებათა იდენტიფიკაციას, კონტრაგენტის ანაზღაურებისა და ძირითადი თანხის შეპირისპირებასა და ლიცენზირების განაცხადის პროცედურას მოიცავს.

კომპანიის ხელმძღვანელობის აზრით, მომავალში ფასს 15-ის გამოყენებამ შეიძლება ზეგავლენა იქონიოს შემოსავლის აღიარების მოცულობასა და ვადებზე. თუმცა, დეტალური ანალიზის გარეშე ახალი ფასს-ის ეფექტის სათანადოდ შეფასება არამართებულია.

ფასს 16 - იჯარა

ფასს 16-ში მოცემულია საიჯარო გარიგებების გამოვლენისა და იჯარის ხელშეკრულების ორივე მხარის აღრიცხვიანობის პრინციპები. ძალაში შესვლისას ეს სტანდარტი ჩაანაცვლებს იჯარის შესახებ ამჟამად მოქმედ პრინციპებს, მათ შორის ბასს 17-სა და მასთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 16-ში საიჯარო და მომსახურების კონტრაქტები ერთმანეთისგან განსხვავდება იმის მიხედვით, აკონტროლებს თუ არა მოცემულ აქტივს კლიენტი. საოპერაციო იჯარის (არასაბალანსო) და ფინანსური იჯარის (საბალანსო) განსხვავებები უქმდება და ნაცვლდება მოდელით, რომლის მიხედვით გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი და შესაბამისი ვალდებულება, ყველა სახის იჯარის შემთხვევაში, უნდა აღიაროს იჯარის მიმღებმა (ანუ ყველა საბალანსო იჯარისა). აღნიშნული არ ეხება დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარებსა და მოკლევადიან იჯარებს.

გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, შემდგომში კი (გამონაკლისების გათვალისწინებით) თვითღირებულებისა და დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის სხვაობით, რომელიც საიჯარო ვალდებულების ნებისმიერი გადაფასებისას კორექტირდება. საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად აისახება აღიარების დღეს გადაუხდელი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით. ამის შემდგომ საიჯარო ვალდებულება კორექტირდება პროცენტისა და საიჯარო გადახდების ოდენობით, აგრეთვე, სხვა ფაქტორთა შორის, იჯარის ცვლილების გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ცვლილება ეხება ფულადი ნაკადების კლასიფიკაციას, რადგან ბასს 17-ით გათვალისწინებული საოპერაციო იჯარის გადახდები საოპერაციო ფულად სახსრებში აისახება; მეორე მხრივ, ფასს 16-ის მოდელით, საიჯარო გადახდები იყოფა ძირითად და პროცენტის ნაწილებად და, შესაბამისად, შედის ფინანსური და საოპერაციო ფულადი სახსრების გაანგარიშებაში.

იჯარის მიმღების მხარეს არსებული აღრიცხვისგან განსხვავებით, ფასს 16-ში იჯარის გამცემის მხრიდან აღრიცხვიანობის პრინციპები ბასს 17-თან შედარებით მნიშვნელოვანწილად იგივეა. აქაც იჯარის გამცემი მოვალეა, იჯარა ან საოპერაციო იჯარად ჩათვალოს ან ფინანსურ იჯარად.

გარდა ამისა, ფასს 16 მასშტაბურ განმარტებებსაც მოითხოვს.

ფინანსური იჯარის შემთხვევაში, კომპანიას ასეთი არ აქვს. ხოლო ისეთ შემთხვევაში, სადაც კომპანია მოქმედებს, როგორც მოიჯარე (როგორც საოპერაციო, აგრეთვე ფინანსური იჯარის შემთხვევაში), კომპანიის ხელმძღვანელობის აზრით, ფასს 16-ის გამოყენება არ იქონიებს მნიშვნელოვან ზეგავლენას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ თანხებზე. თუმცა, ჯერჯერობით, ფასს 16-ის ეფექტის სათანადოდ შეფასება შეუძლებელია, სანამ დეტალური მიმოხილვა არ დასრულდება.

ფასიკ 22 - ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში და ანაზღაურება ავანსად

ფასიკ 22 არეგულირებს აქტივის, ხარჯის ან შემოსავლის თავდაპირველი აღიარებისას გამოსაყენებელი გაცვლითი კურსის დასადგენად „ტრანზაქციის თარიღის“ განსაზღვრას, როდესაც ამ ერთეულის ანაზღაურება წინასწარ გადახდილი ან მიღებულია უცხოურ ვალუტაში და ამან გამოიწვია არაფულადი აქტივის ან არაფულადი ვალდებულების (მაგალითად, არაანაზღაურებადი დეპოზიტის ან გადავადებული შემოსავლის) აღიარება.

ინტერპრეტაცია აკონკრეტებს, რომ ტრანზაქციის თარიღი არის ის დღე, როდესაც კომპანია პირველად აღიარებს საავანსო ანაზღაურების გადახდიდან ან მიღებიდან წარმოშობილ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. თუ საქმე ეხება რამდენიმე საავანსო გადახდას ან გადახდის მიღებას,

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ინტერპრეტაცია კომპანიებს ავალდებულებს, ტრანზაქციის თარიღი დაადგინოს საავანსო ანაზღაურების გადახდის ან მიღების თითოეული შემთხვევისათვის.

ინტერპრეტაცია ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია. კომპანიებს ინტერპრეტაციის გამოყენება შეუძლიათ რეტროსპექტიულად ან პროსპექტიულად. პროსპექტიული გამოყენებისას ძალაში შედის კონკრეტული გარდამავალი დებულებები.

კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ფასიკ 22-ის გამოყენებას მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე, რადგან კომპანია ამჟამად უკვე იყენებს ამ ინტერპრეტაციაში აღწერილ მიდგომას.

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2014-2016 წწ. ციკლი

წლიური რედაქტირების ციკლი მოიცავს შესწორებებს ფასს 1 და ბასს 28-ში, რომლებიც ჯერ კომპანიისათვის სავალდებულო არ არის. პაკეტში აგრეთვე შედის ფასს 12-ის შესწორება, რომელიც უკვე სავალდებულოა მიმდინარე წელს - გამოყენების დეტალები იხილეთ ქვეთავში ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე მოქმედი ფასს-ების თაობაზე.

ბასს 28-ის მიხედვით, ვენჩურული კაპიტალის ორგანიზაციას და მსგავს პირებს შეუძლიათ მეკავშირე საწარმოებში და ერთობლივ საწარმოებში არსებული მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ინვესტიციები ასახონ ინდივიდუალურად თითოეული მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოსათვის. ეს არჩევანი კომპანიამ უნდა გააკეთოს მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოს თავდაპირველი აღიარებისას. ისეთი პირის ოფციის შემთხვევაში, რომელიც არ არის საინვესტიციო კომპანია, მისი მეკავშირე და ერთობლივი საწარმოების, ამავდროულად, საინვესტიციო კომპანიების მიერ გამოყენებული რეალური ღირებულებით ასახვის შენარჩუნების თავისუფლება, მაშინ, როდესაც თავად კომპანია წრფივ მეთოდს იყენებს, შესწორება ასევე განმარტავს, რომ კომპანიას ამ მიდგომის გამოყენება შეუძლია თითოეული მეკავშირე და ერთობლივი საწარმოს შემთხვევაში, თუ ეს უკანასკნელი პირები საინვესტიციო კომპანიებია. შესწორებები ძალაშია რეტროსპექტიულად. ვადამდელი გამოყენება ნებადართულია.

როგორც ფასს 1-ის, აგრეთვე ბასს 28-ის შესწორებები ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ შესწორებათა გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, ვინაიდან კომპანია ამჟამად ფასს-ებს უკვე იყენებს და არც ვენჩურული კაპიტალით დაფუძნებული ორგანიზაციაა. გარდა ამისა, კომპანიას არ გააჩნია მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმო, რომელიც თავად იქნებოდა საინვესტიციო კომპანია.

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი მოიცავს რამდენიმე სტანდარტის შესწორებას.

ფასს 3-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ კომპანიამ კონტროლი დაამყარა ისეთ ბიზნესზე, რომელიც ერთობლივ საქმიანობას წარმოადგენს, მან ხელახლა უნდა შეაფასოს ამ ბიზნესში ფლობილი წილები. ფასს 11-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ კომპანიამ ერთობლივი კონტროლი დაამყარა ისეთ ბიზნესზე, რომელიც ერთობლივ საქმიანობას წარმოადგენს, მან ხელახლა არ უნდა შეაფასოს ამ ბიზნესში ფლობილი წილები.

ბასს 12-ის შესწორება განმარტავს, რომ დივიდენდების (ანუ მოგების განაწილების) მოგების გადასახადზე მოქმედი შედეგები მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში უნდა აღიარდეს იმის მიუხედავად, თუ როგორ წარმოიშვა გადასახადი.

ბასს 23-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ შესაბამისი აქტივის გამოსაყენებლად ან გასაყიდად გამზადების შემდეგ დასაფარი დარჩა ნასესხები სახსრების რაიმე ნაწილი, აღებულ სესხებზე კაპიტალიზაციის კოეფიციენტის გამოთვლის პროცესში ეს სესხი უნდა შევიდეს იმ თანხებში, რომლებსაც კომპანია ზოგადად სესხულობს.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ყველა შესწორება ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის.

კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ შესწორებათა გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

მომზადების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმის დაშვებით, რომ კომპანია არის ფუნქციონირებადი საწარმო და ოპერირებას გააგრძელებს განკვეთტად მომავალში.

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობამ მოამზადა იმის დაშვებით, რომ კომპანია ოპერირებას გააგრძელებს როგორც ფუნქციონირებადი საწარმო, რაც გულისხმობს იმას, რომ განკვეთტად მომავალში კომპანია შეძლებს აქტივების რეალიზებას და ვალდებულებების დაფარვას ბიზნესის წარმოების პროცესში.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ქართულ ლარში („ლარი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სხვაგვარად მკაფიოდ არის მითითებული. ისტორიული ღირებულება ეფუძნება საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ მიცემული ფასეული აქტივების სამართლიან ღირებულებას.

სამართლიანი ღირებულება არის ის ფასი, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას, კომპანია მხედველობაში იღებს აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეებიც მიიღებდნენ ამ მახასიათებლებს მხედველობაში აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას შეფასების თარიღისთვის. ამ ფინანსურ ანგარიშგებაში შეფასების და/ან გამჟღავნების მიზნებისთვის სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სწორედ ამ საფუძველზე. აღნიშნული არ ეხება ტრანზაქციებს აქციებზე დაფუძნებულ გადახდით, რომლებიც რეგულირდება ფასს 2-ით, საიჯარო ტრანზაქციებს, რომლებიც რეგულირდება ბასს 17-ით და ისეთ ღირებულებებს, რომლებიც სამართლიანი ღირებულების მსგავსია, მაგრამ არ არის სამართლიანი ღირებულება, მაგალითად, ბასს 2-ით გათვალისწინებული წმინდა რეალიზებადი ღირებულება ან ბასს 36-ით გათვალისწინებული გამოყენებული ღირებულება.

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, სამართლიანი ღირებულება შეიძლება გაიზომოს და კლასიფიცირდება 1, 2, 3 დონეების მიხედვით და ეს დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად სამართლიანი ღირებულების დასადგენად მნიშვნელოვანი და ბაზარზე ხელმისაწვდომია ის მონაცემები, რომლების მეშვეობითაც დგინდება სამართლიანი ღირებულება. ეს დონეები ახსნილია ქვემოთ:

- 1-ელი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის კომპონენტებს წარმოადგენს ის კომპონენტები, რომლებიც განსხვავდება 1-ელ დონეში მოცემული კოტირებული ფასებისგან და პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

ფუნქციონალური ვალუტა. კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული ელემენტები აღრიცხულია კომპანიის საოპერაციო ეკონომიკური გარემოს პირველად ვალუტაში („ფუნქციონალური ვალუტა“). მფლობელი კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“). კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის ვალუტაა ლარი. ყველა თანხა უახლოეს ათასამდე დამრგვალებული, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ურთიერთჩათვლა. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ურთიერთჩათვლება და წმინდა თანხით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას აქვს იურიდიული უფლება განახორციელოს აღიარებული თანხების ურთიერთჩათვლა და განზრახული აქვს

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

მოახდინოს აქტივის ჩათვლა წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. ხარჯები შემოსავლიდან მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში არ იქვეთება, თუ ამის ვალდებულებას ან უფლებას რომელიმე სტანდარტი ან ინტერპრეტაცია არ აწესებს ან არ არის განმარტებული კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკებში.

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები მოცემულია ქვემოთ.

შემოსავლის აღიარება

შემოსავალი აისახება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით. შემოსავალს აკლდება საქონლის დაბრუნების, ფასდათმობებისა და სხვა მსგავსი შეღავათების სავარაუდო ღირებულება.

საქონლის რეალიზაცია

საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი აღიარდება საქონლის მიწოდებისა და მასზე უფლებების გადაცემის შემდეგ, ყველა ჩამოთვლილი პირობის დაკმაყოფილების შემთხვევაში

- კომპანიამ მყიდველს გადასცა საქონლის ფლობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკები და სარგებელი;
- კომპანია აღარ ინარჩუნებს გაყიდული საქონლის ფლობასთან დაკავშირებული ხარისხის მენეჯერულ მონაწილეობას ან მასზე ეფექტურ კონტროლს;
- შემოსავლის ოდენობის სარწმუნოდ გაზომვა შესაძლებელია;
- სავარაუდოა, რომ ტრანზაქციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის მიმღები იქნება კომპანია; და
- ტრანზაქციასთან დაკავშირებით გაწეული ან გასაწევი ხარჯების ოდენობის სარწმუნოდ გაზომვა შესაძლებელია.

უცხოური ვალუტა. კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ისეთი ვალუტა რომელიც განსხვავდება კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტისაგან (უცხოური ვალუტა) აღიარებულია ტრანზაქციის თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი სახსრები გადაყვანილია მოცემულ თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით. სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული არაფულადი სახსრები, რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, გადაყვანილია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით იმ თარიღში, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება იქნა დადგენილი. გაცვლითი კურსით კონვერტაცია არ ეხება იმ არაფულად სახსრებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრულია ისტორიული ღირებულებით.

ფულადი სახსრების საკურსო სხვაობები აღიარებულია მოგება-ზარალში იმ პერიოდში რომელშიც ისინი წარმოიშვა, გარდა:

- უცხოურ ვალუტაში ნასესხები სახსრების საკურსო სხვაობებისა, რომლებიც ეხება მშენებლობის პროცესში მყოფ, მომავალში საწარმოო გამოყენებისთვის არსებულ აქტივებს, რომლებიც შედის იმ აქტივების ღირებულებებში, როდესაც ისინი განიხილება, როგორც უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საპროცენტო ხარჯების კორექტირება;
- ისეთი უცხოური ოპერაციების გამო მისაღები ან გადასახდელი ფულადი სახსრების საკურსო სხვაობებისა, რომელთა ანგარიშსწორება არც იგეგმება და არც სავარაუდოა (რის გამოც ისინი შეადგენს წმინდა ინვესტიციას უცხოურ ოპერაციებში) და რომლებიც თავდაპირველად აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და კაპიტალიდან მოგება-ზარალში რეკლასიფიცირდება ფულადი სახსრების დაბრუნების შემდეგ.

უცხოური ოპერაციების შესყიდვის შედეგად მიღებული გუდვილი და შეძენილი აქტივების და ნაკისრი ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების კორექტირებები განიხილება როგორც უცხოური ვალუტის აქტივები და ვალდებულებები და კონვერტირდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მოქმედი გაცვლითი კურსით. საკურსო სხვაობები აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას კომპანიის მიერ გამოყენებული გაცვლითი კურსები შემდეგნაირია:

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
GEL/1 US Dollar	2.5922	2.6468	2.3949
GEL/1 Euro	3.1044	2.7940	2.6169

გადასახადები

მოგების გადასახადები. 2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კომპანიების დაბეგვრის არსებული მოდელის ცვლილება, რომელიც ყველა პირისათვის, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა, ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვარს. ახალი მოდელი ითვალისწინებს გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრას 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრას 15%-იანი მოგების გადასახადით. ადრე მოქმედი მოდელით კომპანიებს მოგებას გადასახადამდე 15%-იანი გადასახადი ერიცხებოდა იმის მიუხედავად, იგი კომპანიაში რჩებოდა თუ დივიდენდების სახით განაწილდებოდა.

მოგების გადასახადის დარიცხვის ახალი წელი კომპანიისათვის ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან. საგადასახადო ბაზა მოიცავს როგორც რეალურ, აგრეთვე ნაგულისხმევ მოგების განაწილებას, მათ შორის:

- განაწილებული მოგება;
- გაწეული ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომლებიც არაა კავშირში ეკონომიკურ საქმიანობასთან;
- საქონლის/მომსახურების უფასო მიწოდება ან/და სახსრების გადარიცხვა; და
- წარმომადგენლობითი ხარჯები, რომლებიც აჭარბებს საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას.

განაწილებულ მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი აღიარდება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების მომენტისათვის და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება „მოგების გადასახადის“ ჯგუფში. მიმდინარე და წარსული პერიოდების მიმდინარე საგადასახადო აქტივი და საგადასახადო ვალდებულებები აისახება იმ თანხით, რომელიც, საგარაუდოდ უნდა გადაეხადოს საგადასახადო ორგანოებს ან მიღებულ იქნეს მათგან.

ზემოთ ჩამოთვლილ სხვა კომპონენტებზე დაწესებული გადასახადი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ჯგუფში „გადასახადები და მოსაკრებლები“.

ახალი კანონმდებლობის ამოქმედების შედეგად, კომპანიამ შეწყვიტა მოგების გადასახადის ხარჯის აღიარება მოგების მიღების მომენტში და მოგების გადასახადს დაარიცხავს მოგების განაწილების შემთხვევაში. ყველა გადავადებული საგადასახადო ბალანსი გამოთავისუფლდა და აისახა 2016 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი

გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ) საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას ექვემდებარება პროდუქციისა თუ მომსახურების კლიენტებისთვის მიწოდებისთანავე. შემენილ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის დაბრუნება ჩვეულებრივ შესაძლებელია გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის ხარჯზე დღგ-ის ანგარიშგაქტურის მიღებისთანავე. საგადასახადო ორგანოები უშვებენ დღგ-ის ნეტო ანგარიშსწორებას. გაყიდვასთან და შესყიდვასთან დაკავშირებული დღგ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აღიარება და ასახვა ხორციელდება ნეტო. თუ დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების რეზერვი შექმნილია, გაუფასურების ზარალი აღირიცხება მოვალის მთლიანი (ბრუტო) თანხის გათვალისწინებით, დღგ-ის ჩათვლით.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია როგორც ღირებულებას გამოკლებული შემდგომში დაგროვილი ცვეთა ან/და შემდგომში დაგროვილი გაუფასურების ზარალი.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზდება და ხდება ჩანაცვლებული ნაწილების თავიდან მოშორება. შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზდება თუკი ხარჯებიდან წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებელი. შეკეთება-შენარჩუნების უმნიშვნელო ღირებულება აღიარდება ხარჯებში მათი გაწევის დროს.

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არის თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა ახორციელებს აღდგენის თანხის ხარჯთაღრიცხვას, რომელიც განსაზღვრულია როგორც აქტივის სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული ხარჯები და გამოყენების ღირებულებას შორის უფრო მაღალი. საბალანსო ღირებულება აღდგენად ღირებულებამდე მცირდება, ხოლო გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალში აღიარდება. წინა წლებში აქტივზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღდგება იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას აქტივის გამოყენებული ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობის გაანგარიშებაში.

რეალიზაციიდან მიღებული მოგება-ზარალი განისაზღვრება საბალანსო ღირებულების ცვლილების შედარებიდან გამომდინარე და აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებასა და სხვა სრულ შემოსავლებში სხვა საოპერაციო შემოსავალსა და ხარჯების ჯგუფში.

საწარმოო, მიწოდების ან ადმინისტრაციული მიზნით მშენებარე უძრავი ქონება აღირიცხება თვითღირებულებით, გაუფასურების აღიარებული ზარალის გამოკლებით. თვითღირებულებაში შედის პროფესიული ჰონორარები, ხოლო კვალიფიციური აქტივებისათვის - კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად კაპიტალიზებული სესხის აღების ხარჯები. ამგვარი უძრავი ქონება ძირითადი საშუალების შესაბამის კატეგორიად კლასიფიცირდება დასრულებისა და გამიზნული მოხმარებისათვის გამზადების შემდეგ. ამ აქტივების ცვეთა, სხვა უძრავი აქტივების მსგავსად, იწყება მათი გამიზნული მოხმარებისათვის გამზადების შემდეგ.

მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება. ძირითადი საშუალებების სხვა ნივთებზე ცვეთის კალკულაცია ხდება წრფივი მეთოდით, რათა ღირებულება განაწილდეს მათ სასარგებლო სასიცოცხლო ვადაზე ნარჩენ ღირებულებამდე:

შენობა-ნაგებობები	20 წელი
მანქანა-დანადგარები	5-8 წელი
საოფისე ტექნიკა	5 წელი
ავეჯი	5 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	5-8 წელი

როდესაც ძირითადი საშუალების აღიარება უქმდება რეალიზაციისას ან მაშინ, როდესაც ამ აქტივის მოხმარებით ეკონომიკური სარგებლის მიღება ნაგარაუდევია აღარაა. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი ძირითადი საშუალების რეალიზაციის ან ჩამოწერის შემდეგად განისაზღვრება როგორც სხვაობა რეალიზაციით მიღებულ შემოსავალსა და მის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება ან თვითღირებულებით ან წმინდა რეალიზებადი ღირებულებით – იმის მიხედვით, ამ ორი ღირებულებიდან რომელიც უფრო დაბალია. მარაგების ღირებულება დგინდება საშუალო ღირებულების მეთოდით. წმინდა რეალიზებადი ღირებულება არის ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი, რომლიდანაც გამოქვითულია გაყიდვის სავარაუდო ხარჯები.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აღიარდება მაშინ, როდესაც კომპანია ხდება ინსტრუმენტების საკონტრაქტო პირობების მხარე.

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით. ამ დროს მათ სამართლიან ღირებულებას ემატება ან აკლდება ტრანზაქციის ხარჯები,

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვას ან გამოშვებას. მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვასთან პირდაპირ დაკავშირებული ტრანზაქციის ხარჯები დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად: მოგებაში-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები, დაფარვამდე ფლობილი ინვესტიციები, სავაჭროდ ფლობილი ფინანსური აქტივები და სესხები და მოთხოვნები. კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივების ბუნებასა და დანიშნულებაზე და განისაზღვრება მათი თავდაპირველი აღიარებისას.

კომპანიის ფინანსურ აქტივებს ძირითადად შეადგენს ფული და ფულის ექვივალენტები და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, რომლებიც კლასიფიცირდება როგორც სესხები და მოთხოვნები.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის სავალო ინსტრუმენტის ამორტიზებული ღირებულების გამოთვლისა და შესაბამის პერიოდზე საპროცენტო შემოსავლის განაწილების მეთოდი. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების (მათ შორის ტრანზაქციის ხარჯების, სხვა პრემიუმებისა და ფასდათმობების და იმ გადახდილი ან მისაღები საკომისიოებისა და ქულების დისკონტირებას, რომლებიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს) დისკონტირებას ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე, ან (თუ მისაღებია) უფრო მოკლე ვადაში.

მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისგან განსხვავებული სავალო ინსტრუმენტების შემთხვევაში, მოგება აღიარდება ეფექტური პროცენტის საფუძველზე.

ფული და ფულის ექვივალენტები. ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ფულს ბანკებში, ტრანზიტში მყოფ ფულს, დეპოზიტებსა და გასაყიდ ფასიან ქაღალდებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვეზე ნაკლებია.

სესხები და მოთხოვნები

სესხები და მოთხოვნები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომლებიც არ კვოტირდება აქტიურ ბაზარზე. სესხები და მოთხოვნები (მათ შორის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, ბალანსები ბანკებში და ნაღდი ფული) აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, გაუფასურების გამოკლებით. საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება მოკლევადიან მოთხოვნებს, სადაც დისკონტირების ეფექტი უმნიშვნელოა.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივები, გარდა მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახულისა, გაუფასურებაზე მოწმდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ფინანსური აქტივები გაუფასურებულად ითვლება, როდესაც ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არსებობს იმის ობიექტური საფუძველი, რომ ერთი, ან რამდენიმე გარემოება გავლენას ახდენს ინვესტიციებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შემოიღწევაზე.

გასაყიდად განკუთვნილი ინვესტიციების შემთხვევაში, ფასიანი ქაღალდის სამართლიანი ღირებულების მნიშვნელოვანი ან ხანგრძლივი ვარდნა მისი თვითღირებულების ქვემოთ, ითვლება გაუფასურების ობიექტურ მტკიცებულებად.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივისათვის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება შეიძლება გულისხმობდეს შემდეგს:

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

- გამომშვების ან კონტრაგენტის მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულე; ან
- კონტრაქტის დარღვევა, როგორცაა დეფოლტი ან გადახდისუუნარობა საპროცენტო ან ძირითად თანხებთან მიმართებაში; ან
- დეფოლტი ან გადახდისუუნარობა საპროცენტო ან ძირითად თანხებთან მიმართებაში; ან
- სავარაუდოა, რომ მსესხებელმა გამოაცხადოს გაკოტრების ან ფინანსური რეორგანიზაციის შესაძლებლობა; ან
- აღნიშნული ფინანსური აქტივის აქტიური ბაზრის გაქრობა ფინანსური სირთულეების გამო.

ფინანსური აქტივების ზოგიერთი კატეგორიის შემთხვევაში, როგორცაა სავაჭრო მოთხოვნები, აქტივები გაუფასურებაზე მოწმდება ჯგუფურად მაშინაც კი, თუ ინდივიდუალურად შეფასებისას დადგინდა, რომ გაუფასურებული არ არის. მოთხოვნების პორტფელის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება შეიძლება იყოს კომპანიის წარსულ გამოცდილებას გადახდების აკრეფასთან დაკავშირებით, 60 დღიანი საშუალო საკრედიტო პერიოდზე მეტით დაგვიანებული გადახდების რიცხვის ზრდას, ან ქვეყნის ან ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების დაკვირვებად ცვლილებებს, რომლებიც შესაბამისობაშია მოთხოვნებზე არსებულ დეფოლტთან.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, გაუფასურების ზარალის აღიარებული ოდენობა წარმოადგენს სხვაობას აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის, რომელიც დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

თვითღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, გაუფასურების ზარალის ოდენობა განისაზღვრება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მსგავსი ფინანსური აქტივის მიმდინარე საბაზრო უკუგების განაკვეთით დისკონტირებული მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის. ამგვარი გაუფასურების ზარალი შემდგომ პერიოდებში არ აღდგება.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას გაუფასურების დანაკარგები პირდაპირ აკლდება, გარდა სავაჭრო მოთხოვნებისა. ამ შემთხვევაში საბალანსო ღირებულება მცირდება ანარიცხების ანგარიშის მეშვეობით. როდესაც სავაჭრო მოთხოვნის ამოღება შეუძლებლად ითვლება, იგი ჩამოიწერება ანარიცხების ანგარიშის გამოყენებით. წინა პერიოდში ჩამოწერილი თანხების აღდგენა აისახება ანარიცხების ანგარიშზე. გაუფასურების რეზერვის საბალანსო ღირებულების ანგარიშის ცვლილება აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, თუ გაუფასურების ხარჯი შემდგომ პერიოდში შემცირდა და ეს კლება ობიექტურად შეიძლება უკავშირდებოდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენას, ხდება ადრე აღრიცხული გაუფასურების ხარჯის გაუქმება მოგება-ზარალში ისე, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულება გაუფასურების ხარჯის გაუქმების შემდეგ არ აჭარბებდეს ამორტიზებულ ღირებულებას გაუფასურების აღიარების გარეშე.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების საკონტრაქტო პირობების ვადის გასვლისას ან ამ ფინანსური აქტივისა და მის მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებლის სხვა მხარეზე გადაცემისას. თუ კომპანიამ მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არც სხვა მხარეს გადასცა და არც შეინარჩუნა და კვლავაც აკონტროლებს გადაცემულ აქტივს, კომპანია აღიარებს მასში შენარჩუნებულ წილს და მასთან დაკავშირებულ, თანხების გადახდის პოტენციურ ვალდებულებას. თუ კომპანიამ შეინარჩუნა ფინანსური აქტივის მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, ის განაგრძობს ფინანსური აქტივის აღიარებას და აგრეთვე აღიარებს აღებული უზრუნველყოფილი სესხებიდან მიღებულ შემოსავალს.

ფინანსური აქტივის აღიარების სრულად შეწყვეტისას, სხვაობა, ერთი მხრივ, აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და, მეორე მხრივ, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული და კაპიტალში დაგროვილი კუმულატიური მოგებისა ან ზარალისა და მიღებული და მისაღები ანაზღაურების ჯამს შორის, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ფინანსური აქტივის აღიარების არასრულად შეწყვეტისას (მაგალითად, როდესაც კომპანია ინარჩუნებს გადაცემული აქტივის ნაწილის გამოსყიდვის უფლებას), კომპანია ფინანსური აქტივის წინა საბალანსო ღირებულებას ანაწილებს კვლავაც აღიარებულ ნაწილსა და აღიარების გარეშე დარჩენილ ნაწილს შორის გადაცემის დღეს ამ ნაწილების ფარდობითი სამართლიანი ღირებულებების გათვალისწინებით. სხვაობა, ერთი მხრივ, აღიარების გარეშე დარჩენილ ნაწილზე მიკუთვნებულ საბალანსო ღირებულებასა და, მეორე მხრივ, ამავე ნაწილში მიღებული ანაზღაურებისა და მასზე მიკუთვნებულ, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ კუმულატიური მოგებასა თუ ზარალის ჯამს შორის, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული კუმულატიური მოგება ან ზარალი აღიარება შენარჩუნებულ და აღიარების გარეშე დარჩენილ ნაწილებს შორის ნაწილდება მათი ფარდობითი სამართლიანი ღირებულებების გათვალისწინებით.

ფინანსური ვალდებულებები და წილობრივი ინსტრუმენტები

კლასიფიცირება სესხად ან წილობრივ ინსტრუმენტად

კომპანიის მიერ გამოშვებული სავალო და წილობრივი ინსტრუმენტები ფინანსურ ვალდებულებად ან წილობრივ ინსტრუმენტად კლასიფიცირდება საკონტრაქტო პირობების, ასევე ფინანსური ვალდებულებისა და წილობრივი ინსტრუმენტის განსაზღვრების შესაბამისად.

წილობრივი ინსტრუმენტები

წილობრივი ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც ცხადყოფს დარჩენილი წილის არსებობას რომელიმე პირის აქტივებში ყველა ვალდებულების გამოკლების შემდეგ. კომპანიის წილობრივი ინსტრუმენტები აღიარდება მიღებული შემოსავლით, ემისიის პირდაპირი ხარჯების გამოკლებით.

კომპანიის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების გამოსყიდვა აღიარდება პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში. კომპანიის საკუთარი ინსტრუმენტების შესყიდვაზე, გაყიდვაზე, გამოშვებასა თუ გაუქმებაზე მოგება-ზარალში არაფერი აღირიცხება.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებს და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, ნასესხები სახსრებისა და სავაჭრო და სხვა გადასახდელების ჩათვლით, თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით. შემდგომში ისინი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიის ვალდებულებები სრულდება, უქმდება ან ვადა გასდის. სხვაობა აღიარება-შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ და გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

სესხის აღების ხარჯები

სესხის აღების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ განეკუთვნება ისეთი კვალიფიციური აქტივების შესყიდვას, მშენებლობას ან დამზადებას, რომელთა გამზადებას მოსახმარად ან გასაყიდად დიდი დრო სჭირდება, ემატება ამ აქტივების თვითღირებულებას მანამდე, სანამ ეს აქტივები არსებითად არ გამზადდება დაგეგმილი მოხმარების ან გაყიდვისათვის.

კვალიფიციურ აქტივებზე ისეთი კონკრეტული ნასესხები სახსრების დროებითი ინვესტირებით მიღებული საინვესტიციო შემოსავალი, რომელზეც გადახდები ჯერ არ დამდგარა, აკლდება საკაპიტალიზაციო სესხის აღების ხარჯებს.

სესხის აღების ყველა სხვა ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში მათი გაწევის პერიოდში.

მთავრობის გრანტები

მთავრობისგან მიღებული გრანტების აღიარება არ ხდება მანამ, სანამ არ გაჩნდება იმის გარანტია, რომ კომპანია შეძლებს მათთან დაკავშირებული პირობების შესრულებას და არ მოხდება ამ თანხების მიღება.

მთავრობის გრანტები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში სისტემატიურ საფუძველზე იმ პერიოდში, რომელშიც კომპანია გრანტის სამიზნე ხარჯებს აღიარებს.

მთავრობისგან აღებული, საბაზროზე დაბალგანაკვეთიანი სესხის სარგებელი განიხილება როგორც მთავრობის გრანტი და აისახება როგორც სხვაობა მიღებულ შემოსავალსა და სესხის სამართლიან ღირებულებას შორის მოქმედი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების გათვალისწინებით.

5. კრიტიკული შეფასებები და შეფასებების განუსაზღვრელობის უმთავრესი წყაროები

კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას, რომლებიც აღწერილია შენიშვნაში #4, ხელმძღვანელობას ევალება შეფასებების, ვარაუდებისა და დაშვებების გაკეთება აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების თაობაზე, რომლებიც სხვა წყაროებში მკაფიოდ არ ჩანს. შეფასებები და დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და სხვა შესაბამის ფაქტორებს. რეალური შედეგები შეფასებებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები რეგულარულად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასებების კორექტირება აღიარდება ამ კორექტირების გაკეთების პერიოდში, თუ კორექტირება მხოლოდ იმ პერიოდზე მოქმედებს, და აღიარდება კორექტირების და შემდგომ პერიოდებში, თუ კორექტირება მოქმედებს მიმდინარე და მომავალ პერიოდებზე.

შეფასებათა განუსაზღვრელობის ძირითადი წყაროები

ქვემოთ ჩამოთვლილია მომავალთან დაკავშირებული ის ძირითადი დაშვებები და შეფასებათა განუსაზღვრელობის სხვა ძირითადი წყაროები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლებსაც პოტენციურად შეუძლია აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების მნიშვნელოვანი კორექტირების გამოწვევა მომავალი ფინანსური წლის განმავლობაში.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების ვადა

ძირითადი საშუალების ერთეულის სასარგებლო მოხმარების ვადა დგინდება ხელმძღვანელობის შეფასებით და ეფუძნება მსგავს აქტივებზე არსებულ გამოცდილებას. მხედველობაში მიიღება მოსალოდნელი გამოყენების ფორმა, მოსალოდნელი ტექნიკური დაძველება, ფიზიკური ცვეთა და ოპერირების ფიზიკური გარემო. ნებისმიერი ამ პირობის ან შეფასების ცვლილებამ, შესაძლოა, გამოიწვიოს კორექტირებები გაუფასურების სამომავლო მაჩვენებლებში.

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურება

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურება ეფუძნება ხელმძღვანელობის შეფასებას ინდივიდუალური კლიენტისგან მოთხოვნის ამოღების ალბათობასთან. კლიენტის მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულეები, გაკოტრების ან ფინანსური რეორგანიზაციის ალბათობა, გადახდების დეფოლტი ან გადახდისუუნარობა იმის მაჩვენებლებია, რომ მოთოვნა პოტენციურად გაუფასურებულია. თუ კლიენტის საკრედიტო ხარისხი გაუარესდა ან რეალური დეფოლტი უფრო მაღალია შეფასებულ ოდენობაზე, რეალური შედეგები შეფასებულისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, მთლიანმა სავაჭრო მოთხოვნებმა შეადგინა, შესაბამისად, 3,281 ათასი, 2,368 ათასი და 2,074 ათასი ლარი; ხოლო გაუფასურების დაკანარგების რეზერვმა - შესაბამისად, 586 ათასი, 524 ათასი და 403 ათასი ლარი.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

საგადასახადო კანონმდებლობის დაცვა

საქართველოში საგადასახადო კანონმდებლობის დაცვა დიდწილად ინტერპრეტაციებზეა დამოკიდებული და შეიძლება ექვეყნულ დონეზე დადგეს საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. საგადასახადო შემოწმებას შეიძლება დაეკვემდებაროს საგადასახადო შემოწმების წლამდე სამი კალენდარული წლის ტოლი ფისკალური პერიოდები. გარკვეულ ვითარებაში, შემოწმებამ შეიძლება მოიცვას უფრო დიდი პერიოდიც. საგადასახადო ორგანოებმა კომპანიაში შეამოწმეს 2015-2017 წლები. თუმცა, კომპანია დარწმუნებულია, რომ მას შესრულებული აქვს ყველა საგადასახადო ვალდებულება საგადასახადო კანონმდებლობის მისეული გაგების საფუძველზე, ზემოაღნიშნულს შეუძლია კომპანიისათვის დამატებითი ფინანსური რისკების შექმნა.

6. შემოსავალი

ქვემოთ მოცემულია კომპანიის შემოსავალი 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის დასრულებული წლებისათვის:

	2017	2016
შემოსავალი საბითუმო გაყიდვებიდან	78,788	59,558
შემოსავალი ექსპორტიდან	4,340	2,400
შემოსავალი საცალო გაყიდვებიდან	3,212	2,171
	86,340	64,129

7. სხვა შემოსავალი/(ხარჯები)

	2017	2016
შემოსავალი სამთავრობო გრანტიდან	223	142
მოგება ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან	850	2
სხვა შემოსავალი	269	71
მარაგების მოძველება და ჩამოწერა	(553)	(263)
გაუფასურების რეზერვი და უიმედო ვალების ჩამოწერა	(62)	(120)
სხვა ხარჯები	(6)	(7)
	721	(175)

2015 წლის 14 დეკემბრის და 2016 წლის 11 აგვისტოს კომპანიამ ხელშეკრულება გააფორმა მეწარმეობის განვითარების სააგენტოსთან („სააგენტო“). ხელშეკრულების თანახმად, სააგენტო 200 ათასი და 120 ათასი აშშ დოლარით დააფინანსებს კომპანიის საპროცენტო გადახდებს კრედიტორების მიმართ (იხილეთ შენიშვნა 17) სასესხო ხელშეკრულების ვადის განმავლობაში.

8. დისტრიბუციის ხარჯები

	2017	2016
ხელფასები	1,531	1,009
ცვითის ხარჯები	694	419
ტრანსპორტირების ხარჯები	765	232
სასაწყობო ხარჯები	243	11
დისტრიბუციის სხვა ხარჯები	241	149
	3,474	1,820

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

9. ადმინისტრაციული ხარჯები

	2017	2016
ხელფასები	1,196	1,310
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	242	149
ცვეთის ხარჯები	107	109
კომუნალურები	112	68
პროფესიული მომსახურება	134	128
საოფისე მარაგები	44	98
ამორტიზაციის ხარჯები	11	4
სხვა	984	709
	2,830	2,575

10. ფინანსური ხარჯები

	2017	2016
საპროცენტო ხარჯები	2,505	1,461
საბანკო ხარჯები	265	181
	2,770	1,642

11. მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი

	2017	2016
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	(179)	-
გადავადებული მოგების გადასახადის ხარჯი	-	(1,030)
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების ეფექტი	-	2,261
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	(179)	1,231

2016 წლის მაისამდე კომპანია მიმდინარე მოგების გადასახადის გადასახდელებს, აქტივებსა და ვალდებულებებში მათ საგადასახადო ბაზისს ანგარიშობდა და აღრიცხავდა საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით, რომლებიც ფასს-ს ყოველთვის არ ემთხვეოდა.

2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა მიიღო, ხოლო პრეზიდენტმა ხელი მოაწერა კორპორაციული საგადასახადო კოდექსის ცვლილებებს, რომლებიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვარს. კოდექსი ქართულ კომპანიებსა და რეზიდენტი კომპანიების მუდმივ წარმომადგენლობებზე, აგრეთვე გარკვეულ საფინანსო ინსტიტუტებზე ვრცელდება.

წინა საგადასახადო რეჟიმი, რომლის მიხედვით, კომპანიები წლიური დასაბეგრი მოგების მიხედვით იხდიდნენ გადასახადს, ჩანაცვლდა სისტემით, რომლის მიხედვით გადასახადის გადახდა მოხდება მხოლოდ კორპორაციული მოგების განაწილების შემთხვევაში.

აღნიშნულმა ცვლილებამ მყისიერი ეფექტი იქონია კომპანიის გადავადებულ გადასახადზე, რადგან გაქრა დროებითი სხვაობები გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო ბაზისებს შორის. ცვლილების შედეგად, გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების ნაშთი 2,261 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც წინა პერიოდებში წარმოშობილ, აღიარებულ დროებით სხვაობებს განეკუთვნებოდა, 2016 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სრულად ჩამოიწერა.

შეზღუდული პასუხისმგებლობის ორგანიზაცია „ნოვა“

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები

	თავისუფალი მიწა	შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები	საოფისე ტექნიკა	ავტო ავტო	სატრანსპორტო საშუალებები	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება	მიმდინარე შენიშვნები და დაუმონტაჟებელი ტექნიკა	სულ
დირექტულა ან შეფასება									
ნაშთი 1 იანვარი 2016	3,671	6,426	2,910	105	176	1,543	6	1,703	16,540
დამატება	317	-	1,576	22	573	361	-	4,839	7,688
სესხის აღების ხარჯის კაპიტალიზება	-	-	-	-	-	-	-	310	310
რეალიზაცია	-	-	(86)	(12)	(3)	-	(6)	-	(107)
გადაცემა	-	5,562	-	-	-	-	-	(5,562)	-
ნაშთი 31 დეკემბერი 2016	3,988	11,988	4,400	115	746	1,904	-	1,290	24,431
დამატება	2,238	1,429	1,360	40	119	431	-	458	6,075
რეალიზაცია	(85)	(739)	(106)	-	(3)	(15)	-	-	(948)
გადაცემა	-	1,748	-	-	-	-	-	(1,748)	-
ნაშთი 31 დეკემბერი 2017	6,141	14,426	5,654	155	862	2,320	-	-	29,558
დაგროვილი ცვეთა									
ნაშთი 1 იანვარი 2016	-	489	979	64	57	565	1	-	2,155
ჩამოწერა რეალიზაციის შედეგად	-	-	-	(1)	(1)	-	(1)	-	(3)
ცვეთა	-	322	440	13	70	352	-	-	1,197
ნაშთი 31 დეკემბერი 2016	-	811	1,419	76	126	917	-	-	3,349
ჩამოწერა რეალიზაციის შედეგად	-	(105)	(46)	-	(2)	(14)	-	-	(167)
ცვეთა	-	621	600	17	158	358	-	-	1,754
ნაშთი 31 დეკემბერი 2017	-	1,327	1,973	93	282	1,261	-	-	4,936
საბალანსო დირექტულა									
1 იანვარი 2016	3,671	5,937	1,931	41	119	978	5	1,703	14,385
31 დეკემბერი 2016	3,988	11,177	2,981	39	620	987	-	1,290	21,082
31 დეკემბერი 2017	6,141	13,099	3,681	62	580	1,059	-	-	24,622

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის დასრულებულ წლებში, რეალიზებული საქონლის თვითღირებულებას დაერიცხა ცვეთა, 953 ათასი და 669 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, უძრავ ქონებასა და მანქანა-დანადგარებში შევიდა სრულად ცვეთადარიცხული აქტივები 178 ათასი, 65 ათასი და 67 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

თავისუფალი მიწა და შენობა-ნაგებობები დაახლოებით 19,240 ათასი ლარის (31 დეკემბერი 2016: დაახლოებით 15,165 ათასი ლარის, 1 იანვარი 2016: დაახლოებით 9,628 ათასი ლარის) ოდენობით გამოყენებული იქნა კომპანიის მიერ ნასესხები სახსრების უზრუნველსაყოფად (შენიშვნა #17). თავისუფალი მიწა და შენობა-ნაგებობები გამოყენებულია საბანკო იპოთეკური სესხის უზრუნველყოფად. კომპანიას არ აქვს უფლება, ეს აქტივები უზრუნველყოფად გამოიყენოს სხვა სესხებზე ან მიჰყიდოს ისინი სხვა პირს.

13. მარაგები

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
ნედლეული	13,370	5,438	2,222
მზა პროდუქცია	12,878	10,297	6,168
სხვა მარაგები	71	191	47
	26,319	15,926	8,437
მარაგების მოძველების რეზერვი	(930)	(568)	(306)
	25,389	15,358	8,131

2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის განმავლობაში ხარჯად აღიარებული მარაგების თვითღირებულებამ შეადგინა 67,222 ათასი (31 დეკემბერი 2016: 49,644 ათასი) ლარი.

მოსალოდნელია 71 ათასი (31 დეკემბერი 2016: 191 ათასი, 1 იანვარი 2016: 47 ათასი) ლარის ოდენობის სხვა მარაგების აღდგენა თორმეტ თვეზე მეტი ვადის შემდეგ.

მარაგების ნაშთები გამოყენებულია კომპანიის მიერ ნასესხები სახსრების უზრუნველსაყოფად (შენიშვნა #17). კომპანიას არ აქვს უფლება, ეს აქტივები უზრუნველყოფად გამოიყენოს სხვა სესხებზე.

14. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
სავაჭრო მოთხოვნები	3,281	2,368	2,074
უიმედო ვალების რეზერვი	(586)	(524)	(403)
	2,695	1,844	1,671
ავანსები	2,599	3,523	2,019
	5,294	5,367	3,690

საქონლის გაყიდვაზე საშუალო საკრედიტო პერიოდია 1 თვე.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

უიმედო ვალების რეზერვის მოძრაობა:

	2017	2016
ნაშთი წლის დასაწყისში	524	403
სავაჭრო მოთხოვნებზე აღიარებული გაუფასურების დანაკარგები	62	121
ნაშთი წლის ბოლოს	586	524

სავაჭრო მოთხოვნის ამოღების ხარისის დადგენისას, კომპანია მხედველობაში იღებს სავაჭრო მოთხოვნის საკრედიტო ხარისხის ცვლილებას კრედიტის თავდაპირველად მინიჭების დღიდან საანგარიშო პერიოდის ბოლომდე. საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია დაბალია, რადგან კლიენტების ბაზა დიდი და არაერთგვაროვანი.

აღიარებული გაუფასურება წარმოადგენს სხვაობას ამ სავაჭრო მოთხოვნების საბალანსო ღირებულებასა და მოსალოდნელი ლიკვიდური შემოსავლების მიმდინარე ღირებულებას შორის. აღნიშნულ ნაშთებზე კომპანია უზრუნველყოფას არ ფლობს.

გაუფასურებული სავაჭრო მოთხოვნების ანალიზი:

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
0-30 დღე	714	564	294
30-60 დღე	146	122	161
60-90 დღე	157	78	135
90 დღეზე მეტი	407	404	274
სულ	1,424	1,168	864

15. ფული და ფულის ექვივალენტები

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
ნაღდი ფული სალაროში	119	22	32
ფული ბანკში	233	162	55
სულ	352	184	87

16. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, 100%-ით ავტორიზებულმა და სრულად გადახდილმა საწესდებო კაპიტალმა შეადგინა 300 ლარი.

დივიდენდები

კომპანიის მფლობელებს უფლება აქვთ, მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში კომპანია გამოაცხადა და გადაიხადა დივიდენდები 1,731 ათასი და 3,140 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

17. ნასესხები სახსრები

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაფარი სესხების პირობები იყო:

	ვალუტა	ხელშეკრულების თარიღი	დაფარვის ვადა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	31 დეკემბერი 2017
სს „თიბისი ბანკი“	GEL	06/11/2017	26/10/2022	10.50%	7,298
სს „თიბისი ბანკი“	GEL	06/11/2017	12/10/2022	10.50%	4,865
სს „თიბისი ბანკი“	GEL	09/11/2017	08/11/2018	10.50%	3,546
სს „თიბისი ბანკი“	USD	06/11/2017	26/10/2022	Libor +4.98%	6,162
სს „თიბისი ბანკი“	USD	26/10/2017	26/10/2022	Libor +4.98%	4,158
სს „თიბისი ბანკი“	USD	26/10/2017	26/10/2022	Libor +4.98%	779
სს „თიბისი ბანკი“	USD	09/11/2017	08/05/2019	Libor +4.98%	2,862
სულ ნასესხები სახსრები					29,670
მიმდინარე					8,068
გრძელვადიანი					21,602
სულ ნასესხები სახსრები					29,670

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაფარი სესხების პირობები იყო:

	ვალუტა	ხელშეკრულების თარიღი	დაფარვის ვადა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	31 დეკემბერი 2016
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	07/12/2015	20/02/2018	17.00%	821
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	19/08/2016	31/12/2018	Libor+9.16%	2,660
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	19/08/2016	05/12/2019	Libor+8.00%	2,300
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	23/09/2016	10/01/2017	11.50%	1,990
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	21/11/2016	21/11/2017	11.00%	5,015
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	31/08/2016	31/08/2017	11.50%	781
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	07/12/2015	20/02/2018	9.35%	4,178
სს „საქართველოს ბანკი“*	USD	18/12/2015	18/12/2020	9.00%	2,648
სს „საქართველოს ბანკი“*	USD	18/12/2015	18/12/2020	9.00%	662
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	05/05/2016	05/01/2017	7.10%	2,864
სს „საქართველოს ბანკი“*	USD	02/08/2016	12/07/2021	8.00%	1,425
სს „საქართველოს ბანკი“*	USD	02/08/2016	12/07/2021	8.00%	398
სულ ნასესხები სახსრები					25,742
მიმდინარე					18,306
გრძელვადიანი					7,436
სულ ნასესხები სახსრები					25,742

შეზღუდული პასუხისმგებლობის ორგანიზაცია „ნოვა“

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, დასაფარი სესხების პირობები იყო:

	ვალუტა	ხელშეკრულების თარიღი	დაფარვის ვადა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	31 დეკემბერი 2016
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	31/12/2013	30/12/2016	10.85%	624
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	07/12/2015	07/12/2016	17.00%	800
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	31/12/2013	31/12/2018	9.16%	3,900
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	08/12/2014	05/12/2019	8.00%	2,992
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	07/12/2015	07/12/2016	9.35%	2,597
სს „საქართველოს ბანკი“*	USD	18/12/2015	18/12/2020	9.00%	120
სს „საქართველოს ბანკი“*	USD	18/12/2015	18/12/2020	9.00%	217
სულ ნასესხები სახსრები					11,250
მიმდინარე					5,934
გრძელვადიანი					5,316
სულ ნასესხები სახსრები					11,250

* როგორც მე-7 შენიშვნაშია აღწერილი, სს „საქართველოს ბანკიდან“ აღებულ გარკვეულ სესხებზე პროცენტის გადახდების დაფინანსებაში მონაწილეობდა სააგენტო, რაც აღიარებულ იქნა როგორც შემოსავალი მთავრობის ბანკიდან.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია ვალდებული იყო, შეესრულებინა ფინანსური პირობები ზემოთ წარმოდგენილ აღებულ სესხებთან მიმართებაში. ეს პირობები მოიცავს საბრუნავ კაპიტალს, სესხების ფარდობა მოგებასთან პროცენტამდე, გადასახადებამდე, ცვეთამდე და ამორტიზაციამდე (EBITDA), სესხის მომსახურებისა და პროცენტის დაფარვის მაჩვენებლებს.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას არც ერთი პირობა არ დაურღვევია.

აღნიშნული ვალდებულებები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ნასესხები სახსრების ცვლილებები, რომლებიც გამოწვეულია ფინანსური საქმიანობით, მათ შორის ფულადი და არაფულადი ცვლილებები. ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულია ის ვალდებულებები, რომელთა ფულადი ნაკადები კომპანიის ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში კლასიფიცირებული იქნება ან იქნა როგორც ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან.

	1 იანვარი, 2017	ფულადი შემოდინებები ფინანსური საქმიანობიდან	დარიცხული პროცენტი, 2017	გადახდილი პროცენტი, 2017	გაგვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული მოგება, 2017	31 დეკემბერი, 2017
ნასესხები სახსრები	25,741	4,107	2,505	(2,503)	(180)	29,670

18. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
სავაჭრო გადასახდელები	3,121	2,149	3,595
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	265	200	552
მიღებული ავანსები	559	84	234
ხელფასები	-	-	2
	824	284	788
	3,945	2,433	4,383

საქონლის შესყიდვაზე საშუალო საკრედიტო პერიოდია 1-3 თვე.

კომპანიაში მოქმედებს ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკები, რომელთა მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ ყველა გადასახდელი გადახდილ იქნეს წინასწარ შეთანხმებული საკრედიტო პირობების მიხედვით.

19. პირობითი ვალდებულებები

სამართლებრივი დავები

ბიზნესის მიმდინარეობის პროცესში კომპანია იღებს მოთხოვნებს კლიენტებისა და კონტრაგენტებისგან. ხელმძღვანელობის აზრით, რაიმე არსებითი დაურიცხავი ზარალი არ არის მოსალოდნელი და შესაბამისად წინამდებარე ფინანსურ ანარიშგებაში რეზერვის ხარჯი არ გათვალისწინებულია.

გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებულმა მუხლებმა შესაძლოა გამოიწვიოს სხვადასხვა ინტერპრეტაციები და შესწორებები. გარდა ამისა, საგადასახადო კანონმდებლობის ხელმძღვანელობისეული ინტერპრეტაცია საგადასახადო ორგანოების განმარტებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიაზე დამატებითი გადასაადების, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვა. კომპანიის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მათ შეასრულეს საგადასახადო კანონით მოთხოვნილი გადასახადების გადახდა და რომ დამატებითი რეზერვების შექმნა ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის საჭირო. საგადასახადო ორგანოებს შემოწმების ჩატარება შეუძლიათ სამი წლის განმავლობაში.

საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა ბაზირებულია საქართველოში. ვინაიდან ქვეყანაში ბიზნეს-გარემოზე მოქმედი კანონმდებლობა სწრაფად იცვლება, პოლიტიკურ და ბიზნეს გარემოში უარყოფითმა ცვლილებებმა შეიძლება რისკქვეშ დააყენოს კომპანიის აქტივები და ოპერაციები.

საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი ხასიათდება ისეთი რისკებით, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე, მათ შორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკებით. საქართველოში საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ეს და სხვა სამართლებრივი და ფისკალური ბარიერები ამჟამად საქართველოში მოქმედ კომპანიებისათვის პოტენციური ხელშემშლელი ფაქტორებია. საქართველოს მომავალი ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებულ ეკონომიკურ, ფისკალურ და ფულადი ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, რეგულირების და პოლიტიკური მოვლენების პარალელურად.

2017 და 2016 წლების განმავლობაში საქართველოს მეზობელი ქვეყნები, რომლებიც მისი მსხვილი სავაჭრო პარტნიორები არიან, სერიოზულ ეკონომიკურ პრობლემებს განიცდიდნენ, რამაც თავისებური ეფექტი იქონია საქართველოს ეკონომიკაზე. ამან კი გამოიწვია ქართული ლარის არსებითი დევალვაცია აშშ დოლარისა და სხვა ძირითადი ვალუტების მიმართ.

საქართველოში ეკონომიკური სიტუაცია დიდწილად დამოკიდებულია ხელისუფლების მიერ გატარებულ ზომებზე, ეკონომიკის მომავალ მდგომარეობასა და დსთ-ის ქვეყნებში მიმდინარე პოლიტიკურ მოვლენებზე. ამ ეტაპზე მთავრობის მიერ გადადგმული ნაბიჯების შედეგების განსაზღვრა რთულია.

20. ტრანზაქციები მეკავშირე მხარეებთან

მეკავშირე მხარეები მოიცავს კომპანიის მფლობელებს და ერთობლივ მფლობელობასა და კონტროლქვეშ არსებულ პირებს, აგრეთვე უმაღლეს ხელმძღვანელობას.

მეკავშირე მხარეებს შეუძლიათ ისეთ გარიგებებში შესვლა, რომლებსაც არამეკავშირე პირები ვერ განახორციელებენ. მეკავშირე მხარეებს შორის ტრანზაქციები ხორციელდება სხვა შემთხვევებისგან განსხვავებული პირობებით.

შეზღუდული პასუხისმგებლობის ორგანიზაცია „ნოვა“

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

მეკავშირე მხარეებთან არსებული თითოეული შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ეპყრობა ურთიერთობის ბუნებას და არა მხოლოდ მის სამართლებრივ ფორმას. დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიას გააჩნია შემდეგინათები და ტრანზაქციები:

	31 დეკემბერი 2017		31 დეკემბერი 2016		1 იანვარი 2016	
	სულ კატეგორია ფინანსური ანგარიშების მეკავშირე მხარესთან	სულ კატეგორია ფინანსური ანგარიშების კატეგორიის მიხედვით	სულ კატეგორია ფინანსური ანგარიშების კატეგორიის მიხედვით	ნაშთი მეკავშირე მხარესთან	ნაშთი მეკავშირე მხარესთან	ნაშთი მეკავშირე მხარესთან
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები						
- სხვა მეკავშირე						
მხარეები	256	5,294	94	5,367	106	3,690

	2017		2016	
	სულ კატეგორია ფინანსური ანგარიშების კატეგორიის მიხედვით	ნაშთი მეკავშირე მხარესთან	სულ კატეგორია ფინანსური ანგარიშების კატეგორიის მიხედვით	ნაშთი მეკავშირე მხარესთან
შემოსავალი				
- სხვა მეკავშირე მხარეები	1,940	86,340	2,516	64,129

უმაღლესი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

დირექტორებისა და უმაღლესი ხელმძღვანელობის სხვა წევრების ანაზღაურება წლის განმავლობაში იყო:

	2017	2016
მოკლევადიანი ბენეფიტები	251	233
	251	233

21. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

წინამდებარე შენიშვნაში აღწერილია, თუ როგორ ადგენს კომპანია სხვადასხვა ფინანსური აქტივისა და ფინანსური ვალდებულების სამართლიან ღირებულებას.

იმ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც რეგულარულად არ აისახება სამართლიანი ღირებულებით (მაგრამ სამართლიანი ღირებულების განმარტება აუცილებელია)

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

გარდა შემდეგ ცხრილში ნაჩვენები ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებებისა, დირექტორების აზრით, ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენები ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები მათ სამართლიან ღირებულებასთანაა მიახლოებული.

სამართლიანი ღირებულების იერარქია 31 დეკემბერი 2017				
	1 დონე	2 დონე	3 დონე	სულ
ფინანსური აქტივები				
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	2,695	2,695
ფული და ფულის ექვივალენტები	352	-	-	352
სულ	352	-	2,695	3,047

ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	-	-	29,670	29,670
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	-	-	3,121	3,121
სულ	-	-	32,791	32,791

სამართლიანი ღირებულების იერარქია 31 დეკემბერი 2016				
	1 დონე	2 დონე	3 დონე	სულ
ფინანსური აქტივები				
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	1,844	1,844
ფული და ფულის ექვივალენტები	184	-	-	184
სულ	184	-	1,844	2,028

ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	-	-	25,742	25,742
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	-	-	2,149	2,149
სულ	-	-	27,891	27,891

სამართლიანი ღირებულების იერარქია 1 იანვარი 2016				
	1 დონე	2 დონე	3 დონე	სულ
ფინანსური აქტივები				
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	1,671	1,671
ფული და ფულის ექვივალენტები	87	-	-	87
სულ	87	-	1,671	1,758

ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	-	-	11,250	11,250
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	-	-	3,595	3,595
სულ	-	-	14,845	14,845

მესამე დონის კატეგორიებში შესული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები დადგინდა საყოველთაოდ აღიარებული ფასწარმოქმნის მოდელებით, დისკონტირებული

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ფულადი ნაკადების ანალიზის საფუძველზე, ძირითად მონაცემებად კონტრაგენტების საკრედიტო რისკის ამსახველი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით.

22. ფინანსური ინსტრუმენტები

კაპიტალის მართვა

კომპანია კაპიტალს მართავს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მასში შემავალმა ყველა წევრმა შეძლოს მოქმედი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნება და, ამავდროულად, მოწილეთა უკუგება მაქსიმალურად გაიზარდოს სესხისა და საკუთარი კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზებით. კომპანიის ზოგადი სტრატეგია 2015 წლიდან უცვლელია.

კომპანიის კაპიტალის სტრუქტურა შედგება წმინდა სესხისგან (მე-17 შენიშვნაში აღწერილი ნასესხები სახსრები და გამოქვითული ნაღდი ფულით სალაროსა და ბანკებში) და კომპანიის კაპიტალისგან (საწესდებო კაპიტალი და გაუნაწილებელი მოგება). კომპანიაზე კაპიტალის გარე მოთხოვნები არ ვრცელდება.

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სესხისა და კაპიტალის ფარდობა იყო:

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
ნასესხები სახსრები	29,670	25,742	11,250
ნაღდი ფულისა და საბანკო ნაშთები	(352)	(184)	(87)
წმინდა სესხი	29,318	25,558	11,163
კაპიტალი	22,147	13,829	9,279
წმინდა სესხის ფარდობა კაპიტალთან	132%	184%	120%

ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიები

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
ფინანსური აქტივები			
ნაღდი ფულისა და საბანკო ნაშთები	352	184	87
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2,695	1,844	1,671
ფინანსური ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	29,670	25,742	11,250
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	3,121	2,149	3,595

საბაზრო რისკი

კომპანიის საქმიანობიდან გამომდინარე, მას ძირითადად ვალუტის გაცვლის კურსისა და საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების რისკი ეკისრება. კომპანია ამ რისკების სამართავად წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს არ იყენებს.

ვალუტის გაცვლის რისკის მართვა

კომპანია ახორციელებს უცხოურ ვალუტებში დენომინირებულ ტრანზაქციებს; შესაბამისად, მასზე მოქმედებს რისკი, რომელიც გაცვლითი კურსის მერყეობისას წარმოიქმნება.

კომპანიის უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ფულადი ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო:

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	GEL	USD	EUR	სულ
ფინანსური აქტივები				
ფულადი და საბანკო ნაშთები	350	1	1	352
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2,486	209	-	2,695
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	15,709	13,961	-	29,670
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	480	2,641	-	3,121

კომპანიის უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ფულადი ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო:

	GEL	USD	EUR	სულ
ფინანსური აქტივები				
ფულადი და საბანკო ნაშთები	184	-	-	184
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	1,575	269	-	1,844
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	13,567	12,175	-	25,742
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	257	1,892	-	2,149

კომპანიის უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ფულადი ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით იყო:

	GEL	USD	EUR	სულ
ფინანსური აქტივები				
ფულადი და საბანკო ნაშთები	70	17	-	87
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	1,402	269	-	1,671
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	1,424	9,826	-	11,250
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	53	3,542	-	3,595

კომპანიას ძირითადად ეკისრება აშშ დოლარისა და ევროს მერყეობის რისკი.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის მგრძნობელობა უცხოური ვალუტების მიმართ ფუნქციონალური ვალუტის 15%-იანი გამყარების/(შესუსტების) მიმართ 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

გაანალიზდა ფულადი ერთეულები, რომლების საანგარიშო დღეს შესაბამის ვალუტებში იყო დენომინირებული.

	USD ეფექტი	
	2017	2016
მოგება ან ზარალი	2,458	2,069

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა

კომპანიაზე მოქმედებს საპროცენტო განაკვეთის რისკი, რადგან კომპანიას აღებული აქვს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთიანი სესხები.

კომპანიაზე მოქმედი, ფინანსური აქტივებისა და ფინანსურ ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთის რისკი აღწერილია ამ შენიშვნის ლიკვიდობის რისკის მართვის ნაწილში.

მგრძნობელობის ანალიზი ჩატარდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არაწარმოებული ინსტრუმენტებისათვის საპროცენტო განაკვეთების რისკების მიხედვით. უმაღლესი ხელმძღვანელობისთვის

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

მოზადებულ ანგარიშებში გამოიყენება რისკის 1%-იანი ზრდა ან კლება, რაც იმას ნიშნავს, რომ ხელმძღვანელობა ასე აფასებს საპროცენტო განაკვეთების გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელ ცვლილებას.

ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობის პირობებში საპროცენტო განაკვეთების 1%-იანი ზრდის/კლების შემთხვევაში:

- კომპანიის 2017 წლის მოგება შემცირდებოდა/გაიზრდებოდა 327 ათასი ლარით (2016: ზრდა/კლება 279 ათასი ლარით). ეს ძირითადად გამოწვეულია საპროცენტო განაკვეთებზე კომპანიის დამოკიდებულებით ცვლადგანაკვეთიანი სესხების გამო.

საკრედიტო რისკის მართვა

კომპანიას ეკისრება საკრედიტო რისკი, რომელიც არის იმის რისკი, რომ კონტრაგენტი ვერ შეძლებს სრულად მოთხოვნის დაფარვას ვადის დადგომისას. ფინანსური აქტივები, რომლებიც პოტენციურად იწვევს ამ რისკს, ძირითადად შედგება გაცემული სესხებისგან, სავაჭრო მოთხოვნებისა და ფულისა და ფულის ექვივალენტებისგან. კომპანიაში მოქმედებს პროცედურები, რომლებიც უზრუნველყოფს, რომ საქონელი მიეწოდოს ისეთ კლიენტებს, რომელთაც სათანადო საკრედიტო ისტორია გააჩნიათ. სხვა შემთხვევაში, შემოდის გადახდის ალტერნატიული პროცედურები (მაგალითად, წინასწარ გადახდის). მაქსიმალური საკრედიტო რისკი ვრცელდება მოთხოვნების ანგარიშების საბალანსო ღირებულებაზე, მთლიანად ფულსა და ფულის ექვივალენტებზე და გაცემულ სესხებზე. თუმცა მოთხოვნებისა და გაცემული სესხების ამოღებაზე ეკონომიკური ფაქტორებიც მოქმედებს, ხელმძღვანელობის აზრით, კომპანიას ზარალის დიდი რისკი, გარდა უკვე აღრიცხული რეზერვებისა, არ ემუქრება.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის 10 უმსხვილეს კლიენტზე მოდიოდა სავაჭრო მოთხოვნების დასაფარი ნაშთების, შესაბამისად, 45%, 51% და 48%.

კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად მერყეობს და დამოკიდებულია როგორც ინდივიდუალურ, აგრეთვე ზოგად საბაზრო ეკონომიკის რისკებზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივების მაქსიმალური საკრედიტო რისკი. ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მაქსიმალური რისკი ამ აქტივების საბალანსო ღირებულების ტოლია, გამოქვითვამდე ან უზრუნველყოფამდე.

	მაქსიმალური რისკი		
	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
ფული და ფულის ექვივალენტები	352	184	87
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2,695	1,842	1,671

ლიკვიდობის რისკის მართვა

ლიკვიდობის რისკი გულისხმობს ვადადამდგარ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული ფინანსური ვალდებულებების შესასრულებლად საკმარისი თანხების არსებობას.

ამ ტიპის რისკებს ხელმძღვანელობა აკონტროლებს ვადიანობის ანალიზით, მომდევნო ფინანსური პერიოდის სტრატეგიას დაგეგმვისას. ლიკვიდობის რისკის სამართავად კომპანია ყოველდღიურად აკონტროლებს მომავალ მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს.

ქვემოთ მოცემულია ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ანალიზი:

ა) ფინანსური ვალდებულებების დარჩენილი ვადა, რომელიც გამოანგარიშებულია ფინანსურ ვალდებულებებზე (ძირითადი თანხა და პროცენტი) არადისკონტირებული ფულადი ნაკადებით უახლოესი თარიღისათვის, როდესაც კომპანიას ვალდებულების დაფარვა მოეთხოვება;

ბ) ფინანსური აქტივების შეფასებული დარჩენილი ვადა, რომელიც გამოანგარიშებულია ფინანსურ აქტივებზე (პროცენტის ჩათვლით) არადისკონტირებული ფულადი ნაკადებით უახლოესი თარიღისათვის,

შეზღუდული პასუხისმგებლობის ორგანიზაცია „ნოვა“

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

რომლებიც კომპანიამ უნდა მიიღოს ამ აქტივებზე ვადიანობის საკონტრაქტო პირობების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც კომპანიის აზრით, ფულადი ნაკადების შემოდინება სხვა დროს მოხდება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია საპროცენტო განაკვეთისა და ლიკვიდობის ანალიზი ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების კლასების მიხედვით. ინფორმაცია ეფუძნება კომპანიის უმაღლესი ხელმძღვანელობის მიერ შიდა ანგარიშებით მიღებულ მონაცემებს.

	1 თვემდე	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	31 დეკემბერი 2017 სულ
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალენტები	352	-	-	-	-	352
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2,695	-	-	-	-	2,695
სულ უპროცენტო ფინანსური აქტივები	3,047	-	-	-	-	3,047
სულ ფინანსური აქტივები	3,047	-	-	-	-	3,047
ფინანსური ვალდებულებები						
ნასესხები სახსრები	866	1,605	5,597	21,602	-	29,670
სულ პროცენტოანი ფინანსური ვალდებულებები	866	1,605	5,597	21,602	-	29,670
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	3,121	-	-	-	-	3,121
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები	3,121	-	-	-	-	3,121
სულ ფინანსური ვალდებულებები	3,987	1,605	5,597	21,602	-	32,791

	1 თვემდე	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	31 დეკემბერი 2016 სულ
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალენტები	184	-	-	-	-	184
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	1,844	-	-	-	-	1,844
სულ უპროცენტო ფინანსური აქტივები	2,028	-	-	-	-	2,028
სულ ფინანსური აქტივები	2,028	-	-	-	-	2,028
ფინანსური ვალდებულებები						
ნასესხები სახსრები	6,038	2,298	9,970	7,436	-	25,742
სულ პროცენტოანი ფინანსური ვალდებულებები	6,038	2,298	9,970	7,436	-	25,742
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	2,149	-	-	-	-	2,149
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები	2,149	-	-	-	-	2,149
სულ ფინანსური ვალდებულებები	8,187	2,298	9,970	7,436	-	27,891

შეზღუდული პასუხისმგებლობის ორგანიზაცია „ნოვა“

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	1 თვემდე	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	1 იანვარი 2016 სულ
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალენტები	87	-	-	-	-	87
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	1,671	-	-	-	-	1,671
სულ უპროცენტო ფინანსური აქტივები	1,758	-	-	-	-	1,758
სულ ფინანსური აქტივები	1,758	-	-	-	-	1,758
ფინანსური ვალდებულებები						
ნასესხები სახსრები	508	947	4,480	5,315	-	11,250
სულ პროცენტთან ფინანსური ვალდებულებები	508	947	4,480	5,315	-	11,250
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	3,595	-	-	-	-	3,595
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები	3,595	-	-	-	-	3,595
სულ ფინანსური ვალდებულებები	4,103	947	4,480	5,315	-	14,845

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკის ანალიზი. ინფორმაცია ეფუძნება კომპანიის უმაღლესი ხელმძღვანელობის მიერ შიდა ანგარიშებით მიღებულ მონაცემებს. ცხრილებში განმარტებული თანხები არ შეესაბამება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემულ თანხებს, რადგან ქვედა ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი, რაც მოიცავს სრულ დარჩენილ საკონტრაქტო გადახდებს (მათ შორის პროცენტს), რისი აღიარებაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ მომხდარა.

	საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	31 დეკემბერი 2017 სულ
ფინანსური ვალდებულებები							
ნასესხები სახსრები	8.6%	1,006	2,013	8,717	23,437	-	35,173
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	-	3,121	-	-	-	-	3,121
სულ ფინანსური ვალდებულებები		4,127	2,013	8,717	23,437	-	38,294

		1 თვემდე	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	31 დეკემბერი 2016 სულ
ფინანსური ვალდებულებები							
ნასესხები სახსრები	10.2%	6,358	2,940	11,838	8,629	-	29,765
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	-	2,149	-	-	-	-	2,149
სულ ფინანსური ვალდებულებები		8,507	2,940	11,838	8,629	-	31,914

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ფინანსური ვალდებულებები	საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი						1 იანვარი 2016
		1 თვემდე	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
ნასესხები სახსრები	12%	559	1,118	5,033	5,934	-	12,644
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	-	3,595	-	-	-	-	3,595
სულ ფინანსური ვალდებულებები		4,154	1,118	5,033	5,934	-	16,239

23. მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს

2018 წლის მარტში კომპანიამ დაასრულა „თიბისი ბანკიდან“ ნასესხები სახსრების პირობების ხელახლა მოლაპარაკება. ამის შედეგად, სესხებზე თანადადამფინანსებლად გამოვიდა ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი. ფინანსური სტრუქტურის ცვლილებამ გამოიწვია აღებულ სესხებზე საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთის შემცირება.

შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია „ნოვა“

ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი
აუდიტორის დასკვნა
2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

გაბრიელ ჯ- ნაძარა

შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია „ნოვა“

სარჩევი

გვერდი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	2-3
ფინანსური ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის:	
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	4
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება	6
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	7
ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები	8-37
1. ზოგადი ინფორმაცია	8
2. შესაბამისობის ანგარიში	8
3. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) გამოყენება	9
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	14
5. კრიტიკული შეფასებები და შეფასებების განუსაზღვრელობის უმთავრესი წყაროები	21
6. შემოსავალი	22
7. სხვა შემოსავალი/(ხარჯები)	22
8. დისტრიბუციის ხარჯები	22
9. ადმინისტრაციული ხარჯები	23
10. ფინანსური ხარჯები	23
11. მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	23
12. ძირითადი საშუალებები	24
13. მარაგები	25
14. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	25
15. ფული და ფულის ექვივალენტები	26
16. კაპიტალი	26
17. ნასესხები სახსრები	27
18. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	28
19. პირობითი ვალდებულებები	29
20. ტრანზაქციები მეკავშირე მხარეებთან	29
21. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა	30
22. ფინანსური ინსტრუმენტები	32
23. მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს	37

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს შპს „ნოვას“ ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი ოპერაციების შედეგებს, ფულადი სახსრების მოძრაობასა და კაპიტალის ცვლილებას ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- კომპანიის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- კომპანიის ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის კომპანიის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობას.
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- კომპანიის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2018 წლის 28 ივნისს.

ხელმძღვანელობის სახელით:

ედისერ ზიმშიაშვილი
დირექტორი

2018 წლის 28 ივნისი
თბილისი, საქართველო

Handwritten signature: ედისერ ზიმშიაშვილი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „ნოვას“ მფლობელებსა და ხელმძღვანელობას:

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „ნოვას“ (შემდგომში „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სრული შემოსავლის, კაპიტალის ცვლილებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშებს 2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის, ასევე ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების მოკლე აღწერილობის ჩათვლით.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვმოქმედებდით კომპანიისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დოკუმენტი „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“ (პბეკ კოდექსი). შესაბამისად, ჩვენ მიერ შესრულებული ეთიკური ვალდებულებები შეესაბამებოდა სხვა ეთიკურ მოთხოვნებს პბეკ კოდექსის სტანდარტებით. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისია პროფესიული დასკვნის გასაკეთებლად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ხელმძღვანელობის ანგარიშში შესულ ინფორმაციას, მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებას და მასზე ჩვენს აუდიტორულ დასკვნას. ხელმძღვანელობის რეპორტი მოგვეწოდება წინამდებარე აუდიტორული დასკვნის გამოცემის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე სხვა ინფორმაციას არ მოიცავს და მასზე რაიმე სახის თვალსაზრისს არ გამოვხატავთ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი მოვალეობაა, გავცნოთ სხვა ინფორმაციას და, იმავდროულად, დავასკვნათ, ხომ არ არის სხვა ინფორმაცია ფინანსური ანგარიშგების ან აუდიტის პროცესში მოპოვებულთან არსებითად შეუსაბამო ან სხვაგვარად მნიშვნელოვნად არაზუსტი.

ხელმძღვანელობისა და ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელ პირთა მოვალეობები

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მოამზადოს და ობიექტურად წარმოადგინოს ფინანსური ანგარიშგება ფასს-ების შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა მოვალეა, შეაფასოს კომპანიის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების (ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის) უნარი, აგრეთვე, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს კომპანიის ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელი პირები მოვალენი არიან, უზედამხედველონ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

Handwritten signature

აუდიტორის მოვალეობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის საფუძვლიანი რწმენა, რომ ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. საფუძვლიანი რწმენება წარმოადგენს მაღალი ხარისხის რწმუნებას, მაგრამ, ამავედროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად თუ ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენას ახდენდეს ამ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე, მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში გამოვთქვამთ პროფესიულ თვალსაზრისს და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ იდენტიფიცირებას ვახდენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რაც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის არგამოვლენის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის არგამოვლენის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარგანზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან შიდა კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის მიზანს;
- ვაფასებთ ბუღალტრული აღრიცხვის გამოყენებული პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას;
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან უწყვეტი საწარმოს პრინციპის აღრიცხვის წარმოების თაობაზე და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ თვალსაზრისს, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის განუსაზღვრელობა ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ჩვენ ვალდებული ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, შევცვალოთ კიდეც დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მას შემდეგ, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება კომპანია აიძულოს, შეწყვიტოს მოქმედი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების მთლიან სტრუქტურას, შინაარსსა და წარმოდგენის ფორმას, მათ შორის განმარტებებს და ასევე იმას, თუ როგორ შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებაში შესაბამის ტრანზაქციებისა და მოვლენების ასახვა ინფორმაციის ობიექტურად წარმოდგენის პრინციპს.

სხვა საკითხებს შორის, ჩვენ ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმილ შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილ მნიშვნელოვან ხარვეზებს.

ჯონ რობინსონი

შპს „დელოიტი და ტუშის“ სახელით

2018 წლის 28 ივნისი
თბილისი, საქართველო

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ნოვა“

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
შემოსავალი	6	86,340	64,129
რეალიზაციის თვითღირებულება		(67,222)	(49,664)
მთლიანი მოგება		19,118	14,465
სხვა შემოსავალი/(ხარჯები)	7	721	(175)
დისტრიბუციის ხარჯები	8	(3,474)	(1,820)
მარკეტინგის ხარჯები		(557)	(437)
ადმინისტრაციული ხარჯები	9	(2,830)	(2,575)
უცხოური ვალუტის გაცვლით მიღებული მოგება(ზარალი)		20	(1,357)
ფინანსური ხარჯები	10	(2,770)	(1,642)
მოგება გადასახადამდე		10,228	6,459
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	11	(179)	1,231
წლიური მოგება		10,049	7,690
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სულ სრული შემოსავალი		10,049	7,690

ხელმძღვანელობის სახელით:

_____

ედიშერ ხიმშიაშვილი
დირექტორი

2018 წლის 28 ივნისი
თბილისი, საქართველო

11-43 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ნოვა“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
აქტივები				
<i>გრძელვადიანი აქტივები</i>				
ძირითადი საშუალებები	12	24,622	21,082	14,385
არამატერიალური აქტივები		107	14	18
სულ გრძელვადიანი აქტივები		24,729	21,096	14,403
<i>მიმდინარე აქტივები</i>				
მარაგები	13	25,389	15,358	8,131
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	14	5,294	5,367	3,690
ფული და ფულის ექვივალენტები	15	352	184	87
სულ მიმდინარე აქტივები		31,035	20,909	11,908
სულ აქტივები		55,764	42,005	26,311
კაპიტალი და ვალდებულებები				
<i>კაპიტალი და რეზერვები</i>				
საწესდებო კაპიტალი	16	300	300	300
გაუნაწილებელი მოგება		21,847	13,529	8,979
სულ კაპიტალი		22,147	13,829	9,279
<i>გრძელვადიანი ვალდებულებები</i>				
ნასესხები სახსრები	17	21,602	7,436	5,316
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	11	-	-	1,231
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		21,602	7,436	6,547
<i>მიმდინარე ვალდებულებები</i>				
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	18	3,945	2,433	4,383
ნასესხები სახსრები	17	8,068	18,306	5,934
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		2	1	168
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		12,015	20,740	10,485
სულ ვალდებულებები		33,617	28,176	17,032
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		55,764	42,005	26,311

ხელმძღვანელობის სახელით:

ედითერ ხიმშიაშვილი
დირექტორი

2018 წლის 28 ივნისი
თბილისი, საქართველო

11-43 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ნოვა“

კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 1 იანვარი 2016	300	8,979	9,279
სულ წლის სრული შემოსავალი	-	7,690	7,690
გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები	-	(3,140)	(3,140)
ნაშთი 31 დეკემბერი 2016	300	13,529	13,829
სულ წლის სრული შემოსავალი	-	10,049	10,049
გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდები	-	(1,731)	(1,731)
ნაშთი 31 დეკემბერი 2017	300	21,847	22,147

ხელმძღვანელობის სახელით:

_____

ედიშერ ხიმშიაშვილი
დირექტორი

2018 წლის 28 ივნისი
თბილისი, საქართველო

11-43 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ნოვა“

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
მოგება მოგების გადასახადამდე		10,228	6,459
კორექტირებები:			
მოგება-ზარალში აღიარებული საპროცენტო ხარჯი	10	2,505	1,461
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული მოგება	7	(850)	(2)
სავაჭრო მოთხოვნებზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი	7	62	120
მარაგების მოძველება და ჩამოწერა	7	553	263
ცვეთა და ამორტიზაცია	9, 12	1,765	1,201
უცხოური ვალუტის გაცვლით მიღებული წმინდა (მოგება)/ზარალი		(20)	1,357
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილებებამდე		14,243	10,859
მოძრაობა საბრუნავ კაპიტალში:			
სავაჭო და სხვა მოთხოვნების კლება/(ზრდა)	10		(1,798)
მარაგების ზრდა		(10,584)	(7,490)
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებების ზრდა	1		-
სავაჭრო და სხვა გადასახდელების ზრდა/(კლება)		1,512	(1,950)
ოპერაციებიდან მიღებული ნაღდი ფული		5,182	(379)
გადახდილი პროცენტი		(2,503)	(1,742)
გადახდილი მოგების გადასახადები		(162)	(440)
საოპერაციო საქმიანობით მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ნაღდი ფული		2,517	(2,561)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
გადახდები ძირითად საშუალებებზე		(6,166)	(7,688)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვით მიღებული შემოსავალი		1,631	108
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ნაღდი ფული		(4,535)	(7,580)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
შემოსავალი ნასესხები სახსრებიდან		147,777	90,260
ნასესხები სახსრების დაფარვა		(143,670)	(76,946)
გადახდილი დივიდენდი		(1,731)	(3,140)
ფინანსური საქმიანობიდან გენერირებული წმინდა ნაღდი ფული		2,376	10,174
წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში		358	33
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	15	184	87
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი უცხოურ ვალუტაში ფლობილი ნაღდი ფულის ნაშთზე		(190)	64
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	15	352	184
ხელმძღვანელობის სახელით:			

ედითერ ხიმშიაშვილი
დირექტორი

2018 წლის 28 ივნისი
თბილისი, საქართველო

11-43 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

Handwritten signature

1. ზოგადი ინფორმაცია

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ნოვა“ დაფუძნდა 2006 წლის 8 ნოემბერს. მისი რეგისტრირებული ოფისის მისამართია საქართველო, თბილისი, აგლაძის ქუჩა 45.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა სამშენებლო მასალების წარმოება, იმპორტი, გაყიდვა და ექსპორტი. კომპანია პროდუქტებს ყიდის საქართველოს ტერიტორიაზე, დისტრიბუციის საკუთარი არხების მეშვეობით.

საწარმოო პროცესი ხორციელდება კომპანიის კუთვნილ ქარხნებში თბილისსა და ბათუმში. კომპანიის მიერ წარმოებული პროდუქტები მოიცავს: პოლიეთილენის წყლის ავზებს, გადასახურ მასალებს, თაბაშირ-მუყაოსა და მეტალო-პლასტმასის პროფილებსა და აქსესუარებს.

კომპანიის ძირითადი კლიენტები არიან საცალო გამყიდველები, სამშენებლო კომპანიები, სავაჭრო ორგანიზაციები და ფიზიკური პირები.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის მესაკუთრე-ბენეფიციარები იყვნენ:

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
ზვიად აბულაძე	20%	20%	20%
ჯემალ ბოლქვაძე	20%	20%	20%
ემზარ ირემაძე	20%	20%	20%
ჯემალ ანთაძე	20%	20%	20%
რამაზ ირემაძე	20%	20%	20%
სულ	100%	100%	100%

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება კომპანიის ხელმძღვანელობამ გამოსაშვებად დაამტკიცა 2018 წლის 28 ივნისს.

2. შესაბამისობის ანგარიში

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, რომლებიც გამოცემულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ, და ინტერპრეტაციების შესაბამისად, რომლებიც გამოცემულია ფინანსური აღრიცხვის ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის მიერ.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება არის კომპანიის პირველი წლიური ფინანსური ინფორმაცია, რომელიც სრულ შესაბამისობაშია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან (ფასს). კომპანიის ფასს-ზე გადასვლის თარიღია 2016 წლის 1 იანვარი. გარკვეული გამოწვევების გარდა, ფასს 1 კომპანიებისგან მოითხოვს სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების 2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის მოქმედი რედაქციების რეტროსპექტიულ გამოყენებას. წინამდებარე რედაქცია გამოყენებულია 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით და ფასს საანგარიშო პერიოდის ბოლომდე შემდგომი პერიოდების ფასს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მოსაზრადებლად.

ვინაიდან კომპანიას არ ევალდებოდა ბუღალტრული აღრიცხვის საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპების (ბასაპ) მიხედვით ფინანსური ინფორმაციის მომზადება და ასეთი არ მოუზადებია, წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წინა ბასაპ-ისა და ფასს-ის შეჯერება მოცემული არ არის.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

3. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) გამოყენება

ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებზე მოქმედი ფასს-ების შესწორებები

მიმდინარე წელს, შემდეგი ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები იქნა მიღებული და გამოყენებული კომპანიის მიერ, რამაც ზეგავლენა მოახდინა წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

- შესწორება ბასს 7-ში „განმარტების ინიციატივა“;
- ფასს წლიური რედაქტირების 2014-2016 ციკლი - შესწორება ფასს 12-ში.

შესწორებები ბასს 7 „განმარტების ინიციატივა“

შესწორებები კომპანიისგან მოითხოვს, ისეთი განმარტებები გააკეთოს წარმოდგენილი ინფორმაციის თაობაზე, რაც საშუალებას მისცემს ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს, სათანადოდ შეაფასონ ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებათა როგორც ფულადი, აგრეთვე არაფულადი ცვლილებები.

კომპანიის ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებები მოიცავს აღებულ სესხებს. ამ ჯგუფის ერთეულების საწყისი და საბოლოო ნაშთების შეჯერება მოცემულია მე-17 შენიშვნაში. შესწორებათა გარდამავალი დებულებების შესაბამისად, კომპანიამ წინა პერიოდის შესადარი ინფორმაცია არ განმარტა. გარდა მე-17 შენიშვნაში მოცემული დამატებითი განმარტებისა, შესწორების ამოქმედებას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე სხვაგვარად არ უმოქმედია.

ფასს წლიური რედაქტირების 2014-2016 ციკლი

კომპანიამ მიმდინარე წელს პირველად გამოიყენა ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2014-2016 წლების ციკლის ფასს 12-ში შესული შესწორება. ამავე ციკლში შედის სხვა შესწორებები, რომელთა ამოქმედება ჯერ სავალდებულო არ არის და კომპანიას მათი გამოყენება ადრეულად არ დაუწყია (ქვემოთ იხილეთ ახალი და რედაქტირებული, ჯერ არამოქმედებული ფასს-ების სია).

ფასს 12-ის შესწორებები განმარტავს, რომ კომპანია არ არის ვალდებული, გასაყიდად განკუთვნილად კლასიფიცირებულ (ან ამგვარად კლასიფიცირებულ, სარეალიზაციო ჯგუფში შესულ) შეილობილ, დაკავშირებულ და ერთობლივ პირებში ფლობილი წილის შესახებ ფინანსური ინფორმაცია შეჯამებული სახით წარმოადგინოს. შესწორებები აზუსტებს, რომ ეს ერთადერთი შედგავთია, რაც კომპანიას ამგვარი წილებისათვის ფასს 12-ში მოცემული განმარტებების ვალდებულებიდან ათავისუფლებს.

ამ შესწორებათა ამოქმედებას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ უმოქმედია.

ახალი და რედაქტირებული, გამოქვეყნებული, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესული ფასს-ები

კომპანია არ იყენებს შემდეგ ახალ და რედაქტირებულ, გამოქვეყნებულ მაგრამ ძალაში ჯერ არშესულ ფასს-ებს:

- ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები¹;
- ფასს 15 - შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან¹;
- ფასს 16 - იჯარა²;
- ფასს 17 - სადაზღვევო კონტრაქტები³;
- ფასიკ 22 - სავალუტო ოპერაციები და საავანსო ანაზღაურება¹;
- ფასიკ 23 - მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა²;
- შესწორებები ფასს 2 - იმ ტრანზაქციების კლასიფიკაცია და გაზომვა, რომელთა გადახდა ეფუძნება აქციებს¹;
- შესწორებები ფასს 10 და ბასს 28 - აქტივების გაყიდვა ან დაბანდება მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოში⁴;
- შესწორებები ბასს 40 - საინვესტიციო ქონების გადაცემა¹;

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

- შესწორებები ფასს 4 - „ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება ფასს 4 „სადაზღვევო ხელშეკრულებებთან“ ერთად¹;
- შესწორებები ფასს 9 - წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი ანაზღაურებით²;
- შესწორებები ფასს 28 - გრძელვადიანი წილები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში²;
- ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2014-2016 წწ. ციკლი¹;
- ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი².

1. ძალაშია 2017 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
2. ძალაშია 2018 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
3. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
4. ძალაშია ჯერ არგამოცხადებული თარიღიდან ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.

კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ზემოთ ჩამოთვლილი ახალი და რედაქტირებული, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესული ფასს-ების გამოყენება ზეგავლენას მოახდენს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე გარდა შემდეგი სტანდარტებისა:

ფასს 9 “ფინანსური ინსტრუმენტები”

2009 წლის ნოემბერში გამოქვეყნებული ფასს 9 ახალ მოთხოვნებს აწესებს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციისა და გაზომვის თვალსაზრისით. 2010 წლის ოქტომბერში ფასს 9-ში შევიდა შესწორება, რომელიც ითვალისწინებს მოთხოვნებს ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციის, გაზომვისა და აღიარების გაუქმების თვალსაზრისით. 2013 წლის ნოემბერში კი მას დაემატა ახალი მოთხოვნა ჰეჯირების ზოგად აღრიცხვასთან დაკავშირებით. 2014 წლის ივლისში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოაქვეყნა ფასს 9-ის ახალი ვერსია. მან მოიცვა ა) ფინანსური აქტივების გაუფასურების მოთხოვნები და ბ) „სხვა სრულ შემოსავალში აღრიცხული სამართლიანი ღირებულების“ შემოტანით კლასიფიკაციისა და გაზომვის მოთხოვნების შეზღუდული შესწორებები, რომლებიც მარტივ სავალო ინსტრუმენტებს ეხება.

ფასს 9-ის ძირითადი მოთხოვნებია:

- **ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და აღრიცხვა.** ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება იმ ბიზნეს-მოდელის მიხედვით, რომელშიც ხდება მათი ფლობა და საკონტრაქტო ფულადი სახსრების მოძრაობის მახასიათებლების გათვალისწინება. კერძოდ, სავალო ინვესტიციები, რომლებსაც პირი ფლობს ისეთი ბიზნეს მოდელით, რომლის მიზანი საკონტრაქტო ფულადი სახსრების შეკრებაა და რომელთა საკონტრაქტო ფულადი სახსრები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და მის დარჩენილ ნაწილზე დარიცხულ პროცენტს მოიცავს, თავდაპირველი აღიარების შემდგომ გაიზომოს ამორტიზებული ღირებულებით. ფასს 9-ის 2014 წლის რედაქციაში შემოტანილია სავალო ინსტრუმენტების აღრიცხვის კატეგორია - „სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავლებში“. აღნიშნული ეხება სავალო ინსტრუმენტებს, რომლებიც მოქცეულია ისეთ ბიზნეს-მოდელში, რომლის მიზანი მიიღწევა საკონტრაქტო ფულადი ნაკადების შეგროვებითა და ფინანსური აქტივების გაყიდვით. აღნიშნულ სავალო ინსტრუმენტებში გათვალისწინებული უნდა იყოს ფინანსური აქტივის საკონტრაქტო პირობები, რომლებიც კონკრეტულ დღეს წარმოშობს ისეთი ფულადი სახსრების მოძრაობას, რაც წარმოადგენს ძირითადი თანხისა და დარჩენილი თანხის პროცენტის გადახდებსაც. ამგვარი სავალო ინსტრუმენტები, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, იზომება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავლებში. ყველა სხვა სავალო და წილობრივი ინვესტიცია იზომება სამართლიანი ღირებულებით. გარდა ამისა, ფასს 9-ის მიხედვით, პირს შეუძლია შეუქცევადად წარმოადგინოს კაპიტალში ინვესტიციის (რომელიც არ არის გასაყიდად განკუთვნილი ან პირობითი ანაზღაურება, რომელიც შემსყიდველის მიერ ბიზნესის კომბინაციაში იქნა აღიარებული) სამართლიანი ღირებულების რეტროსპექტიული ცვლილებები და მოგება-ზარალში მხოლოდ დივიდენდები შეძლოს ასახოს.
- **ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და აღრიცხვა.** მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებით, ფასს 9 ითხოვს, რომ ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული სამართლიანი ღირებულების

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ცვლილების ოდენობა წარმოდგენილი იქნეს სხვა სრულ შემოსავლებში, თუ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილების შედეგების აღიარება სხვა სრულ შემოსავლებში საბუღალტრო შეუსაბამობას შექმნის ან გაზრდის მას მოგება-ზარალში. ფინანსური ვალდებულების საკრედიტო რისკით გამოწვეული სამართლიანი ღირებულების ცვლილება შემდგომში მოგება-ზარალში არ რეკლასიფიცირდება. ბასს 39-ის მიხედვით, მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების ცვლილების მთელი ოდენობა მოგება-ზარალში აღირიცხება.

- **გაუფასურება.** ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებით, ფასს 9 მოითხოვს ფინანსური აქტივების გაუფასურების გაზომვის “მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის” მოდელის გამოყენებას, რაც ბასს 39-ის გაწეული საკრედიტო დანაკარგის მოდელის საპირისპიროა. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგის მოდელი მეწარმე პირს ავალდებულებს, ყოველ საანგარიშო დღეს აღრიცხოს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები და მათი ცვლილება ისე, რომ მან ასახოს საკრედიტო რისკის ცვლილება თავდაპირველი აღიარების შემდგომ. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, აღარ არის აუცილებელი საკრედიტო დანაკარგის აღიარებას წინ საკრედიტო ხდომილება უსწრებდეს.
- **ჰეჯირების აღრიცხვა.** ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი მოდელი ინარჩუნებს ჰეჯირების აღრიცხვის მექანიზმების სამ ძირითად სახეს, რომელიც დღესდღეობით ასახულია ბასს 39-ში. ფასს 9 მეწარმეებს სთავაზობს უფრო მოქნილ მიდგომას ჰეჯირების აღრიცხვის ტრანზაქციების ტიპებთან მიმართებაში. კერძოდ, გაფართოებულია იმ ინსტრუმენტების სახეობათა რიგი, რომლებიც კლასიფიცირდება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად და არასაფინანსო ერთეულების რისკის კომპონენტების ისეთი ტიპების რაოდენობა, რომლებიც შეიძლება ჰეჯირების აღრიცხვისთვის გამოვიყენოთ. გარდა ამისა, ეფექტურობის ტესტი გაუქმდა და ჩანაცვლდა “ეკონომიკური ურთიერთობის” პრინციპით. ასევე აღარ არის საჭირო ჰეჯის ეფექტურობის რეტროსპექტიული შეფასება. ახსნა-განმარტებითი შენიშვნებისათვის შემოტანილია გაზრდილი მოთხოვნები მეწარმის რისკის მართვის ღონისძიებებთან დაკავშირებით.

ხელმძღვანელობას ჯერ არ დაუსრულებია 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი. ამ დღეს არსებული ფაქტებისა და გარემოებების საფუძველზე, კომპანიის ხელმძღვანელობა მოელის, რომ ფასს 9-ის გამოყენება მეტწილად იმოქმედებს სავაჭრო მოთხოვნებზე.

მთლიანობაში, კომპანიის ხელმძღვანელობის პროგნოზით, მომავალში ფასს 9-ის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების მოდელის გამოყენება შედეგად მოიტანს შესაბამის პუნქტებზე საკრედიტო დანაკარგების ადრეულ აღიარებას და გაზრდის ამ პუნქტებისათვის აღიარებული დანაკარგების რეზერვის მოცულობას.

ფასს 15 – ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 მეწარმე პირებს კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული ამონაგების აღრიცხვის ერთიან, სრულ მოდელს სთავაზობს. ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 15 ჩანაცვლებს ამონაგების აღიარების არსებულ პრინციპს, მათ შორის ბასს 18 – შემოსავლებს, ბასს 11 – სამშენებლო კონტრაქტები და მათთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, პირმა ამონაგების ისე უნდა აღიაროს, რომ ამით ასახოს კლიენტებისათვის ნაკისრი საქონლისა თუ მომსახურების გადაცემა ისეთი თანხით, რომელიც ასახავს ანაზღაურებას, რის მიღებასაც პირი ვარაუდობს ამ საქონლისა და მომსახურების სანაცვლოდ. კერძოდ, სტანდარტი გვთავაზობს ერთ, პრინციპებზე დაფუძნებულ, ხუთ ეტაპიან მოდელს, რომელიც ამონაგების აღიარებაზე ვრცელდება:

- კონტრაქტის კლიენტთან იდენტიფიცირება;
- საკონტრაქტო ვალდებულებების დადგენა;
- ტრანზაქციის ფასის განსაზღვრა;
- ტრანზაქციის ფასის მიკუთვნება საკონტრაქტო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი საკონტრაქტო ვალდებულებას შეასრულებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, პირი შემოსავალი აღიარებს საკონტრაქტო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელსა თუ მომსახურებაზე “კონტროლი” კლიენტს გადაეცემა. უფრო დირექტიული ხასიათის ინსტრუქცია დაემატა კონკრეტულ სცენარებს. ასევე შემოდიხს შემოსავლის განმარტების ახალი მოთხოვნები.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

2016 წლის აპრილში სტანდარტების საბჭომ გამოსცა ფასს 15-ის განმარტებითი ბარათი, რომელიც მაჩვენებლების ვალდებულებათა იდენტიფიკაციას, კონტრაგენტის ანაზღაურებისა და ძირითადი თანხის შეპირისპირებასა და ლიცენზირების განაცხადის პროცედურას მოიცავს.

კომპანიის ხელმძღვანელობის აზრით, მომავალში ფასს 15-ის გამოყენებამ შეიძლება ზეგავლენა იქონიოს შემოსავლის აღიარების მოცულობასა და ვადებზე. თუმცა, დეტალური ანალიზის გარეშე ახალი ფასს-ის ეფექტის სათანადოდ შეფასება არამართებულია.

ფასს 16 - იჯარა

ფასს 16-ში მოცემულია საიჯარო გარიგებების გამოვლენისა და იჯარის ხელშეკრულების ორივე მხარის აღრიცხვიანობის პრინციპები. ძალაში შესვლისას ეს სტანდარტი ჩაანაცვლებს იჯარის შესახებ ამჟამად მოქმედ პრინციპებს, მათ შორის ბასს 17-სა და მასთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 16-ში საიჯარო და მომსახურების კონტრაქტები ერთმანეთისგან განსხვავდება იმის მიხედვით, აკონტროლებს თუ არა მოცემულ აქტივს კლიენტი. საოპერაციო იჯარის (არასაბალანსო) და ფინანსური იჯარის (საბალანსო) განსხვავებები უქმდება და ნაცვლდება მოდელით, რომლის მიხედვით გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი და შესაბამისი ვალდებულება, ყველა სახის იჯარის შემთხვევაში, უნდა აღიაროს იჯარის მიმღებმა (ანუ ყველა საბალანსო იჯარისა). აღნიშნული არ ეხება დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარებსა და მოკლევადიან იჯარებს.

გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, შემდგომში კი (გამონაკლისების გათვალისწინებით) თვითღირებულებისა და დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის სხვაობით, რომელიც საიჯარო ვალდებულების ნებისმიერი გადაფასებისას კორექტირდება. საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად აისახება აღიარების დღეს გადაუხდელი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით. ამის შემდგომ საიჯარო ვალდებულება კორექტირდება პროცენტისა და საიჯარო გადახდების ოდენობით, აგრეთვე, სხვა ფაქტორთა შორის, იჯარის ცვლილების გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ცვლილება ეხება ფულადი ნაკადების კლასიფიკაციას, რადგან ბასს 17-ით გათვალისწინებული საოპერაციო იჯარის გადახდები საოპერაციო ფულად სახსრებში აისახება; მეორე მხრივ, ფასს 16-ის მოდელით, საიჯარო გადახდები იყოფა ძირითად და პროცენტის ნაწილებად და, შესაბამისად, შედის ფინანსური და საოპერაციო ფულადი სახსრების გაანგარიშებაში.

იჯარის მიმღების მხარეს არსებული აღრიცხვისგან განსხვავებით, ფასს 16-ში იჯარის გამცემის მხრიდან აღრიცხვიანობის პრინციპები ბასს 17-თან შედარებით მნიშვნელოვანწილად იგივეა. აქაც იჯარის გამცემი მოვალეა, იჯარა ან საოპერაციო იჯარად ჩათვალოს ან ფინანსურ იჯარად.

გარდა ამისა, ფასს 16 მასშტაბურ განმარტებებსაც მოითხოვს.

ფინანსური იჯარის შემთხვევაში, კომპანიას ასეთი არ აქვს. ხოლო ისეთ შემთხვევაში, სადაც კომპანია მოქმედებს, როგორც მოიჯარე (როგორც საოპერაციო, აგრეთვე ფინანსური იჯარის შემთხვევაში), კომპანიის ხელმძღვანელობის აზრით, ფასს 16-ის გამოყენება არ იქონიებს მნიშვნელოვან ზეგავლენას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ თანხებზე. თუმცა, ჯერჯერობით, ფასს 16-ის ეფექტის სათანადოდ შეფასება შეუძლებელია, სანამ დეტალური მიმოხილვა არ დასრულდება.

ფასიკ 22 - ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში და ანაზღაურება ავანსად

ფასიკ 22 არეგულირებს აქტივის, ხარჯის ან შემოსავლის თავდაპირველი აღიარებისას გამოსაყენებელი გაცვლითი კურსის დასადგენად „ტრანზაქციის თარიღის“ განსაზღვრას, როდესაც ამ ერთეულის ანაზღაურება წინასწარ გადახდილი ან მიღებულია უცხოურ ვალუტაში და ამან გამოიწვია არაფულადი აქტივის ან არაფულადი ვალდებულების (მაგალითად, არაანაზღაურებადი დეპოზიტის ან გადავადებული შემოსავლის) აღიარება.

ინტერპრეტაცია აკონკრეტებს, რომ ტრანზაქციის თარიღი არის ის დღე, როდესაც კომპანია პირველად აღიარებს საავანსო ანაზღაურების გადახდიდან ან მიღებიდან წარმოშობილ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. თუ საქმე ეხება რამდენიმე საავანსო გადახდას ან გადახდის მიღებას,

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ინტერპრეტაცია კომპანიებს ავალდებულებს, ტრანზაქციის თარიღი დაადგინოს საავანსო ანაზღაურების გადახდის ან მიღების თითოეული შემთხვევისათვის.

ინტერპრეტაცია ძალაშია 2018 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია. კომპანიებს ინტერპრეტაციის გამოყენება შეუძლიათ რეტროსპექტიულად ან პროსპექტიულად. პროსპექტიული გამოყენებისას ძალაში შედის კონკრეტული გარდამავალი დებულებები.

კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ფასიკ 22-ის გამოყენებას მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე, რადგან კომპანია ამჟამად უკვე იყენებს ამ ინტერპრეტაციაში აღწერილ მიდგომას.

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2014-2016 წწ. ციკლი

წლიური რედაქტირების ციკლი მოიცავს შესწორებებს ფასს 1 და ბასს 28-ში, რომლებიც ჯერ კომპანიისათვის სავალდებულო არ არის. პაკეტში აგრეთვე შედის ფასს 12-ის შესწორება, რომელიც უკვე სავალდებულოა მიმდინარე წელს - გამოყენების დეტალები იხილეთ ქვეთავში ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე მოქმედი ფასს-ების თაობაზე.

ბასს 28-ის მიხედვით, ვენჭურული კაპიტალის ორგანიზაციას და მსგავს პირებს შეუძლიათ მეკავშირე საწარმოებში და ერთობლივ საწარმოებში არსებული მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ინვესტიციები ასახონ ინდივიდუალურად თითოეული მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოსათვის. ეს არჩევანი კომპანიამ უნდა გააკეთოს მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმოს თავდაპირველი აღიარებისას. ისეთი პირის ოფციის შემთხვევაში, რომელიც არ არის საინვესტიციო კომპანია, მისი მეკავშირე და ერთობლივი საწარმოების, ამავდროულად, საინვესტიციო კომპანიების მიერ გამოყენებული რეალური ღირებულებით ასახვის შენარჩუნების თავისუფლება, მაშინ, როდესაც თავად კომპანია წრფივ მეთოდს იყენებს, შესწორება ასევე განმარტავს, რომ კომპანიას ამ მიდგომის გამოყენება შეუძლია თითოეული მეკავშირე და ერთობლივი საწარმოს შემთხვევაში, თუ ეს უკანასკნელი პირები საინვესტიციო კომპანიებია. შესწორებები ძალაშია რეტროსპექტიულად. ვადამდელი გამოყენება ნებადართულია.

როგორც ფასს 1-ის, აგრეთვე ბასს 28-ის შესწორებები ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ შესწორებათა გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, ვინაიდან კომპანია ამჟამად ფასს-ებს უკვე იყენებს და არც ვენჭურული კაპიტალით დაფუძნებული ორგანიზაციაა. გარდა ამისა, კომპანიას არ გააჩნია მეკავშირე ან ერთობლივი საწარმო, რომელიც თავად იქნებოდა საინვესტიციო კომპანია.

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი მოიცავს რამდენიმე სტანდარტის შესწორებას.

ფასს 3-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ კომპანიამ კონტროლი დაამყარა ისეთ ბიზნესზე, რომელიც ერთობლივ საქმიანობას წარმოადგენს, მან ხელახლა უნდა შეაფასოს ამ ბიზნესში ფლობილი წილები. ფასს 11-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ კომპანიამ ერთობლივი კონტროლი დაამყარა ისეთ ბიზნესზე, რომელიც ერთობლივ საქმიანობას წარმოადგენს, მან ხელახლა არ უნდა შეაფასოს ამ ბიზნესში ფლობილი წილები.

ბასს 12-ის შესწორება განმარტავს, რომ დივიდენდების (ანუ მოგების განაწილების) მოგების გადასახადზე მოქმედი შედეგები მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში უნდა აღიარდეს იმის მიუხედავად, თუ როგორ წარმოიშვა გადასახადი.

ბასს 23-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ შესაბამისი აქტივის გამოსაყენებლად ან გასაყიდად გამზადების შემდეგ დასაფარი დარჩა ნასესხები სახსრების რაიმე ნაწილი, აღებულ სესხებზე კაპიტალიზაციის კოეფიციენტის გამოთვლის პროცესში ეს სესხი უნდა შევიდეს იმ თანხებში, რომლებსაც კომპანია ზოგადად სესხულობს.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ყველა შესწორება ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის.

კომპანიის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ შესწორებათა გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

მომზადების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმის დაშვებით, რომ კომპანია არის ფუნქციონირებადი საწარმო და ოპერირებას გააგრძელებს განჭვრეტად მომავალში.

ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობამ მოამზადა იმის დაშვებით, რომ კომპანია ოპერირებას გააგრძელებს როგორც ფუნქციონირებადი საწარმო, რაც გულისხმობს იმას, რომ განჭვრეტად მომავალში კომპანია შეძლებს აქტივების რეალიზებას და ვალდებულებების დაფარვას ბიზნესის წარმოების პროცესში.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ქართულ ლარში („ლარი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სხვაგვარად მკაფიოდ არის მითითებული. ისტორიული ღირებულება ეფუძნება საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ მიცემული ფასეული აქტივების სამართლიან ღირებულებას.

სამართლიანი ღირებულება არის ის ფასი, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას, კომპანია მხედველობაში იღებს აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეებიც მიიღებდნენ ამ მახასიათებლებს მხედველობაში აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას შეფასების თარიღისთვის. ამ ფინანსურ ანგარიშგებაში შეფასების და/ან გამჟღავნების მიზნებისთვის სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სწორედ ამ საფუძველზე. აღნიშნული არ ეხება ტრანზაქციებს აქციებზე დაფუძნებულ გადახდით, რომლებიც რეგულირდება ფასს 2-ით, საიჯარო ტრანზაქციებს, რომლებიც რეგულირდება ბასს 17-ით და ისეთ ღირებულებებს, რომლებიც სამართლიანი ღირებულების მსგავსია, მაგრამ არ არის სამართლიანი ღირებულება, მაგალითად, ბასს 2-ით გათვალისწინებული წმინდა რეალიზებადი ღირებულება ან ბასს 36-ით გათვალისწინებული გამოყენებული ღირებულება.

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, სამართლიანი ღირებულება შეიძლება გაიზომოს და კლასიფიცირდება 1, 2, 3 დონეების მიხედვით და ეს დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად სამართლიანი ღირებულების დასადგენად მნიშვნელოვანი და ბაზარზე ხელმისაწვდომია ის მონაცემები, რომლების მეშვეობითაც დგინდება სამართლიანი ღირებულება. ეს დონეები ახსნილია ქვემოთ:

- 1-ელი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის კომპონენტებს წარმოადგენს ის კომპონენტები, რომლებიც განსხვავდება 1-ელ დონეში მოცემული კოტირებული ფასებისგან და პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

ფუნქციონალური ვალუტა. კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული ელემენტები აღრიცხულია კომპანიის საოპერაციო ეკონომიკური გარემოს პირველად ვალუტაში („ფუნქციონალური ვალუტა“). მფლობელი კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“). კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის ვალუტაა ლარი. ყველა თანხა უახლოეს ათასამდე დამრგვალებული, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ურთიერთჩათვლა. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ურთიერთჩათვლება და წმინდა თანხით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კომპანიას აქვს იურიდიული უფლება განახორციელოს აღიარებული თანხების ურთიერთჩათვლა და განზრახული აქვს

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

მოახდინოს აქტივის ჩათვლა წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. ხარჯები შემოსავლიდან მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში არ იქვეთება, თუ ამის ვალდებულებას ან უფლებას რომელიმე სტანდარტი ან ინტერპრეტაცია არ აწესებს ან არ არის განმარტებული კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკებში.

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები მოცემულია ქვემოთ.

შემოსავლის აღიარება

შემოსავალი აისახება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით. შემოსავალს აკლდება საქონლის დაბრუნების, ფასდათმობებისა და სხვა მსგავსი შედავათების სავარაუდო ღირებულება.

საქონლის რეალიზაცია

საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი აღიარდება საქონლის მიწოდებისა და მასზე უფლებების გადაცემის შემდეგ, ყველა ჩამოთვლილი პირობის დაკმაყოფილების შემთხვევაში

- კომპანიამ მყიდველს გადასცა საქონლის ფლობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკები და სარგებელი;
- კომპანია აღარ ინარჩუნებს გაყიდული საქონლის ფლობასთან დაკავშირებული ხარისხის მენეჯერულ მონაწილეობას ან მასზე ეფექტურ კონტროლს;
- შემოსავლის ოდენობის სარწმუნოდ გაზომვა შესაძლებელია;
- სავარაუდოა, რომ ტრანზაქციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის მიმღები იქნება კომპანია; და
- ტრანზაქციასთან დაკავშირებით გაწეული ან გასაწევი ხარჯების ოდენობის სარწმუნოდ გაზომვა შესაძლებელია.

უცხოური ვალუტა. კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ისეთი ვალუტა რომელიც განსხვავდება კომპანიის ფუნქციონალური ვალუტისაგან (უცხოური ვალუტა) აღიარებულია ტრანზაქციის თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი სახსრები გადაყვანილია მოცემულ თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით. სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული არაფულადი სახსრები, რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, გადაყვანილია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით იმ თარიღში, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება იქნა დადგენილი. გაცვლითი კურსით კონვერტაცია არ ეხება იმ არაფულად სახსრებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრულია ისტორიული ღირებულებით.

ფულადი სახსრების საკურსო სხვაობები აღიარებულია მოგება-ზარალში იმ პერიოდში რომელშიც ისინი წარმოიშვა, გარდა:

- უცხოურ ვალუტაში ნასესხები სახსრების საკურსო სხვაობებისა, რომლებიც ეხება მშენებლობის პროცესში მყოფ, მომავალში საწარმოო გამოყენებისთვის არსებულ აქტივებს, რომლებიც შედის იმ აქტივების ღირებულებებში, როდესაც ისინი განიხილება, როგორც უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საპროცენტო ხარჯების კორექტირება;
- ისეთი უცხოური ოპერაციების გამო მისაღები ან გადასახდელი ფულადი სახსრების საკურსო სხვაობებისა, რომელთა ანგარიშსწორება არც იგეგმება და არც სავარაუდოა (რის გამოც ისინი შეადგენს წმინდა ინვესტიციას უცხოურ ოპერაციებში) და რომლებიც თავდაპირველად აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და კაპიტალიდან მოგება-ზარალში რეკლასიფიცირდება ფულადი სახსრების დაბრუნების შემდეგ.

უცხოური ოპერაციების შესყიდვის შედეგად მიღებული გუდვილი და შეძენილი აქტივების და ნაკისრი ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების კორექტირებები განიხილება როგორც უცხოური ვალუტის აქტივები და ვალდებულებები და კონვერტირდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მოქმედი გაცვლითი კურსით. საკურსო სხვაობები აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას კომპანიის მიერ გამოყენებული გაცვლითი კურსები შემდეგნაირია:

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
GEL/1 US Dollar	2.5922	2.6468	2.3949
GEL/1 Euro	3.1044	2.7940	2.6169

გადასახადები

მოგების გადასახადები. 2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კომპანიების დაბეგვრის არსებული მოდელის ცვლილება, რომელიც ყველა პირისათვის, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა, ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვარს. ახალი მოდელი ითვალისწინებს გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრას 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრას 15%-იანი მოგების გადასახადით. ადრე მოქმედი მოდელით კომპანიებს მოგებას გადასახადამდე 15%-იანი გადასახადი ერიცებოდა იმის მიუხედავად, იგი კომპანიაში რჩებოდა თუ დივიდენდების სახით განაწილდებოდა.

მოგების გადასახადის დარიცხვის ახალი წელი კომპანიისათვის ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან. საგადასახადო ბაზა მოიცავს როგორც რეალურ, აგრეთვე ნაგულისხმევ მოგების განაწილებას, მათ შორის:

- განაწილებული მოგება;
- გაწეული ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომლებიც არაა კავშირში ეკონომიკურ საქმიანობასთან;
- საქონლის/მომსახურების უფასო მიწოდება ან/და სახსრების გადარიცხვა; და
- წარმომადგენლობითი ხარჯები, რომლებიც აჭარბებს საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას.

განაწილებულ მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი აღიარდება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების მომენტისათვის და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება „მოგების გადასახადის“ ჯგუფში. მიმდინარე და წარსული პერიოდების მიმდინარე საგადასახადო აქტივი და საგადასახადო ვალდებულებები აისახება იმ თანხით, რომელიც, საგარაუდოდ უნდა გადაეხადოს საგადასახადო ორგანოებს ან მიღებულ იქნეს მათგან.

ზემოთ ჩამოთვლილ სხვა კომპონენტებზე დაწესებული გადასახადი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ჯგუფში „გადასახადები და მოსაკრებლები“.

ახალი კანონმდებლობის ამოქმედების შედეგად, კომპანიამ შეწყვიტა მოგების გადასახადის ხარჯის აღიარება მოგების მიღების მომენტში და მოგების გადასახადს დაარიცხავს მოგების განაწილების შემთხვევაში. ყველა გადავადებული საგადასახადო ბალანსი გამოთავისუფლდა და აისახა 2016 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი

გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ) საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას ექვემდებარება პროდუქციისა თუ მომსახურების კლიენტებისთვის მიწოდებისთანავე. შეძენილ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის დაბრუნება ჩვეულებრივ შესაძლებელია გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის ხარჯზე დღგ-ის ანგარიშგაქტურის მიღებისთანავე. საგადასახადო ორგანოები უშვებენ დღგ-ის ნეტო ანგარიშსწორებას. გაყიდვასთან და შესყიდვასთან დაკავშირებული დღგ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აღიარება და ასახვა ხორციელდება ნეტო. თუ დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების რეზერვი შექმნილია, გაუფასურების ზარალი აღირიცხება მოვალის მთლიანი (ბრუტო) თანხის გათვალისწინებით, დღგ-ის ჩათვლით.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია როგორც ღირებულებას გამოკლებული შემდგომში დაგროვილი ცვეთა ან/და შემდგომში დაგროვილი გაუფასურების ზარალი.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზდება და ხდება ჩანაცვლებული ნაწილების თავიდან მოშორება. შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზდება თუკი ხარჯებიდან წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებელი. შეკეთება-შენარჩუნების უმნიშვნელო ღირებულება აღიარდება ხარჯებში მათი გაწევის დროს.

ანგარიშების ყოველი პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არის თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა ახორციელებს აღდგენის თანხის ხარჯთაღრიცხვას, რომელიც განსაზღვრულია როგორც აქტივის სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული ხარჯები და გამოყენების ღირებულებას შორის უფრო მაღალი. საბალანსო ღირებულება აღდგენად ღირებულებამდე მცირდება, ხოლო გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალში აღიარდება. წინა წლებში აქტივზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღდება იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას აქტივის გამოყენებული ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობის გაანგარიშებაში.

რეალიზაციიდან მიღებული მოგება-ზარალი განისაზღვრება საბალანსო ღირებულების ცვლილების შედარებიდან გამომდინარე და აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებასა და სხვა სრულ შემოსავლებში სხვა საოპერაციო შემოსავალსა და ხარჯების ჯგუფში.

საწარმოო, მიწოდების ან ადმინისტრაციული მიზნით მშენებარე უძრავი ქონება აღირიცხება თვითღირებულებით, გაუფასურების აღიარებული ზარალის გამოკლებით. თვითღირებულებაში შედის პროფესიული ჰონორარები, ხოლო კვალიფიციური აქტივებისათვის - კომპანიის საღირცხვო პოლიტიკის შესაბამისად კაპიტალიზებული სესხის ალების ხარჯები. ამგვარი უძრავი ქონება ძირითადი საშუალების შესაბამის კატეგორიად კლასიფიცირდება დასრულებისა და გამიზნული მოხმარებისათვის გამზადების შემდეგ. ამ აქტივების ცვეთა, სხვა უძრავი აქტივების მსგავსად, იწყება მათი გამიზნული მოხმარებისათვის გამზადების შემდეგ.

მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება. ძირითადი საშუალებების სხვა ნივთებზე ცვეთის კალკულაცია ხდება წრფივი მეთოდით, რათა ღირებულება განაწილდეს მათ სასარგებლო სასიცოცხლო ვადაზე ნარჩენ ღირებულებამდე:

შენობა-ნაგებობები	20 წელი
მანქანა-დანადგარები	5-8 წელი
საოფისე ტექნიკა	5 წელი
ავტო	5 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	5-8 წელი

როდესაც ძირითადი საშუალების აღიარება უქმდება რეალიზაციისას ან მაშინ, როდესაც ამ აქტივის მოხმარებით ეკონომიკური სარგებლის მიღება ნაგარაუდვეი აღარაა. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი ძირითადი საშუალების რეალიზაციის ან ჩამოწერის შემდეგად განისაზღვრება როგორც სხვაობა რეალიზაციით მიღებულ შემოსავალსა და მის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება ან წმინდა რეალიზებადი ღირებულებით - იმის მიხედვით, ამ ორი ღირებულებიდან რომელიც უფრო დაბალია. მარაგების ღირებულება დგინდება საშუალო ღირებულების მეთოდით. წმინდა რეალიზებადი ღირებულება არის ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი, რომლიდანაც გამოქვითულია გაყიდვის სავარაუდო ხარჯები.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აღიარდება მაშინ, როდესაც კომპანია ხდება ინსტრუმენტების საკონტრაქტო პირობების მხარე.

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით. ამ დროს მათ სამართლიან ღირებულებას ემატება ან აკლდება ტრანზაქციის ხარჯები,

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვას ან გამოშვებას. მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვასთან პირდაპირ დაკავშირებული ტრანზაქციის ხარჯები დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად: მოგებაში-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები, დაფარვამდე ფლობილი ინვესტიციები, სავაჭროდ ფლობილი ფინანსური აქტივები და სესხები და მოთხოვნები. კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივების ბუნებასა და დანიშნულებაზე და განისაზღვრება მათი თავდაპირველი აღიარებისას.

კომპანიის ფინანსურ აქტივებს ძირითადად შეადგენს ფული და ფულის ექვივალენტები და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, რომლებიც კლასიფიცირდება როგორც სესხები და მოთხოვნები.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის სავალო ინსტრუმენტის ამორტიზებული ღირებულების გამოთვლისა და შესაბამის პერიოდზე საპროცენტო შემოსავლის განაწილების მეთოდი. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების (მათ შორის ტრანზაქციის ხარჯების, სხვა პრემიუმებისა და ფასდათმობების და იმ გადახდილი ან მისაღები საკომისიოებისა და ქულების დისკონტირებას, რომლებიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს) დისკონტირებას ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე, ან (თუ მისაღებია) უფრო მოკლე ვადაში.

მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისგან განსხვავებული სავალო ინსტრუმენტების შემთხვევაში, მოგება აღიარდება ეფექტური პროცენტის საფუძველზე.

ფული და ფულის ექვივალენტები. ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ფულს ბანკებში, ტრანზიტში მყოფ ფულს, დეპოზიტებსა და გასაყიდ ფასიან ქაღალდებს, რომელთა თავდაპირველი დაფარვის ვადა სამ თვეზე ნაკლებია.

სესხები და მოთხოვნები

სესხები და მოთხოვნები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომლებიც არ ვკოტირდება აქტიურ ბაზარზე. სესხები და მოთხოვნები (მათ შორის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, ბალანსები ბანკებში და ნაღდი ფული) აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, გაუფასურების გამოკლებით. საპროცენტო შემოსავალი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება მოკლევადიან მოთხოვნებს, სადაც დისკონტირების ეფექტი უმნიშვნელოა.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივები, გარდა მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახულისა, გაუფასურებაზე მოწმდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ფინანსური აქტივები გაუფასურებულად ითვლება, როდესაც ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არსებობს იმის ობიექტური საფუძველი, რომ ერთი, ან რამდენიმე გარემოება გავლენას ახდენს ინვესტიციებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შემოდინებაზე.

გასაყიდად განკუთვნილი ინვესტიციების შემთხვევაში, ფასიანი ქაღალდის სამართლიანი ღირებულების მნიშვნელოვანი ან ხანგრძლივი ვარდნა მისი თვითღირებულების ქვემოთ, ითვლება გაუფასურების ობიექტურ მტკიცებულებად.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივისათვის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება შეიძლება გულისხმობდეს შემდეგს:

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

- გამომწვევის ან კონტრაგენტის მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულე; ან
- კონტრაქტის დარღვევა, როგორცაა დეფოლტი ან გადახდის უუნარობა საპროცენტო ან ძირითად თანხებთან მიმართებაში; ან
- დეფოლტი ან გადახდის უუნარობა საპროცენტო ან ძირითად თანხებთან მიმართებაში; ან
- სავარაუდოა, რომ მსესხებელმა გამოაცხადოს გაკოტრების ან ფინანსური რეორგანიზაციის შესაძლებლობა; ან
- აღნიშნული ფინანსური აქტივის აქტიური ბაზრის გაქრობა ფინანსური სირთულეების გამო.

ფინანსური აქტივების ზოგიერთი კატეგორიის შემთხვევაში, როგორცაა სავაჭრო მოთხოვნები, აქტივები გაუფასურებაზე მოწმდება ჯგუფურად მაშინაც კი, თუ ინდივიდუალურად შეფასებისას დადგინდა, რომ გაუფასურებული არ არის. მოთხოვნების პორტფელის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება შეიძლება იყოს კომპანიის წარსულ გამოცდილებას გადახდების აკრეფასთან დაკავშირებით, 60 დღიანი საშუალო საკრედიტო პერიოდზე მეტით დაგვიანებული გადახდების რიცხვის ზრდას, ან ქვეყნის ან ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების დაკვირვებად ცვლილებებს, რომლებიც შესაბამისობაშია მოთხოვნებზე არსებულ დეფოლტთან.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, გაუფასურების ზარალის აღიარებული ოდენობა წარმოადგენს სხვაობას აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის, რომელიც დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

თვითღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, გაუფასურების ზარალის ოდენობა განისაზღვრება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მსგავსი ფინანსური აქტივის მიმდინარე საბაზრო უკუგების განაკვეთით დისკონტირებული მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის. ამგვარი გაუფასურების ზარალი შემდგომ პერიოდებში არ აღდგება.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას გაუფასურების დანაკარგები პირდაპირ აკლდება, გარდა სავაჭრო მოთხოვნებისა. ამ შემთხვევაში საბალანსო ღირებულება მცირდება ანარიცხების ანგარიშის მეშვეობით. როდესაც სავაჭრო მოთხოვნის ამოღება შეუძლებლად ითვლება, იგი ჩამოიწერება ანარიცხების ანგარიშის გამოყენებით. წინა პერიოდში ჩამოწერილი თანხების აღდგენა აისახება ანარიცხების ანგარიშზე. გაუფასურების რეზერვის საბალანსო ღირებულების ანგარიშის ცვლილება აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, თუ გაუფასურების ხარჯი შემდგომ პერიოდში შემცირდა და ეს კლება ობიექტურად შეიძლება უკავშირდებოდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენას, ხდება ადრე აღრიცხული გაუფასურების ხარჯის გაუქმება მოგება-ზარალში ისე, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულება გაუფასურების ხარჯის გაუქმების შემდეგ არ აჭარბებდეს ამორტიზებულ ღირებულებას გაუფასურების აღიარების გარეშე.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების საკონტრაქტო პირობების ვადის გასვლისას ან ამ ფინანსური აქტივისა და მის მფლობელობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებლის სხვა მხარეზე გადაცემისას. თუ კომპანიამ მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არც სხვა მხარეს გადასცა და არც შეინარჩუნა და კვლავაც აკონტროლებს გადაცემულ აქტივს, კომპანია აღიარებს მასში შენარჩუნებულ წილს და მასთან დაკავშირებულ, თანხების გადახდის პოტენციურ ვალდებულებას. თუ კომპანიამ შეინარჩუნა ფინანსური აქტივის მფლობელობის არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, ის განაგრძობს ფინანსური აქტივის აღიარებას და აგრეთვე აღიარებს აღებული უზრუნველყოფილი სესხებიდან მიღებულ შემოსავალს.

ფინანსური აქტივის აღიარების სრულად შეწყვეტისას, სხვაობა, ერთი მხრივ, აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და, მეორე მხრივ, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული და კაპიტალში დაგროვილი კუმულატიური მოგებისა ან ზარალისა და მიღებული და მისაღები ანაზღაურების ჯამს შორის, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ფინანსური აქტივის აღიარების არასრულად შეწყვეტისას (მაგალითად, როდესაც კომპანია ინარჩუნებს გადაცემული აქტივის ნაწილის გამოსყიდვის უფლებას), კომპანია ფინანსური აქტივის წინა საბალანსო ღირებულებას ანაწილებს კვლავაც აღიარებულ ნაწილსა და აღიარების გარეშე დარჩენილ ნაწილს შორის გადაცემის დღეს ამ ნაწილების ფარდობითი სამართლიანი ღირებულებების გათვალისწინებით. სხვაობა, ერთი მხრივ, აღიარების გარეშე დარჩენილ ნაწილზე მიკუთვნებულ საბალანსო ღირებულებასა და, მეორე მხრივ, ამავე ნაწილში მიღებული ანაზღაურებისა და მასზე მიკუთვნებულ, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ კუმულატიური მოგებასა თუ ზარალის ჯამს შორის, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული კუმულატიური მოგება ან ზარალი აღიარდება შენარჩუნებულ და აღიარების გარეშე დარჩენილ ნაწილებს შორის ნაწილდება მათი ფარდობითი სამართლიანი ღირებულებების გათვალისწინებით.

ფინანსური ვალდებულებები და წილობრივი ინსტრუმენტები

კლასიფიცირება სესხად ან წილობრივ ინსტრუმენტად

კომპანიის მიერ გამოშვებული სავალო და წილობრივი ინსტრუმენტები ფინანსურ ვალდებულებად ან წილობრივ ინსტრუმენტად კლასიფიცირდება საკონტრაქტო პირობების, ასევე ფინანსური ვალდებულებისა და წილობრივი ინსტრუმენტის განსაზღვრების შესაბამისად.

წილობრივი ინსტრუმენტები

წილობრივი ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც ცხადყოფს დარჩენილი წილის არსებობას რომელიმე პირის აქტივებში ყველა ვალდებულების გამოკლების შემდეგ. კომპანიის წილობრივი ინსტრუმენტები აღიარდება მიღებული შემოსავლით, ემისიის პირდაპირი ხარჯების გამოკლებით.

კომპანიის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების გამოსყიდვა აღიარდება პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში. კომპანიის საკუთარი ინსტრუმენტების შესყიდვაზე, გაყიდვაზე, გამოშვებასა თუ გაუქმებაზე მოგება-ზარალში არაფერი აღირიცხება.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებებით ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებს და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

სხვა ფინანსური ვალდებულებები, ნასესხები სახსრებისა და სავაჭრო და სხვა გადასახდელების ჩათვლით, თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით. შემდგომში ისინი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც კომპანიის ვალდებულებები სრულდება, უქმდება ან ვადა გასდის. სხვაობა აღიარება-შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ და გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

სესხის აღების ხარჯები

სესხის აღების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ განეკუთვნება ისეთი კვალიფიციური აქტივების შესყიდვას, მშენებლობას ან დამზადებას, რომელთა გამზადება მოსახმარად ან გასაყიდად დიდი დრო სჭირდება, ემატება ამ აქტივების თვითღირებულებას მანამდე, სანამ ეს აქტივები არსებითად არ გამზადდება დაგეგმილი მოხმარების ან გაყიდვისათვის.

კვალიფიციურ აქტივებზე ისეთი კონკრეტული ნასესხები სახსრების დროებითი ინვესტირებით მიღებული საინვესტიციო შემოსავალი, რომელზეც გადახდები ჯერ არ დამდგარა, აკლდება საკაპიტალიზაციო სესხის აღების ხარჯებს.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

სესხის აღების ყველა სხვა ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში მათი გაწევის პერიოდში.

მთავრობის გრანტები

მთავრობისგან მიღებული გრანტების აღიარება არ ხდება მანამ, სანამ არ გაჩნდება იმის გარანტია, რომ კომპანია შეძლებს მათთან დაკავშირებული პირობების შესრულებას და არ მოხდება ამ თანხების მიღება.

მთავრობის გრანტები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში სისტემატიურ საფუძველზე იმ პერიოდში, რომელშიც კომპანია გრანტის სამიზნე ხარჯებს აღიარებს.

მთავრობისგან აღებული, საბაზროზე დაბალგანაკვეთიანი სესხის სარგებელი განიხილება როგორც მთავრობის გრანტი და აისახება როგორც სხვაობა მიღებულ შემოსავალსა და სესხის სამართლიან ღირებულებას შორის მოქმედი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების გათვალისწინებით.

5. კრიტიკული შეფასებები და შეფასებების განუსაზღვრელობის უმთავრესი წყაროები

კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას, რომლებიც აღწერილია შენიშვნაში #4, ხელმძღვანელობას ევალება შეფასებების, ვარაუდებისა და დაშვებების გაკეთება აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების თაობაზე, რომლებიც სხვა წყაროებში მკაფიოდ არ ჩანს. შეფასებები და დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და სხვა შესაბამის ფაქტორებს. რეალური შედეგები შეფასებებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები რეგულარულად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასებების კორექტირება აღიარდება ამ კორექტირების გაკეთების პერიოდში, თუ კორექტირება მხოლოდ იმ პერიოდზე მოქმედებს, და აღიარდება კორექტირების და შემდგომ პერიოდებში, თუ კორექტირება მოქმედებს მიმდინარე და მომავალ პერიოდებზე.

შეფასებათა განუსაზღვრელობის ძირითადი წყაროები

ქვემოთ ჩამოთვლილია მომავალთან დაკავშირებული ის ძირითადი დაშვებები და შეფასებათა განუსაზღვრელობის სხვა ძირითადი წყაროები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლებსაც პოტენციურად შეუძლია აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების მნიშვნელოვანი კორექტირების გამოწვევა მომავალი ფინანსური წლის განმავლობაში.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების ვადა

ძირითადი საშუალებების ერთეულის სასარგებლო მოხმარების ვადა დგინდება ხელმძღვანელობის შეფასებით და ეფუძნება მსგავს აქტივებზე არსებულ გამოცდილებას. მხედველობაში მიიღება მოსალოდნელი გამოყენების ფორმა, მოსალოდნელი ტექნიკური დაძველება, ფიზიკური ცვეთა და ოპერირების ფიზიკური გარემო. ნებისმიერი ამ პირობის ან შეფასების ცვლილებამ, შესაძლოა, გამოიწვიოს კორექტირებები გაუფასურების სამომავლო მაჩვენებლებში.

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურება

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურება ეფუძნება ხელმძღვანელობის შეფასებას ინდივიდუალური კლიენტისგან მოთხოვნის ამოღების ალბათობასთან. კლიენტის მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულეები, გაკოტრების ან ფინანსური რეორგანიზაციის ალბათობა, გადახდების დეფოლტი ან გადახდისუნარიობა იმის მაჩვენებლებია, რომ მოთხოვნა პოტენციურად გაუფასურებულია. თუ კლიენტის საკრედიტო ხარისხი გაუარესდა ან რეალური დეფოლტი უფრო მაღალია შეფასებულ ოდენობაზე, რეალური შედეგები შეფასებულისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, მთლიანმა სავაჭრო მოთხოვნებმა შეადგინა, შესაბამისად, 3,281 ათასი, 2,368 ათასი და 2,074 ათასი ლარი; ხოლო გაუფასურების დაკანარგების რეზერვმა - შესაბამისად, 586 ათასი, 524 ათასი და 403 ათასი ლარი.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

საგადასახადო კანონმდებლობის დაცვა

საქართველოში საგადასახადო კანონმდებლობის დაცვა დიდწილად ინტერპრეტაციებზეა დამოკიდებული და შეიძლება ექვეყნე დადგეს საგადასახადო ორგანოების მხრიდან. საგადასახადო შემოწმებას შეიძლება დაექვემდებაროს საგადასახადო შემოწმების წლამდე სამი კალენდარული წლის ტოლი ფისკალური პერიოდები. გარკვეულ ვითარებაში, შემოწმებამ შეიძლება მოიცვას უფრო დიდი პერიოდიც. საგადასახადო ორგანოებმა კომპანიაში შეამოწმეს 2015-2017 წლები. თუმცა, კომპანია დარწმუნებულია, რომ მას შესრულებული აქვს ყველა საგადასახადო ვალდებულება საგადასახადო კანონმდებლობის მისეული გაგების საფუძველზე, ზემოაღნიშნულს შეუძლია კომპანიისათვის დამატებითი ფინანსური რისკების შექმნა.

6. შემოსავალი

ქვემოთ მოცემულია კომპანიის შემოსავალი 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის დასრულებული წლებისათვის:

	2017	2016
შემოსავალი საბითუმო გაყიდვებიდან	78,788	59,558
შემოსავალი ექსპორტიდან	4,340	2,400
შემოსავალი საცალო გაყიდვებიდან	3,212	2,171
	86,340	64,129

7. სხვა შემოსავალი/(ხარჯები)

	2017	2016
შემოსავალი სამთავრობო გრანტიდან	223	142
მოგება ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან	850	2
სხვა შემოსავალი	269	71
მარაგების მოძველება და ჩამოწერა	(553)	(263)
გაუფასურების რეზერვი და უიმედო ვალების ჩამოწერა	(62)	(120)
სხვა ხარჯები	(6)	(7)
	721	(175)

2015 წლის 14 დეკემბრის და 2016 წლის 11 აგვისტოს კომპანიამ ხელშეკრულება გააფორმა მეწარმეობის განვითარების სააგენტოსთან („სააგენტო“). ხელშეკრულების თანახმად, სააგენტო 200 ათასი და 120 ათასი აშშ დოლარით დააფინანსებს კომპანიის საპროცენტო გადახდებს კრედიტორების მიმართ (იხილეთ შენიშვნა 17) სასესხო ხელშეკრულების ვადის განმავლობაში.

8. დისტრიბუციის ხარჯები

	2017	2016
ხელფასები	1,531	1,009
ცვთის ხარჯები	694	419
ტრანსპორტირების ხარჯები	765	232
სასაწყობო ხარჯები	243	11
დისტრიბუციის სხვა ხარჯები	241	149
	3,474	1,820

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

9. ადმინისტრაციული ხარჯები

	2017	2016
ხელფასები	1,196	1,310
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	242	149
ცვეთის ხარჯები	107	109
კომუნალურები	112	68
პროფესიული მომსახურება	134	128
საოფისე მარაგები	44	98
ამორტიზაციის ხარჯები	11	4
სხვა	984	709
	2,830	2,575

10. ფინანსური ხარჯები

	2017	2016
საპროცენტო ხარჯები	2,505	1,461
საბანკო ხარჯები	265	181
	2,770	1,642

11. მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი

	2017	2016
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	(179)	-
გადავადებული მოგების გადასახადის ხარჯი	-	(1,030)
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების ეფექტი	-	2,261
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	(179)	1,231

2016 წლის მაისამდე კომპანია მიმდინარე მოგების გადასახადის გადასახდელებს, აქტივებსა და ვალდებულებებში მათ საგადასახადო ბაზისს ანგარიშობდა და აღრიცხავდა საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით, რომლებიც ფასს-ს ყოველთვის არ ემთხვეოდა.

2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა მიიღო, ხოლო პრეზიდენტმა ხელი მოაწერა კორპორაციული საგადასახადო კოდექსის ცვლილებებს, რომლებიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვარს. კოდექსი ქართულ კომპანიებსა და რეზიდენტი კომპანიების მუდმივ წარმომადგენლობებზე, აგრეთვე გარკვეულ საფინანსო ინსტიტუტებზე ვრცელდება.

წინა საგადასახადო რეჟიმი, რომლის მიხედვით, კომპანიები წლიური დასაბეგრი მოგების მიხედვით იხდიდნენ გადასახადს, ჩანაცვლდა სისტემით, რომლის მიხედვით გადასახადის გადახდა მოხდება მხოლოდ კორპორაციული მოგების განაწილების შემთხვევაში.

აღნიშნულმა ცვლილებამ მყისიერი ეფექტი იქონია კომპანიის გადავადებულ გადასახადზე, რადგან გაქრა დროებითი სხვაობები გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და საგადასახადო ბაზისებს შორის. ცვლილების შედეგად, გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების ნაშთი 2,261 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც წინა პერიოდებში წარმოშობილ, აღიარებულ დროებით სხვაობებს განეკუთვნებოდა, 2016 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სრულად ჩამოიწერა.

შეზღუდული პასუხისმგებლობის ორგანიზაცია „ნოვა“

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები

	თავისუფალი მიწა	შენიშნა- ნაწილები	მანქანა- დანადგარები	საოფისე ტექნიკა	ავტო ავტო	სატრანსპორტო საშუალებები	ოჯარი ადგილობრივი ქონების გაუმჯობესება	მიმდინარე შენიშნები და დაუმონტაჟებელი ტექნიკა	სულ
ლორელებზე ან შეფასება									
ნაშთი 1 იანვარი 2016	3,671	6,426	2,910	105	176	1,543	6	1,703	16,540
დამატება	317	-	1,576	22	573	361	-	4,839	7,688
სესხის აღების ხარჯის კაპიტალიზაცია	-	-	-	-	-	-	-	310	310
რეალიზაცია	-	-	(86)	(12)	(3)	-	(6)	-	(107)
გადაცემა	-	5,562	-	-	-	-	-	(5,562)	-
ნაშთი 31 დეკემბერი 2016	3,988	11,988	4,400	115	746	1,904	-	1,290	24,431
დამატება	2,238	1,429	1,360	40	119	431	-	458	6,075
რეალიზაცია	(85)	(739)	(106)	-	(3)	(15)	-	-	(948)
გადაცემა	-	1,748	-	-	-	-	-	(1,748)	-
ნაშთი 31 დეკემბერი 2017	6,141	14,426	5,654	155	862	2,320	-	-	29,558
დაგრძელებული ცვეთა									
ნაშთი 1 იანვარი 2016	-	489	979	64	57	565	1	-	2,155
ჩამოწერა რეალიზაციის შედეგად	-	-	-	(1)	(1)	-	(1)	-	(3)
ცვეთა	-	322	440	13	70	352	-	-	1,197
ნაშთი 31 დეკემბერი 2016	-	811	1,419	76	126	917	-	-	3,349
ჩამოწერა რეალიზაციის შედეგად	-	(105)	(46)	-	(2)	(14)	-	-	(167)
ცვეთა	-	621	600	17	158	358	-	-	1,754
ნაშთი 31 დეკემბერი 2017	-	1,327	1,973	93	282	1,261	-	-	4,936
საბალანსო ღირებულება									
1 იანვარი 2016	3,671	5,937	1,931	41	119	978	5	1,703	14,385
31 დეკემბერი 2016	3,988	11,177	2,981	39	620	987	-	1,290	21,082
31 დეკემბერი 2017	6,141	13,099	3,681	62	580	1,059	-	-	24,622

Handwritten signature and date: 2018-12-28

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბერს დასრულებულ წლებში, რეალიზებული საქონლის თვითღირებულებას დაერიცხა ცვეთა, 953 ათასი და 669 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, უძრავ ქონებასა და მანქანა-დანადგარებში შევიდა სრულად ცვეთადარიცხული აქტივები 178 ათასი, 65 ათასი და 67 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

თავისუფალი მიწა და შენობა-ნაგებობები დაახლოებით 19,240 ათასი ლარის (31 დეკემბერი 2016: დაახლოებით 15,165 ათასი ლარის, 1 იანვარი 2016: დაახლოებით 9,628 ათასი ლარის) ოდენობით გამოყენებული იქნა კომპანიის მიერ ნასესხები სახსრების უზრუნველსაყოფად (შენიშვნა #17). თავისუფალი მიწა და შენობა-ნაგებობები გამოყენებულია საბანკო იპოთეკური სესხის უზრუნველყოფად. კომპანიას არ აქვს უფლება, ეს აქტივები უზრუნველყოფად გამოიყენოს სხვა სესხებზე ან მიჰყიდოს ისინი სხვა პირს.

13. მარაგები

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
ნედლეული	13,370	5,438	2,222
მზა პროდუქცია	12,878	10,297	6,168
სხვა მარაგები	71	191	47
	26,319	15,926	8,437
მარაგების მოძველების რეზერვი	(930)	(568)	(306)
	25,389	15,358	8,131

2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში ხარჯად აღიარებული მარაგების თვითღირებულებამ შეადგინა 67,222 ათასი (31 დეკემბერი 2016: 49,644 ათასი) ლარი.

მოსალოდნელია 71 ათასი (31 დეკემბერი 2016: 191 ათასი, 1 იანვარი 2016: 47 ათასი) ლარის ოდენობის სხვა მარაგების აღდგენა თორმეტ თვეზე მეტი ვადის შემდეგ.

მარაგების ნაშთები გამოყენებულია კომპანიის მიერ ნასესხები სახსრების უზრუნველსაყოფად (შენიშვნა #17). კომპანიას არ აქვს უფლება, ეს აქტივები უზრუნველყოფად გამოიყენოს სხვა სესხებზე.

14. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
სავაჭრო მოთხოვნები	3,281	2,368	2,074
უიმედო ვალეების რეზერვი	(586)	(524)	(403)
	2,695	1,844	1,671
ავანსები	2,599	3,523	2,019
	5,294	5,367	3,690

საქონლის გაყიდვაზე საშუალო საკრედიტო პერიოდია 1 თვე.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

უიმედო ვალეზის რეზერვის მოძრაობა:

	2017	2016
ნაშთი წლის დასაწყისში	524	403
სავაჭრო მოთხოვნებზე აღიარებული გაუფასურების დანაკარგები	62	121
ნაშთი წლის ბოლოს	586	524

სავაჭრო მოთხოვნის ამოღების ხარისის დადგენისას, კომპანია მხედველობაში იღებს სავაჭრო მოთხოვნის საკრედიტო ხარისხის ცვლილებას კრედიტის თავდაპირველად მინიჭების დღიდან საანგარიშო პერიოდის ბოლომდე. საკრედიტო რისკის კონცენტრაცია დაბალია, რადგან კლიენტების ბაზა დიდია და არაერთგვაროვანი.

აღიარებული გაუფასურება წარმოადგენს სხვაობას ამ სავაჭრო მოთხოვნების საბალანსო ღირებულებასა და მოსალოდნელი ლიკვიდური შემოსავლების მიმდინარე ღირებულებას შორის. აღნიშნულ ნაშთებზე კომპანია უზრუნველყოფას არ ფლობს.

გაუფასურებული სავაჭრო მოთხოვნების ანალიზი:

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
0-30 დღე	714	564	294
30-60 დღე	146	122	161
60-90 დღე	157	78	135
90 დღეზე მეტი	407	404	274
სულ	1,424	1,168	864

15. ფული და ფულის ექვივალენტები

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
ნაღდი ფული სალაროში	119	22	32
ფული ბანკში	233	162	55
სულ	352	184	87

16. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, 100%-ით ავტორიზებულმა და სრულად გადახდილმა საწესდებო კაპიტალმა შეადგინა 300 ლარი.

დივიდენდები

კომპანიის მფლობელებს უფლება აქვთ, მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის დასრულებული წლების განმავლობაში კომპანია გამოაცხადა და გადაიხადა დივიდენდები 1,731 ათასი და 3,140 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

17. ნასესხები სახსრები

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაფარი სესხების პირობები იყო:

	ვალუტა	ხელშეკრულების თარიღი	დაფარვის ვადა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	31 დეკემბერი 2017
სს „თიბისი ბანკი“	GEL	06/11/2017	26/10/2022	10.50%	7,298
სს „თიბისი ბანკი“	GEL	06/11/2017	12/10/2022	10.50%	4,865
სს „თიბისი ბანკი“	GEL	09/11/2017	08/11/2018	10.50%	3,546
სს „თიბისი ბანკი“	USD	06/11/2017	26/10/2022	Libor +4.98%	6,162
სს „თიბისი ბანკი“	USD	26/10/2017	26/10/2022	Libor +4.98%	4,158
სს „თიბისი ბანკი“	USD	26/10/2017	26/10/2022	Libor +4.98%	779
სს „თიბისი ბანკი“	USD	09/11/2017	08/05/2019	Libor +4.98%	2,862
სულ ნასესხები სახსრები					29,670
მიმდინარე					8,068
გრძელვადიანი					21,602
სულ ნასესხები სახსრები					29,670

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაფარი სესხების პირობები იყო:

	ვალუტა	ხელშეკრულების თარიღი	დაფარვის ვადა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	31 დეკემბერი 2016
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	07/12/2015	20/02/2018	17.00%	821
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	19/08/2016	31/12/2018	Libor+9.16%	2,660
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	19/08/2016	05/12/2019	Libor+8.00%	2,300
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	23/09/2016	10/01/2017	11.50%	1,990
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	21/11/2016	21/11/2017	11.00%	5,015
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	31/08/2016	31/08/2017	11.50%	781
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	07/12/2015	20/02/2018	9.35%	4,178
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	18/12/2015	18/12/2020	9.00%	2,648
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	18/12/2015	18/12/2020	9.00%	662
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	05/05/2016	05/01/2017	7.10%	2,864
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	02/08/2016	12/07/2021	8.00%	1,425
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	02/08/2016	12/07/2021	8.00%	398
სულ ნასესხები სახსრები					25,742
მიმდინარე					18,306
გრძელვადიანი					7,436
სულ ნასესხები სახსრები					25,742

შეზღუდული პასუხისმგებლობის ორგანიზაცია „ნოვა“

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, დასაფარი სესხების პირობები იყო:

	ვალუტა	ხელშეკრულების თარიღი	დაფარვის ვადა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	31 დეკემბერი 2016
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	31/12/2013	30/12/2016	10.85%	624
სს „საქართველოს ბანკი“	GEL	07/12/2015	07/12/2016	17.00%	800
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	31/12/2013	31/12/2018	9.16%	3,900
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	08/12/2014	05/12/2019	8.00%	2,992
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	07/12/2015	07/12/2016	9.35%	2,597
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	18/12/2015	18/12/2020	9.00%	120
სს „საქართველოს ბანკი“	USD	18/12/2015	18/12/2020	9.00%	217
სულ ნასესხები სახსრები					11,250
მიმდინარე					5,934
გრძელვადიანი					5,316
სულ ნასესხები სახსრები					11,250

* როგორც მე-7 შენიშვნაშია აღწერილი, სს „საქართველოს ბანკიდან“ აღებულ გარკვეულ სესხებზე პროცენტის გადახდების დაფინანსებაში მონაწილეობდა სააგენტო, რაც აღიარებულ იქნა როგორც შემოსავალი მთავრობის ბანკიდან.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია ვალდებული იყო, შეესრულებინა ფინანსური პირობები ზემოთ წარმოდგენილ აღებულ სესხებთან მიმართებაში. ეს პირობები მოიცავს საბრუნავ კაპიტალს, სესხების ფარდობა მოგებასთან პროცენტამდე, გადასახადებამდე, ცვეთამდე და ამორტიზაციამდე (EBITDA), სესხის მომსახურებისა და პროცენტის დაფარვის მაჩვენებლებს.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას არც ერთი პირობა არ დაურღვევია.

აღნიშნული ვალდებულებები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის ნასესხები სახსრების ცვლილებები, რომლებიც გამოწვეულია ფინანსური საქმიანობით, მათ შორის ფულადი და არაფულადი ცვლილებები. ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულია ის ვალდებულებები, რომელთა ფულადი ნაკადები კომპანიის ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში კლასიფიცირებული იქნება ან იქნა როგორც ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან.

	1 იანვარი, 2017	ფულადი შემოდინებები ფინანსური საქმიანობიდან	დარიცხული პროცენტი, 2017	გადახდილი პროცენტი, 2017	გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული მოგება, 2017	31 დეკემბერი, 2017
ნასესხები სახსრები	25,741	4,107	2,505	(2,503)	(180)	29,670

18. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
სავაჭრო გადასახდელები	3,121	2,149	3,595
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	265	200	552
მიღებული ავანსები	559	84	234
ხელფასები	-	-	2
	824	284	788
	3,945	2,433	4,383

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

საქონლის შესყიდვაზე საშუალო საკრედიტო პერიოდია 1-3 თვე.

კომპანიაში მოქმედებს ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკები, რომელთა მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ ყველა გადასახდელი გადახდილ იქნეს წინასწარ შეთანხმებული საკრედიტო პირობების მიხედვით.

19. პირობითი ვალდებულებები

სამართლებრივი დავები

ბიზნესის მიმდინარეობის პროცესში კომპანია იღებს მოთხოვნებს კლიენტებისა და კონტრაგენტებისგან. ხელმძღვანელობის აზრით, რაიმე არსებითი დაურიცხავი ზარალი არ არის მოსალოდნელი და შესაბამისად წინამდებარე ფინანსურ ანარიშგებაში რეზერვის ხარჯი არ გათვალისწინებულია.

გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებულმა მუხლებმა შესაძლოა გამოიწვიოს სხვადასხვა ინტერპრეტაციები და შესწორებები. გარდა ამისა, საგადასახადო კანონმდებლობის ხელმძღვანელობისეული ინტერპრეტაცია საგადასახადო ორგანოების განმარტებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიაზე დამატებითი გადასადების, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვა. კომპანიის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მათ შესაძლებელია საგადასახადო კანონით მოთხოვნილი გადასახადების გადახდა და რომ დამატებითი რეზერვების შექმნა ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის საჭირო. საგადასახადო ორგანოებს შემოწმების ჩატარება შეუძლიათ სამი წლის განმავლობაში.

საოპერაციო გარემო

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა ბაზირებულია საქართველოში. ვინაიდან ქვეყანაში ბიზნეს-გარემოზე მოქმედი კანონმდებლობა სწრაფად იცვლება, პოლიტიკურ და ბიზნეს გარემოში უარყოფითმა ცვლილებებმა შეიძლება რისკქვეშ დააყენოს კომპანიის აქტივები და ოპერაციები.

საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი ხასიათდება ისეთი რისკებით, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე, მათ შორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკებით. საქართველოში საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ეს და სხვა სამართლებრივი და ფისკალური ბარიერები ამჟამად საქართველოში მოქმედ კომპანიებისათვის პოტენციური ხელშემშლელი ფაქტორებია. საქართველოს მომავალი ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებულ ეკონომიკურ, ფისკალურ და ფულადი ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, რეგულირების და პოლიტიკური მოვლენების პარალელურად.

2017 და 2016 წლების განმავლობაში საქართველოს მეზობელი ქვეყნები, რომლებიც მისი მსხვილი სავაჭრო პარტნიორები არიან, სერიოზულ ეკონომიკურ პრობლემებს განიცდიდნენ, რამაც თავისებური ეფექტი იქონია საქართველოს ეკონომიკაზე. ამან კი გამოიწვია ქართული ლარის არსებითი დეველვაცია აშშ დოლარისა და სხვა ძირითადი ვალუტების მიმართ.

საქართველოში ეკონომიკური სიტუაცია დიდწილად დამოკიდებულია ხელისუფლების მიერ გატარებულ ზომებზე, ეკონომიკის მომავალ მდგომარეობასა და დსთ-ის ქვეყნებში მიმდინარე პოლიტიკურ მოვლენებზე. ამ ეტაპზე მთავრობის მიერ გადადგმული ნაბიჯების შედეგების განსაზღვრა რთულია.

20. ტრანზაქციები მეკავშირე მხარეებთან

მეკავშირე მხარეები მოიცავს კომპანიის მფლობელებს და ერთობლივ მფლობელობასა და კონტროლქვეშ არსებულ პირებს, აგრეთვე უშაღლეს ხელმძღვანელობას.

მეკავშირე მხარეებს შეუძლიათ ისეთ გარიგებებში შესვლა, რომლებსაც არამეკავშირე პირები ვერ განახორციელებენ. მეკავშირე მხარეებს შორის ტრანზაქციები ხორციელდება სხვა შემთხვევებისგან განსხვავებული პირობებით.

შეზღუდული პასუხისმგებლობის ორგანიზაცია „ნოვა“

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

მეკავშირე მხარეებთან არსებული თითოეული შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ეპყრობა ურთიერთობის ბუნებას და არა მხოლოდ მის სამართლებრივ ფორმას. დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიას გააჩნია შემდეგინათები და ტრანზაქციები:

	31 დეკემბერი 2017		31 დეკემბერი 2016		1 იანვარი 2016	
	სულ კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების კატეგორიის მიხედვით		სულ კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების კატეგორიის მიხედვით		სულ კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების კატეგორიის მიხედვით	
ტრანზაქცია მეკავშირე მხარესთან			ნაშთი მეკავშირე მხარესთან		ნაშთი მეკავშირე მხარესთან	
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები						
- სხვა მეკავშირე						
მხარეები	256	5,294	94	5,367	106	3,690

	2017		2016	
	სულ კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების კატეგორიის მიხედვით		სულ კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების კატეგორიის მიხედვით	
ნაშთი მეკავშირე მხარესთან		ნაშთი მეკავშირე მხარესთან		
შემოსავალი				
- სხვა მეკავშირე მხარეები	1,940	86,340	2,516	64,129

უმაღლესი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

დირექტორებისა და უმაღლესი ხელმძღვანელობის სხვა წევრების ანაზღაურება წლის განმავლობაში იყო:

	2017	2016
მოკლევადიანი ბენეფიტები	251	233
	<u>251</u>	<u>233</u>

21. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

წინამდებარე შენიშვნაში აღწერილია, თუ როგორ ადგენს კომპანია სხვადასხვა ფინანსური აქტივისა და ფინანსური ვალდებულების სამართლიან ღირებულებას.

იმ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც რეგულარულად არ აისახება სამართლიანი ღირებულებით (მაგრამ სამართლიანი ღირებულების განმარტება აუცილებელია)

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

გარდა შემდეგ ცხრილში ნაჩვენები ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებებისა, დირექტორების აზრით, ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენები ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები მათ სამართლიან ღირებულებასთანაა მიახლოებული.

სამართლიანი ღირებულების იერარქია 31 დეკემბერი 2017				
	1 დონე	2 დონე	3 დონე	სულ
ფინანსური აქტივები				
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	2,695	2,695
ფული და ფულის ექვივალენტები	352	-	-	352
სულ	352	-	2,695	3,047
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	-	-	29,670	29,670
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	-	-	3,121	3,121
სულ	-	-	32,791	32,791

სამართლიანი ღირებულების იერარქია 31 დეკემბერი 2016				
	1 დონე	2 დონე	3 დონე	სულ
ფინანსური აქტივები				
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	1,844	1,844
ფული და ფულის ექვივალენტები	184	-	-	184
სულ	184	-	1,844	2,028
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	-	-	25,742	25,742
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	-	-	2,149	2,149
სულ	-	-	27,891	27,891

სამართლიანი ღირებულების იერარქია 1 იანვარი 2016				
	1 დონე	2 დონე	3 დონე	სულ
ფინანსური აქტივები				
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	-	-	1,671	1,671
ფული და ფულის ექვივალენტები	87	-	-	87
სულ	87	-	1,671	1,758
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	-	-	11,250	11,250
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	-	-	3,595	3,595
სულ	-	-	14,845	14,845

მესამე დონის კატეგორიებში შესული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები დადგინდა საყოველთაოდ აღიარებული ფასწარმოქმნის მოდელებით, დისკონტირებული

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ფულადი ნაკადების ანალიზის საფუძველზე, ძირითად მონაცემებად კონტრაგენტების საკრედიტო რისკის ამსახველი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით.

22. ფინანსური ინსტრუმენტები

კაპიტალის მართვა

კომპანია კაპიტალს მართავს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მასში შემავალმა ყველა წევრმა შეძლოს მოქმედი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნება და, ამავდროულად, მოწილეთა უკუგება მაქსიმალურად გაიზარდოს სესხისა და საკუთარი კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზებით. კომპანიის ზოგადი სტრატეგია 2015 წლიდან უცვლელია.

კომპანიის კაპიტალის სტრუქტურა შედგება წმინდა სესხისგან (მე-17 შენიშვნაში აღწერილი ნასესხები სახსრები და გამოქვითული ნაღდი ფულით სალაროსა და ბანკებში) და კომპანიის კაპიტალისგან (საწესდებო კაპიტალი და გაუნაწილებელი მოგება). კომპანიაზე კაპიტალის გარე მოთხოვნები არ ვრცელდება.

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სესხისა და კაპიტალის ფარდობა იყო:

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
ნასესხები სახსრები	29,670	25,742	11,250
ნაღდი ფულისა და საბანკო ნაშთები	(352)	(184)	(87)
წმინდა სესხი	29,318	25,558	11,163
კაპიტალი	22,147	13,829	9,279
წმინდა სესხის ფარდობა კაპიტალთან	132%	184%	120%

ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიები

	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
ფინანსური აქტივები			
ნაღდი ფულისა და საბანკო ნაშთები	352	184	87
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2,695	1,844	1,671
ფინანსური ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	29,670	25,742	11,250
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	3,121	2,149	3,595

საბაზრო რისკი

კომპანიის საქმიანობიდან გამომდინარე, მას ძირითადად ვალუტის გაცვლის კურსისა და საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების რისკი ეკისრება. კომპანია ამ რისკების სამართავად წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს არ იყენებს.

ვალუტის გაცვლის რისკის მართვა

კომპანია ახორციელებს უცხოურ ვალუტებში დენომინირებულ ტრანზაქციებს; შესაბამისად, მასზე მოქმედებს რისკი, რომელიც გაცვლითი კურსის მერყეობისას წარმოიქმნება.

კომპანიის უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ფულადი ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო:

შეზღუდული პასუხისმგებლობის ორგანიზაცია „ნოვა“

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	GEL	USD	EUR	სულ
ფინანსური აქტივები				
ფულადი და საბანკო ნაშთები	350	1	1	352
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2,486	209	-	2,695
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	15,709	13,961	-	29,670
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	480	2,641	-	3,121

კომპანიის უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ფულადი ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო:

	GEL	USD	EUR	სულ
ფინანსური აქტივები				
ფულადი და საბანკო ნაშთები	184	-	-	184
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	1,575	269	-	1,844
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	13,567	12,175	-	25,742
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	257	1,892	-	2,149

კომპანიის უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ფულადი ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით იყო:

	GEL	USD	EUR	სულ
ფინანსური აქტივები				
ფულადი და საბანკო ნაშთები	70	17	-	87
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	1,402	269	-	1,671
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	1,424	9,826	-	11,250
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	53	3,542	-	3,595

კომპანიას ძირითადად ეკისრება აშშ დოლარისა და ევროს მერყეობის რისკი.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის მგრძნობელობა უცხოური ვალუტების მიმართ ფუნქციონალური ვალუტის 15%-იანი გამყარების/(შესუსტების) მიმართ 2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

გაანალიზდა ფულადი ერთეულები, რომლების საანგარიშო დღეს შესაბამის ვალუტებში იყო დენომინირებული.

	USD ეფექტი	
	2017	2016
მოგება ან ზარალი	2,458	2,069

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა

კომპანიაზე მოქმედებს საპროცენტო განაკვეთის რისკი, რადგან კომპანიას აღებული აქვს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთიანი სესხები.

კომპანიაზე მოქმედი, ფინანსური აქტივებისა და ფინანსურ ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთის რისკი აღწერილია ამ შენიშვნის ლიკვიდობის რისკის მართვის ნაწილში.

მგრძნობელობის ანალიზი ჩატარდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არაწარმოებული ინსტრუმენტებისათვის საპროცენტო განაკვეთების რისკების მიხედვით. უმაღლესი ხელმძღვანელობისთვის

Handwritten signature and date: 2018.05.08

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

მომზადებულ ანგარიშებში გამოიყენება რისკის 1%-იანი ზრდა ან კლება, რაც იმას ნიშნავს, რომ ხელმძღვანელობა ასე აფასებს საპროცენტო განაკვეთების გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელ ცვლილებას.

ყველა სხვა ცვლადის მუდმივობის პირობებში საპროცენტო განაკვეთების 1%-იანი ზრდის/კლების შემთხვევაში:

- კომპანიის 2017 წლის მოგება შემცირდებოდა/გაიზრდებოდა 327 ათასი ლარით (2016: ზრდა/კლება 279 ათასი ლარით). ეს ძირითადად გამოწვეულია საპროცენტო განაკვეთებზე კომპანიის დამოკიდებულებით ცვლადგანაკვეთიანი სესხების გამო.

საკრედიტო რისკის მართვა

კომპანიას ეკისრება საკრედიტო რისკი, რომელიც არის იმის რისკი, რომ კონტრაგენტი ვერ შეძლებს სრულად მოთხოვნის დაფარვას ვადის დადგომისას. ფინანსური აქტივები, რომლებიც პოტენციურად იწვევს ამ რისკს, ძირითადად შედგება გაცემული სესხებისგან, სავაჭრო მოთხოვნებისა და ფულისა და ფულის ექვივალენტებისგან. კომპანიაში მოქმედებს პროცედურები, რომლებიც უზრუნველყოფს, რომ საქონელი მიეწოდოს ისეთ კლიენტებს, რომელთაც სათანადო საკრედიტო ისტორია გააჩნიათ. სხვა შემთხვევაში, შემოდის გადახდის ალტერნატიული პროცედურები (მაგალითად, წინასწარ გადახდის). მაქსიმალური საკრედიტო რისკი ვრცელდება მოთხოვნების ანგარიშების საბალანსო ღირებულებაზე, მთლიანად ფულსა და ფულის ექვივალენტებზე და გაცემულ სესხებზე. თუმცა მოთხოვნებისა და გაცემული სესხების ამოღებაზე ეკონომიკური ფაქტორებიც მოქმედებს, ხელმძღვანელობის აზრით, კომპანიას ზარალის დიდი რისკი, გარდა უკვე აღრიცხული რეზერვებისა, არ ემუქრება.

2017 და 2016 წლების 31 დეკემბრისა და 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიის 10 უმსხვილეს კლიენტზე მოდიოდა სავაჭრო მოთხოვნების დასაფარი ნაშთების, შესაბამისად, 45%, 51% და 48%.

კომპანიის მაქსიმალური საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად მერყეობს და დამოკიდებულია როგორც ინდივიდუალურ, აგრეთვე ზოგად საბაზრო ეკონომიკის რისკებზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივების მაქსიმალური საკრედიტო რისკი. ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მაქსიმალური რისკი ამ აქტივების საბალანსო ღირებულების ტოლია, გამოქვითვამდე ან უზრუნველყოფამდე.

	მაქსიმალური რისკი		
	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016	1 იანვარი 2016
ფული და ფულის ექვივალენტები	352	184	87
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2,695	1,842	1,671

ლიკვიდობის რისკის მართვა

ლიკვიდობის რისკი გულისხმობს ვადადამდგარ ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული ფინანსური ვალდებულებების შესასრულებლად საკმარისი თანხების არსებობას.

ამ ტიპის რისკებს ხელმძღვანელობა აკონტროლებს ვადიანობის ანალიზით, მომდევნო ფინანსური პერიოდის სტრატეგიას დაგეგმვისას. ლიკვიდობის რისკის სამართავად კომპანია ყოველდღიურად აკონტროლებს მომავალ მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს.

ქვემოთ მოცემულია ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ანალიზი:

ა) ფინანსური ვალდებულებების დარჩენილი ვადა, რომელიც გამოანგარიშებულია ფინანსურ ვალდებულებებზე (ძირითადი თანხა და პროცენტი) არადისკონტირებული ფულადი ნაკადებით უახლოესი თარიღისათვის, როდესაც კომპანიას ვალდებულების დაფარვა მოეთხოვება;

ბ) ფინანსური აქტივების შეფასებული დარჩენილი ვადა, რომელიც გამოანგარიშებულია ფინანსურ აქტივებზე (პროცენტის ჩათვლით) არადისკონტირებული ფულადი ნაკადებით უახლოესი თარიღისათვის,

შეზღუდული პასუხისმგებლობის ორგანიზაცია „ნოვა“

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

რომლებიც კომპანიამ უნდა მიიღოს ამ აქტივებზე ვადიანობის საკონტრაქტო პირობების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც კომპანიის აზრით, ფულადი ნაკადების შემოღინება სხვა დროს მოხდება.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია საპროცენტო განაკვეთისა და ლიკვიდობის ანალიზი ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების კლასების მიხედვით. ინფორმაცია ეფუძნება კომპანიის უმაღლესი ხელმძღვანელობის მიერ შიდა ანგარიშებით მიღებულ მონაცემებს.

	1 თვემდე	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	31 დეკემბერი 2017 სულ
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალენტები	352	-	-	-	-	352
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2,695	-	-	-	-	2,695
სულ უპროცენტო ფინანსური აქტივები	3,047	-	-	-	-	3,047
სულ ფინანსური აქტივები	3,047	-	-	-	-	3,047

ფინანსური ვალდებულებები						
ნასესხები სახსრები	866	1,605	5,597	21,602	-	29,670
სულ პროცენტიანი ფინანსური ვალდებულებები	866	1,605	5,597	21,602	-	29,670
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	3,121	-	-	-	-	3,121
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები	3,121	-	-	-	-	3,121
სულ ფინანსური ვალდებულებები	3,987	1,605	5,597	21,602	-	32,791

	1 თვემდე	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	31 დეკემბერი 2016 სულ
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალენტები	184	-	-	-	-	184
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	1,844	-	-	-	-	1,844
სულ უპროცენტო ფინანსური აქტივები	2,028	-	-	-	-	2,028
სულ ფინანსური აქტივები	2,028	-	-	-	-	2,028

ფინანსური ვალდებულებები						
ნასესხები სახსრები	6,038	2,298	9,970	7,436	-	25,742
სულ პროცენტიანი ფინანსური ვალდებულებები	6,038	2,298	9,970	7,436	-	25,742
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	2,149	-	-	-	-	2,149
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები	2,149	-	-	-	-	2,149
სულ ფინანსური ვალდებულებები	8,187	2,298	9,970	7,436	-	27,891

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

	1 თვემდე	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	1 იანვარი 2016 სულ
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ექვივალენტები	87	-	-	-	-	87
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	1,671	-	-	-	-	1,671
სულ უპროცენტო ფინანსური აქტივები	1,758	-	-	-	-	1,758
სულ ფინანსური აქტივები	1,758	-	-	-	-	1,758
ფინანსური ვალდებულებები						
ნასესხები სახსრები	508	947	4,480	5,315	-	11,250
სულ პროცენტიანი ფინანსური ვალდებულებები	508	947	4,480	5,315	-	11,250
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	3,595	-	-	-	-	3,595
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები	3,595	-	-	-	-	3,595
სულ ფინანსური ვალდებულებები	4,103	947	4,480	5,315	-	14,845

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკის ანალიზი. ინფორმაცია ეფუძნება კომპანიის უმაღლესი ხელმძღვანელობის მიერ შიდა ანგარიშებით მიღებულ მონაცემებს. ცხრილებში განმარტებული თანხები არ შეესაბამება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემულ თანხებს, რადგან ქვედა ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი, რაც მოიცავს სრულ დარჩენილ საკონტრაქტო გადახდებს (მათ შორის პროცენტს), რისი აღიარებაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ მომხდარა.

	საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	31 დეკემბერი 2017 სულ
ფინანსური ვალდებულებები							
ნასესხები სახსრები	8.6%	1,006	2,013	8,717	23,437	-	35,173
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	-	3,121	-	-	-	-	3,121
სულ ფინანსური ვალდებულებები		4,127	2,013	8,717	23,437	-	38,294
ფინანსური ვალდებულებები							
ნასესხები სახსრები	10.2%	6,358	2,940	11,838	8,629	-	29,765
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	-	2,149	-	-	-	-	2,149
სულ ფინანსური ვალდებულებები		8,507	2,940	11,838	8,629	-	31,914

ახსნა - განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე (გაგრძელებული)
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

ფინანსური ვალდებულებები	საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი						1 იანვარი 2016
		1 თვემდე	1-3 თვე	3 თვე-1 წელი	1-5 წელი	5 წელზე მეტი	სულ
ნასესხები სახსრები	12%	559	1,118	5,033	5,934	-	12,644
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	-	3,595	-	-	-	-	3,595
სულ ფინანსური ვალდებულებები		4,154	1,118	5,033	5,934	-	16,239

23. მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს

2018 წლის მარტში კომპანიამ დაასრულა „თიბისი ბანკიდან“ ნასესხები სახსრების პირობების ხელახლა მოლაპარაკება. ამის შედეგად, სესხებზე თანადადფინანსებლად გამოვიდა ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი. ფინანსური სტრუქტურის ცვლილებამ გამოიწვია აღებულ სესხებზე საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთის შემცირება.

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N181194481

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

27.09.2018 წ

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

თეა კიკუაშვილი

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქალაქი თბილისი, ლესელიძის ქ. #17

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

593235532, 2 93 30 83

სანოტარო მოქმედების

35193332471718

ინდივიდუალური ნომერი

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

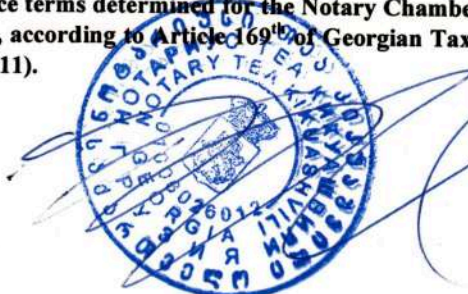
ორი ათას თვრამეტი წლის ოცდაშვიდ სექტემბერს სანოტარო ბიუროს ნოტარიუსი თეა კიკუაშვილი რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ლესელიძის ქ. 17-ში, ვადასტურებ თარჯიმნის სოფიო ზადიკაშვილის (დაბ. 12.10.1984, პირადი №01009017804, პასპორტი 17AA96562, მცხოვრები: ქ. რუსთავი, მე-19 მკრ-ნი, კორპ.15 ბ.54 დიპლომი R 000010 გაც. 2006 წელს გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტის მიერ) ხელმოწერის ნამდვილობას. თარჯიმანი გაფრთხილებულია თარჯიმნობის გამომრიცხავი გარემოების შესახებ. თარჯიმანმა დამიდასტურა თარჯიმნობის გამომრიცხავი გარემოების არარსებობის შესახებ. მე გაგაფრთხილე თარჯიმანი იმ პასუხისმგებლობის შესახებ, რომელიც მოჰყვება არაზუსტ თარგმანს. მან დამიდასტურა, რომ ჯეროვნად იცის ინგლისური ენა და უზრუნველყოფს თარგმანის სიზუსტეს.

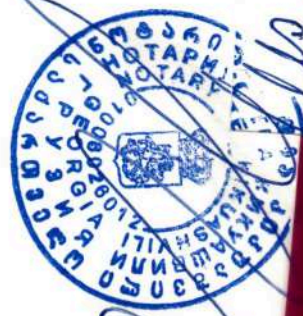
გადახდილია საზღაური 78-00 ლარი, თანახმად საქართველოს მთავრობის დადგენილების (29 დეკემბერი 2011 წ.) 31-ე მუხლისა, ასევე დღგ 14.04 ლარი თანახმად საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 169-ე მუხლისა. ასევე სარეგისტრაციო მოსაკრებელი (1 ეგზემპლარიისათვის) 2-00 ლარი, (დღგ-ს ჩათვლით) თანახმად საქართველოს მთავრობის დადგენილების (29 დეკემბერი 2011 წ.) 39-ე მუხლისა.

On 27/09/2018, I the notary of the notary bureau located at: Tbilisi, 17, Leselidze Street, notary Tea Kikuashvili certify the authentication of signature of the translator Sophie Zadikashvili (born on 8.10.1984, resident at: Rustavi, XIX m/r, build. 15, apt. 54, personal number 01009017804 issued on 06.11.2009 by CRA Isani Service, passport 17AA96562, Diploma GR 000010 issued in 2006 by Grigol Robakidze University). I warned the translator about the circumstances excluding the translator's interest and she confirmed the absence of the mentioned. Also I warned the translator that she becomes responsible for the accuracy of translation. She replied that she dully knows English language and provides the accurate translation.

Fee paid 78-00 GEL, according to the Article 31st, resolution #507 dated 29.12.2011 adopted by Georgian Government about the fees, the rules of payment and approving the service terms determined for the Notary Chamber of Georgia and for the fulfillment of notary activities, also VAT 14.04 GEL, according to Article 169th of Georgian Tax Code (including VAT) according to the Article 39th resolution (dated 29.12.2011).

ნოტარიუსი თეა კიკუაშვილი
Notary Tea Kikuashvili

Handwritten blue ink scribbles and lines, possibly a signature or initials, extending from the stamp area.

შეზღუდული
პასუხისმგებლობის კომპანია
„ნოვა“

მმართველობის ანგარიშგება

(2017 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისათვის)

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2017 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლისათვის წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე

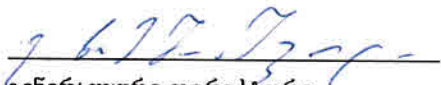
ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია მმართველობის ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი მმართველობის ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მმართველობის ანგარიშგებაში ინფორმაციის სრულყოფილად წარდგენაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.
- მმართველობის ანგარიშგების მომზადებაზე შესაბამისი მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მიხედვით.
- აგრეთვე, მმართველობის ანგარიშგებაში წარდგენილი ინფორმაციის თანხვედნილობაზე აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან.

2017 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლისათვის წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგება დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2018 წლის 1 ოქტომბერს

შპს ნოვას დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ედიშერ ხიმშიაშვილი

1 ოქტომბერი 2018

თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი მარწმუნებელი ანგარიში

შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია ნოვას მფლობელებსა და ხელმძღვანელობას:

შესავალი

ჩვენ ჩავატარეთ შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია ნოვას („კომპანია“), ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად მომზადებული, 2017 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლის მმართველობის ანგარიშგების დამოუკიდებელი დასაბუთებული მარწმუნებელი გარიგება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია მმართველობის ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი მმართველობის ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის მმართველობის ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

დასაბუთებული მარწმუნებელი გარიგების სფერო

ჩვენი პასუხისმგებლობა დასაბუთებული მარწმუნებელი გარიგების საფუძველზე გამოვთქვით მოსაზრება მმართველობით ანგარიშგებაზე. ჩვენ ჩავატარეთ გარიგება, მარწმუნებელი გარიგებებისათვის ნებადართული, მარწმუნებელი გარიგებების საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისად (მგსს) 3000 (გადასინჯული). ფირმა იყენებს ხარისხის კონტროლის საერთაშორისო სტანდარტს (ხკსს) 1-ს და შესაბამისად, გააჩნია ხარისხის კონტროლის კომპლექსური სისტემა, მათ შორის, დოკუმენტირებული პოლიტიკა და პროცედურები, რომლებიც ეხება ეთიკური ნორმების, პროფესიული სტანდარტებისა და შესაბამისი საკანონმდებლო და მარეგულირებელი მოთხოვნების დაცვას.

ჩვენ დავიცავით ბუღალტრთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) მიერ გამოცემული პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსით განსაზღვრული, დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებული და სხვა ეთიკური ნორმები, რომლებიც დაფუძნებულია პატიოსნების, ობიექტურობის, პროფესიული კომპეტენციისა და სათანადო გულისხმიერების, კონფიდენციალობისა და პროფესიული ქცევის ძირითად პრინციპებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ჩვენ აქამდე ჩავატარეთ კომპანიის 2017 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი და გამოვთქვით არამოდიფიცირებული მოსაზრება 2018 წლის 28 ივნისს. 2017 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლის აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს, ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გამოცემული დასკვნის თარიღის შემდგომ მოვლენების გავლენას.

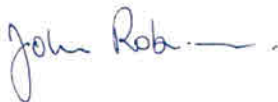
მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი ის მოვლენები, რომლებიც მოხდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გამოცემული დასკვნის თარიღის შემდგომ არ არის ჩვენ მიერ აუდიტირებული.

ჩვენ, პროფესიული განსჯის საფუძველზე, შევარჩიეთ და განვახორციელეთ პროცედურები მათ შორის, მაგრამ არა მხოლოდ გამოკითხვა, ანალიზი და დოკუმენტაციის გადახედვა, კომპანიის პოლიტიკების, პროცედურების, მეთოდოლოგიებისა და წარდგენილი ინფორმაციის შედარება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნებთან, ასევე განვახორციელეთ რაოდენობრივი და სხვა მონაცემების გადათვლა, შედარება და შეჯერება.

დასკვნა

ჩვენი აზრით:

- 2017 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლის მმართველობის ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.
- 2017 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია თანხვედნისაა 2017 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან.

ჯონ რობინსონი
დელოიტი და ტუმის სახელით

Deloitte & Touche

1 ოქტომბერი 2018
თბილისი, საქართველო

ზოგადი ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

შპს „ნოვა“ („ნოვა“ ან „კომპანია“) დაარსდა 2006 წლის 8 ნოემბერს. მისი სამართლებრივი ფორმაა „შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება“.

კომპანიის მესაკუთრე-ბენეფიციარები არიან:

	31 დეკემბერი 2017
ზვიად აბულაძე	20%
ჯემალ ბოლქვაძე	20%
ემზარ ირემაძე	20%
ჯემალ ანთაძე	20%
რამაზ ირემაძე	20%
სულ	100%

კომპანიის საქმიანობის სფეროს წარმოადგენს სამშენებლო მასალების იმპორტი, წარმოება და ექსპორტი.

კომპანიის მიერ წარმოებული კვლევები და მისი განვითარების მიმოხილვა

საწყის ეტაპზე კომპანიის საქმიანობა შემოიფარგლებოდა სამშენებლო მასალების იმპორტით და რეალიზაციით.

ქვეყანაში არსებული წარმოების დეფიციტის გათვალისწინებით, განვითარების შემდეგი ეტაპი დაუკავშირდა წარმოების მიმართულებით განვითარებას. 2011 წლიდან კომპანიამ სამშენებლო მასალების წარმოების ხაზების განვითარება დაიწყო. 2012 წელს ნოვა თაბაშირ-მუყაოს პროფილების და აქსესუარების საწარმოო ხაზს წერგავს. პარალელურად იხსნება ნოვას ბათუმის ფილიალი. 2013 წლიდან კომპანია ISO 9001:2008 ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის საერთაშორისო სერთიფიკატის მფლობელია. 2014 წელს ქალაქ ბათუმში იხსნება პოლიეთილენის წყლის ავზების საწარმო და საგამოფენო დარბაზი. ამავე წელს ნოვა სამღებრო და საბათქაშე კუთხოვანების წარმოებას იწყებს. ავზების წარმოების დაწყებისთანავე პროდუქციის ექსპორტი მეზობელ სომხეთშიც დაიწყო და დღემდე აქტიურად მიმდინარეობს. 2015 წელს ნოვა, სასახურავე მასალების წარმოების ხაზს აფართოებს ბათუმის ახალ ფილიალში. ამავე ფილიალში 2016 წელს, ნოვა, თაბაშირ-მუყაოს პროფილების წარმოებასაც იწყებს. 2016 წლის ნოემბერში ნოვა თბილისის ფილიალში განახლებულ საგამოფენო დარბაზს ხსნის. 2017 წელს ნოვა ბათუმის ფილიალში ევროპული სტანდარტის თაბაშირ-მუყაოს პროფილების და მეტალოპლასტმასის პროფილების წარმოებას იწყებს. ასევე, აფართოებს ავზების საწარმოო ხაზს და ბაზრის მოთხოვნის შესაბამისად ღია ტიპის ავზებს აწარმოებს. 2017 წლის სექტემბერში ნოვა ISO 9001:2015 ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის საერთაშორისო სერთიფიკატის განახლებულ სტანდარტს წერგავს.

დღეისათვის ნოვა აწარმოებს: 100-ზე მეტი დასახელების 100-დან 5000 ლიტრამდე მოცულობის პოლიეთილენის წყლის ავზს, რომელიც უალტერნატივოა ქართულ ბაზარზე და მაღალი ხარისხის მექანიკური ნედლეულით მზადდება; 30-ზე მეტი დასახელების სასახურავე მასალას და აქსესუარს; 40-ზე მეტი დასახელების თაბაშირ-მუყაოს ფილების პროფილებს; მეტალოპლასტმასის კარ-ფანჯრის პროფილებს და სხვადასხვა აქსესუარებს.

საწარმოო ხაზების განვითარების კვალდაკვალ ნოვა იწყებს ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებას და დღეს ნოვა ფლობს: 10000 მ2 ფართობზე გაშენებულ საგამოფენო დარბაზებს ქ. თბილისში და ქ. ბათუმში, დაახლოებით 40000 მ2 ფართობზე გაშენებულ საწარმოო და სასაწყობო ფართებს და პარალელურად ახალი პროექტების ფარგლებში ახორციელებს ახალი საწარმოო ხაზების და სასაწყობო მეურნეობის გამართვას თბილისსა და ბათუმში.

ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ

დღეისათვის ნოვას საკუთრებაშია ორი საგამოფენო დარბაზი თბილისსა და ბათუმში, სადაც სრულადაა წარმოდგენილი კომპანიის წარმოებული და იმპორტირებული პროდუქცია.

კომპანიის საკუთრებაშია ქ. ბათუმში აეროპორტის გზატკეცილზე დაახლოებით 40000 მ² ფართობზე გაშენებული საწარმოო და სასაწყობო ფართები, ასევე ქ. თბილისში თორნიკე ერისთავის ქუჩაზე მდებარე დაახლოებით 3000 მ² ფართი, სადაც ფუნქციონირებს თუნუქის საწარმო და გურამიშვილის გაზმირზე არსებული დაახლოებით 24000 მ² მიწის ნაკვეთი და მასზე განთავსებული შენობა-ნაგებობები, სადაც 2018 წლისათვის იგეგმება, როგორც საწარმოო ისე სასაწყობო და საოფისე ფართების მოწყობა.

ფინანსური ინფორმაცია

წარმოგიდგენთ აქტივობის კოეფიციენტების 2016 – 2017 წლების შედარებას.

საქონლის ტვირთბრუნვის კოეფიციენტი 2017 წელს 2,65 იყო რაც წინა წელთან შედარებით შემცირებულია, თუმცა ეს გამოწვეული იყო კომპანიაში სასაქონლო მატერიალური მარაგების ზრდით. საშუალო თანხის მიღება და გაცემა 2017 წლის მონაცემებით გაუმჯობესებულია და მათ შორის სხვაობა 1 დღეა რაც საკმაოდ მიმზიდველია. საბოლოო ჯამში ფულადი კონვერტაციის ციკლი 139 დღეს შეადგენს. წარმოგიდგენთ მონაცემებს ცხრილის სახით:

აქტივობის კოეფიციენტები

	2017	2016	ცვლილება	ცვლილება პროცენტში
საქონლის ტვირთბრუნვის კოეფიციენტი	2.65	3.23	-0.59	-18%
საშუალო სასაქონლო მარაგი დღეებში	138	113	24.99	22%
მისაღები შემოსავლის ბრუნვის კოეფიციენტი	16.31	11.95	4.36	36%
შემოსავლის საშუალო პერიოდი დღეებში	22	31	-8.17	-27%
გადასახდელი თანხის ბრუნვის კოეფიციენტი	17.04	20.41	-3.37	-17%
გადახდის საშუალო პერიოდი დღეებში	21	18	3.54	20%
ფულადი კონვერტაციის ციკლი დღეებში	139	126	13.28	11%

ინფორმაცია ფინანსური რისკების მართვასთან დაკავშირებით

კომპანია ყოველთვის ურად ახორციელებს ფინანსური ანგარიშგებისა და სხვადასხვა სახის რეპორტების მომზადებას, რაც ეხმარება კომპანიის მენეჯმენტს მოახდინოს ფინანსური რისკების შეფასება. შესაბამის ანალიტიკაზე დაყრდნობით კომპანიის მენეჯმენტი გეგმავს სტრატეგიას, როგორ მოხდეს გადახდისუნარიანობის რისკების დაზღვევა, სესხის მომსახურების კოეფიციენტების დაცვა, ფულადი ნაკადების რისკების მართვა და სხვა. ნოვა წარმოადგენს სწრაფად განვითარებად კომპანიას, რის გამოც თითქმის ყოველწლიურად უწევს საკმაოდ დიდი ოდენობით კაპიტალური დანახარჯების გაღება ინფრასტრუქტურის და საწარმოო ხაზების შესაძენად, მოსაწესრიგებლად. კომპანია საფინანსო პარტნიორებთან ერთად, წინასწარ ახდენს კაპიტალური დანახარჯების, როგორც დადებითი ასევე უარყოფითი ეფექტების დათვლას. განიხილავს და აფასებს ფინანსური სახსრების მოზიდვის გზებს, კომპანიის სტაბილურობას და მხოლოდ აღნიშნულზე დაყრდნობით იღებს გადაწყვეტილებას კაპიტალურ დანახარჯებზე თანხების მისამართად.

ყოველი წლის დასაწყისში კომპანიის მენეჯმენტი, გაყიდვების და შესყიდვების სამსახურთან ერთად, გასული წლის შედეგებზე და მოლოდინებზე დაყრდნობით ადგენს გაყიდვების წლიურ გეგმას ჩაშლილს თვეების მიხედვით. აღნიშნული გეგმა ეხმარება კომპანიას მოახდინოს დათვლა კონკრეტულ თვეში

დაახლოებით რა თანხის მობილიზებას შეძლებს. პარალელურად იგეგმება შესყიდვები და ხდება ბიუჯეტირება, რაც ამცირებს ფულადი სახსრების უკმარისობის რისკს. ყოველთვიურად, მიმართულებების მიხედვით ხდება შედეგების მონიტორინგი და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისი ცვლილებების შეტანა გეგმებში და ბიუჯეტში.

კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე შესაძლოა გავლენა მოახდინოს ისეთმა ფაქტორმა, როგორიცაა ვალუტის კურსის ცვლილება და ფასების მკვეთრი ცვლილება მსოფლიო ბაზარზე. კომპანიის მენეჯმენტი მუდმივად აკონტროლებს კურსთა შორის სხვაობებს, როგორც ლართან მიმართებაში ასევე იმ ქვეყნის ვალუტებთან მიმართებაში რომელ ქვეყნებთანაც გვაქვს სავაჭრო ურთიერთობები. ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ცვლილება ისახება პროდუქციის გასაყიდ ფასებზე, რაც ახდენს კურსის ცვლილებით გამოწვეული რისკების შემცირებას. ასევე რეგულარულად ხდება სტრატეგიულად მნიშვნელოვან საქონელზე ფასების გადამოწმება მსოფლიო ბაზარზე. ამ შემთხვევაშიც, მკვეთრი ცვლილებების შემთხვევაში ხდება ცვლილების ასახვა საქონლის ფასზე.

ამ ეტაპზე კომპანიას არ აქვს რისკების მართვის ფორმალიზებული პოლიტიკა და პროცედურები და გეგმავს მომავალში მის განვითარებას.

კომპანიის განვითარების გეგმები

მაღალი კონკურენციის პირობებში კომპანიის მიზანია განვითარებული ინფრასტრუქტურით, მაღალკვალიფიციური თანამშრომლებით და გაუმჯობესებული სერვისებით უპასუხოს თანამედროვე გამოწვევებს და იტვირთოს მისია, რომლის ამოსავალია აწარმოოს უფრო მეტი ქართული პროდუქტი და შესთავაზოს მომხმარებელს მაღალხარისხიანი სამშენებლო და სარემონტო მასალები.

კომპანიის მთავარ პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენს წარმოება. მენეჯმენტი ცდილობს სხვადასხვა ფინანსური ინსტიტუტების დახმარებით და საკუთარი რესურსებით გააფართოოს აღნიშნული მიმართულება, დაამატოს ახალი ხაზები, რომლებიც უპასუხებენ ევროპული სტანდარტების მოთხოვნებს. ხდება საწარმოო ხაზების ავტომატიზაცია, წარმოებაუნარიანობის გაზრდა, ხარისხის კონტროლი და დახვეწა. კომპანიის მიზანია მოახდინოს ადგილობრივ ბაზარზე იმპორტირებული პროდუქციის ჩანაცვლება და რაც შეიძლება მეტი წარმოებული პროდუქცია გაიტანოს ექსპორტზე.

გარდა ამისა, კომპანია გეგმავს საცალო ქსელის განვითარებასაც. დღეისათვის «ნოვა»-ს საკუთრებაშია ორი საგამოფენო დარბაზი თბილისსა და ბათუმში, სადაც სრულადაა წარმოდგენილი კომპანიის წარმოებული და იმპორტირებული პროდუქცია. კომპანიის სამომავლო გეგმებში შედის აღნიშნული საგამოფენო დარბაზების გაფართოება, ასორტიმენტის გაზრდა და მომხმარებელზე მორგებული სერვისის და ფასების შეთავაზება.

სწორედ ზემოთ აღნიშნულ მიზნებს ემსახურება ის ფაქტი, რომ კომპანია ნოვა არ აჩერებს განვითარების ტემპს და მიმდინარე წელს EBRD-ის და თიბისი ბანკის მხარდაჭერით განახორციელებს პროექტს ქ. თბილისში, გურამიშვილის გამზირზე, სადაც დაახლოებით 24000 მ² ფართობზე საქმიანობის გაფართოების მიზნით მოხდება საწარმოო და სასაწყობო ინფრასტრუქტურის მოწყობა. ასევე დაიდგმება და გაიმართება ახალი საწარმოო ხაზები, რომლებიც სრულ შესაბამისობაში იქნება ევროპულ სტანდარტებთან.

ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება იგეგმება ასევე ქ. ბათუმში, აეროპორტის გზატკეცილზე, სადაც 7000 მ² ფართობზე მოხდება სასაწყობო მეურნეობის გამართვა, რომლის მშენებლობა დასრულდება 2018 წელს და შევა ექსპლუატაციაში.

გარდა ამისა, მიმდინარე პერიოდში, კომპანიაში ჯანსაღი სამუშაო პირობების შექმნისა და უზედური შემთხვევებისგან, ტრავმებისგან და ავარიებისგან თავდაცვის მიზნით იგეგმება შრომის ჰიგიენის და უსაფრთხოების სტანდარტი OHSAS 18001:2007 დანერგვა.

კომპანიამ 2018 წელს დაიწყო მენეჯმენტისათვის პროგრამა Bitrix24-ის დანერგვასაც, რომლის სისრულეში მოყვანაც განხორციელდება 2019 წლის ბოლომდე.

EBRD-ის პროექტის ფარგლებში, მიმდინარეობს კონსულტანტის მომსახურების პროექტი ლოჯისტიკისა და საწყობების მართვის მიმართულებით. აღნიშნული პროექტის საშუალებით კომპანია შეძლებს სწორად და ეფექტურად მოახდინოს მარაგების, საწყობების და ლოჯისტიკის მართვა, ასევე ამ მიმართულებით დახვეწოს პროცესები.

პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განვითარებისა და თანამედროვე მოთხოვნების შესატყვისი სპეციალისტების გაზრდის მიზნით ნოვას სახელობის სასწავლო აუდიტორია ორი წელია არსებობს თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიაში. მსგავსი აუდიტორია მოეწყობა ასევე საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში, სადაც სხვადასხვა საპროფესიო სამშენებლო მასალები და თვალსაჩინოებები, უცხოელი ექსპერტების მიერ ჩატარებული ლექცია-სემინარები, რომლებიც ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმის ფარგლებში ჩატარდება, მისცემს ახალგაზრდებს შესაძლებლობას უკეთ გაეცნონ თანამედროვე ბაზრის ტენდენციებს და ინოვაციურ ენერგო ეფექტურ პროდუქტებს.

სასწავლო ცენტრის გაკეთება იგეგმება კომპანიაშიც, რომელიც ხელს შეუწყობს, როგორც სამშენებლო მასალებით დაინტერესებულებს, ასევე სტუდენტებს და ხელოსნებს გაეცნონ ბაზარზე არსებულ ახალ, ინოვაციურ პროდუქტებს, შეისწავლონ მათი მოხმარების წესები პრაქტიკულად, აქტიურად ჩაერთონ საწარმოო პროცესებში, ისწავლონ და ხელი შეუწყონ პროცესების განვითარებას.

შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია „ნოვა“

მმართველობის ანგარიშგება

(2017 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული
წლისათვის)

**ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2017 წლის 31 დეკემბრით
დამთავრებული წლისათვის წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშების მომზადებასა
და წარდგენაზე**

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია მმართველობის ანგარიშების მომზადებასა და წარდგენაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი მმართველობის ანგარიშების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მმართველობის ანგარიშებაში ინფორმაციის სრულყოფილად წარდგენაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.
- მმართველობის ანგარიშების მომზადებაზე შესაბამისი მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მიხედვით.
- აგრეთვე, მმართველობის ანგარიშებაში წარდგენილი ინფორმაციის თანხვედნილობაზე აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშებასთან.

2017 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლისათვის წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშება დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2018 წლის 1 ოქტომბერს

შპს ნოვას დირექტორთა საბჭოს სახელით:

**გენერალური დირექტორი
ედიშერ ხიმშიაშვილი**

1 ოქტომბერი 2018
თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი მარწმუნებელი ანგარიში

შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია ნოვას მფლობელებსა და ხელმძღვანელობას:

შესავალი

ჩვენ ჩავატარეთ შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია ნოვას („კომპანია“), ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად მომზადებული, 2017 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლის მმართველობის ანგარიშგების დამოუკიდებელი დასაბუთებული მარწმუნებელი გარიგება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია მმართველობის ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი მმართველობის ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის მმართველობის ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

დასაბუთებული მარწმუნებელი გარიგების სფერო

ჩვენი პასუხისმგებლობაა დასაბუთებული მარწმუნებელი გარიგების საფუძველზე გამოვთქვით მოსაზრება მმართველობით ანგარიშგებაზე. ჩვენ ჩავატარეთ გარიგება, მარწმუნებელი გარიგებებისათვის ნებადართული, მარწმუნებელი გარიგებების საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისად (მგსს) 3000 (გადასინჯული). ფირმა იყენებს ხარისხის კონტროლის საერთაშორისო სტანდარტს (ხკსს) 1-ს და შესაბამისად, გააჩნია ხარისხის კონტროლის კომპლექსური სისტემა, მათ შორის, დოკუმენტირებული პოლიტიკა და პროცედურები, რომლებიც ეხება ეთიკური ნორმების, პროფესიული სტანდარტებისა და შესაბამისი საკანონმდებლო და მარეგულირებელი მოთხოვნების დაცვას.

ჩვენ დავიცავით ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) მიერ გამოცემული პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსით განსაზღვრული, დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებული და სხვა ეთიკური ნორმები, რომლებიც დაფუძნებულია პატიოსნების, ობიექტურობის, პროფესიული კომპეტენციისა და სათანადო გულისხმიერების, კონფიდენციალობისა და პროფესიული ქცევის ძირითად პრინციპებზე;

ჩვენ, აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, აქამდე ჩავატარეთ კომპანიის 2017 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი და გამოვთქვით არამოდიფიცირებული მოსაზრება 2018 წლის 28 ივნისს. 2017 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლის აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს, ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გამოცემული დასკვნის თარიღის შემდგომ მოვლენების გავლენას.

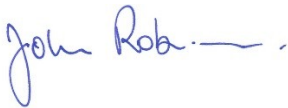
მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი ის მოვლენები, რომლებიც მოხდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გამოცემული დასკვნის თარიღის შემდგომ არ არის ჩვენ მიერ აუდიტირებული.

ჩვენ, პროფესიული განსჯის საფუძველზე, შევარჩიეთ და განვახორციელეთ პროცედურები, როგორიცაა გამოკითხვა, ანალიზი და დოკუმენტაციის გადახედვა, კომპანიის პოლიტიკების, პროცედურების, მეთოდოლოგიებისა და წარდგენილი ინფორმაციის შედარება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნებთან, ასევე განვახორციელეთ რაოდენობრივი და სხვა მონაცემების გადათვლა, შედარება და შეჯერება.

დასკვნა

ჩვენი აზრით:

- 2017 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლის მმართველობის ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.
- 2017 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია თანხვედნილია 2017 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან.

ჯონ რობინსონი
დელოიტი და ტუშის სახელით

1 ოქტომბერი 2018
თბილისი, საქართველო

ზოგადი ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

შპს „ნოვა“ („ნოვა“ ან „კომპანია“) დაარსდა 2006 წლის 8 ნოემბერს. მისი სამართლებრივი ფორმაა „შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება“.

კომპანიის მესაკუთრე-ბენეფიციარები არიან:

	31 დეკემბერი 2017
ზვიად აბულაძე	20%
ჯემალ ბოლქვაძე	20%
ემზარ ირემაძე	20%
ჯემალ ანთაძე	20%
რამაზ ირემაძე	20%
სულ	100%

კომპანიის საქმიანობის სფეროს წარმოადგენს სამშენებლო მასალების იმპორტი, წარმოება და ექსპორტი.

კომპანიის მიერ წარმოებული კვლევები და მისი განვითარების მიმოხილვა

საწყის ეტაპზე კომპანიის საქმიანობა შემოიფარგლებოდა სამშენებლო მასალების იმპორტით და რეალიზაციით.

ქვეყანაში არსებული წარმოების დეფიციტის გათვალისწინებით, განვითარების შემდეგი ეტაპი დაუკავშირდა წარმოების მიმართულებით განვითარებას. 2011 წლიდან კომპანიამ სამშენებლო მასალების წარმოების ხაზების განვითარება დაიწყო. 2012 წელს ნოვა თაბაშირ-მუყაოს პროფილების და აქსესუარების საწარმოო ხაზს წერგავს. პარალელურად იხსნება ნოვას ბათუმის ფილიალი. 2013 წლიდან კომპანია ISO 9001:2008 ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის საერთაშორისო სერთიფიკატის მფლობელია. 2014 წელს ქალაქ ბათუმში იხსნება პოლიეთილენის წყლის ავზების საწარმო და საგამოფენო დარბაზი. ამავე წელს ნოვა სამღებრო და საბათქაშე კუთხოვანების წარმოებას იწყებს. ავზების წარმოების დაწყებისთანავე პროდუქციის ექსპორტი მეზობელ სომხეთშიც დაიწყო და დღემდე აქტიურად მიმდინარეობს. 2015 წელს ნოვა, სასახურავე მასალების წარმოების ხაზს აფართოებს ბათუმის ახალ ფილიალში. ამავე ფილიალში 2016 წელს, ნოვა, თაბაშირ-მუყაოს პროფილების წარმოებასაც იწყებს. 2016 წლის ნოემბერში ნოვა თბილისის ფილიალში განახლებულ საგამოფენო დარბაზს ხსნის. 2017 წელს ნოვა ბათუმის ფილიალში ევროპული სტანდარტის თაბაშირ-მუყაოს პროფილების და მეტალოპლასტმასის პროფილების წარმოებას იწყებს. ასევე, აფართოებს ავზების საწარმოო ხაზს და ბაზრის მოთხოვნის შესაბამისად ღია ტიპის ავზებს აწარმოებს. 2017 წლის სექტემბერში ნოვა ISO 9001:2015 ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის საერთაშორისო სერთიფიკატის განახლებულ სტანდარტს წერგავს.

დღეისათვის ნოვა აწარმოებს: 100-ზე მეტი დასახელების 100-დან 5000 ლიტრამდე მოცულობის პოლიეთილენის წყლის ავზს, რომელიც უალტერნატივოა ქართულ ბაზარზე და მაღალი ხარისხის მექსიკური ნედლეულით მზადდება; 30-ზე მეტი დასახელების სასახურავე მასალას და აქსესუარს; 40-ზე მეტი დასახელების თაბაშირ-მუყაოს ფილების პროფილებს; მეტალოპლასტმასის კარ-ფანჯრის პროფილებს და სხვადასხვა აქსესუარებს.

საწარმოო ხაზების განვითარების კვალდაკვალ ნოვა იწყებს ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებას და დღეს ნოვა ფლობს: 10000 მ2 ფართობზე გაშენებულ საგამოფენო დარბაზებს ქ. თბილისში და ქ. ბათუმში, დაახლოებით 40000 მ2 ფართობზე გაშენებულ საწარმოო და სასაწყობო ფართებს და პარალელურად ახალი პროექტების

ფარგლებში ახორციელებს ახალი საწარმოო ხაზების და სასაწყობე მეურნეობის გამართვას თბილისსა და ბათუმში.

ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ

დღეისათვის ნოვას საკუთრებაშია ორი საგამოფენო დარბაზი თბილისსა და ბათუმში, სადაც სრულადაა წარმოდგენილი კომპანიის წარმოებული და იმპორტირებული პროდუქცია.

კომპანიის საკუთრებაშია ქ. ბათუმში აეროპორტის გზატკეცილზე დაახლოებით 40000 მ² ფართობზე გაშენებული საწარმოო და სასაწყობე ფართები, ასევე ქ. თბილისში თორნიკე ერისთავის ქუჩაზე მდებარე დაახლოებით 3000 მ² ფართი, სადაც ფუნქციონირებს თუნუქის საწარმო და გურამიშვილის გაზმირზე არსებული დაახლოებით 24000 მ² მიწის ნაკვეთი და მასზე განთავსებული შენობა-ნაგებობები, სადაც 2018 წლისათვის იგეგმება, როგორც საწარმოო ისე სასაწყობე და საოფისე ფართების მოწყობა.

ფინანსური ინფორმაცია

წარმოგიდგენთ აქტივობის კოეფიციენტების 2016 – 2017 წლების შედარებას.

საქონლის ტვირთბრუნვის კოეფიციენტი 2017 წელს 2,65 იყო რაც წინა წელთან შედარებით შემცირებულია, თუმცა ეს გამოწვეული იყო კომპანიაში სასაქონლო მატერიალური მარაგების ზრდით. საშუალო თანხის მიღება და გაცემა 2017 წლის მონაცემებით გაუმჯობესებულია და მათ შორის სხვაობა 1 დღეა რაც საკმაოდ მიმზიდველია. საბოლოო ჯამში ფულადი კონვერტაციის ციკლი 139 დღეს შეადგენს. წარმოგიდგენთ მონაცემებს ცხრილის სახით:

აქტივობის კოეფიციენტები

	2017	2016	ცვლილება	ცვლილება პროცენტში
საქონლის ტვირთბრუნვის კოეფიციენტი	2.65	3.23	-0.59	-18%
საშუალო სასაქონლო მარაგი დღეებში	138	113	24.99	22%
მისაღები შემოსავლის ბრუნვის კოეფიციენტი	16.31	11.95	4.36	36%
შემოსავლის საშუალო პერიოდი დღეებში	22	31	-8.17	-27%
გადასახდელი თანხის ბრუნვის კოეფიციენტი	17.04	20.41	-3.37	-17%
გადახდის საშუალო პერიოდი დღეებში	21	18	3.54	20%
ფულადი კონვერტაციის ციკლი დღეებში	139	126	13.28	11%

ინფორმაცია ფინანსური რისკების მართვასთან დაკავშირებით

კომპანია ყოველთვის ურად ახორციელებს ფინანსური ანგარიშგებისა და სხვადასხვა სახის რეპორტების მომზადებას, რაც ეხმარება კომპანიის მენეჯმენტს მოახდინოს ფინანსური რისკების შეფასება. შესაბამის ანალიტიკაზე დაყრდნობით კომპანიის მენეჯმენტი გეგმავს სტრატეგიას, როგორ მოხდეს გადახდისუნარიანობის რისკების დაზღვევა, სესხის მომსახურების კოეფიციენტების დაცვა, ფულადი ნაკადების რისკების მართვა და სხვა. ნოვა წარმოადგენს სწრაფად განვითარებად კომპანიას, რის გამოც თითქმის ყოველწლიურად უწევს საკმაოდ დიდი ოდენობით კაპიტალური დანახარჯების გაღება ინფრასტრუქტურის და საწარმოო ხაზების შესაძენად, მოსაწესრიგებლად. კომპანია საფინანსო პარტნიორებთან

ერთად, წინასწარ ახდენს კაპიტალური დანახარჯების, როგორც დადებითი ასევე უარყოფითი ეფექტების დათვლას. განიხილავს და აფასებს ფინანსური სახსრების მოზიდვის გზებს, კომპანიის სტაბილურობას და მხოლოდ აღნიშნულზე დაყრდნობით იღებს გადაწყვეტილებას კაპიტალურ დანახარჯებზე თანხების მისამართად.

ყოველი წლის დასაწყისში კომპანიის მენეჯმენტი, გაყიდვების და შესყიდვების სამსახურთან ერთად, გასული წლის შედეგებზე და მოლოდინებზე დაყრდნობით ადგენს გაყიდვების წლიურ გეგმას ჩაშლილ თვეების მიხედვით. აღნიშნული გეგმა ეხმარება კომპანიას მოახდინოს დათვლა კონკრეტულ თვეში დაახლოებით რა თანხის მობილიზებას შეძლებს. პარალელურად იგეგმება შესყიდვები და ხდება ბიუჯეტირება, რაც ამცირებს ფულადი სახსრების უკმარისობის რისკს. ყოველთვიურად, მიმართულებების მიხედვით ხდება შედეგების მონიტორინგი და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისი ცვლილებების შეტანა გეგმებში და ბიუჯეტში.

კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე შესაძლოა გავლენა მოახდინოს ისეთმა ფაქტორმა, როგორიცაა ვალუტის კურსის ცვლილება და ფასების მკვეთრი ცვლილება მსოფლიო ბაზარზე. კომპანიის მენეჯმენტი მუდმივად აკონტროლებს კურსთა შორის სხვაობებს, როგორც ლართან მიმართებაში ასევე იმ ქვეყნის ვალუტებთან მიმართებაში რომელ ქვეყნებთანაც გვაქვს სავაჭრო ურთიერთობები. ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ცვლილება ისახება პროდუქციის გასაყიდ ფასებზე, რაც ახდენს კურსის ცვლილებით გამოწვეული რისკების შემცირებას. ასევე რეგულარულად ხდება სტრატეგიულად მნიშვნელოვან საქონელზე ფასების გადამოწმება მსოფლიო ბაზარზე. ამ შემთხვევაშიც, მკვეთრი ცვლილებების შემთხვევაში ხდება ცვლილების ასახვა საქონლის ფასზე.

ამ ეტაპზე კომპანიას არ აქვს რისკების მართვის ფორმალიზებული პოლიტიკა და პროცედურები და გეგმავს მომავალში მის განვითარებას.

კომპანიის განვითარების გეგმები

მაღალი კონკურენციის პირობებში კომპანიის მიზანია განვითარებული ინფრასტრუქტურით, მაღალკვალიფიციური თანამშრომლებით და გაუმჯობესებული სერვისებით უპასუხოს თანამედროვე გამოწვევებს და იტვირთოს მისია, რომლის ამოსავალია აწარმოოს უფრო მეტი ქართული პროდუქტი და შესთავაზოს მომხმარებელს მაღალხარისხიანი სამშენებლო და სარემონტო მასალები.

კომპანიის მთავარ პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენს წარმოება. მენეჯმენტი ცდილობს სხვადასხვა ფინანსური ინსტიტუტების დახმარებით და საკუთარი რესურსებით გააფართოოს აღნიშნული მიმართულება, დაამატოს ახალი ხაზები, რომლებიც უპასუხებენ ევროპული სტანდარტების მოთხოვნებს. ხდება საწარმოო ხაზების ავტომატიზაცია, წარმოებაუნარიანობის გაზრდა, ხარისხის კონტროლი და დახვეწა. კომპანიის მიზანია მოახდინოს ადგილობრივ ბაზარზე იმპორტირებული პროდუქციის ჩანაცვლება და რაც შეიძლება მეტი წარმოებული პროდუქცია გაიტანოს ექსპორტზე.

გარდა ამისა, კომპანია გეგმავს საცალო ქსელის განვითარებასაც. დღეისათვის «ნოვა»-ს საკუთრებაშია ორი საგამოფენო დარბაზი თბილისსა და ბათუმში, სადაც სრულადაა წარმოდგენილი კომპანიის წარმოებული და იმპორტირებული პროდუქცია. კომპანიის სამომავლო გეგმებში შედის აღნიშნული საგამოფენო დარბაზების გაფართოება, ასორტიმენტის გაზრდა და მომხმარებელზე მორგებული სერვისის და ფასების შეთავაზება.

სწორედ ზემოთ აღნიშნულ მიზნებს ემსახურება ის ფაქტი, რომ კომპანია ნოვა არ აჩერებს განვითარების ტემპს და მიმდინარე წელს EBRD-ის და თიბისი ბანკის მხარდაჭერით

განხორციელებს პროექტს ქ. თბილისში, გურამიშვილის გამზირზე, სადაც დაახლოებით 24000 მ² ფართობზე საქმიანობის გაფართოების მიზნით მოხდება საწარმოო და სასაწყობე ინფრასტრუქტურის მოწყობა. ასევე დაიდგმება და გაიმართება ახალი საწარმოო ხაზები, რომლებიც სრულ შესაბამისობაში იქნება ევროპულ სტანდარტებთან.

ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება იგეგმება ასევე ქ. ბათუმში, აეროპორტის გზატკეცილზე, სადაც 7000 მ² ფართობზე მოხდება სასაწყობე მეურნეობის გამართვა, რომლის მშენებლობა დასრულდება 2018 წელს და შევა ექსპლუატაციაში.

გარდა ამისა, მიმდინარე პერიოდში, კომპანიაში ჯანსაღი სამუშაო პირობების შექმნისა და უბედური შემთხვევებისგან, ტრავმებისგან და ავარიებისგან თავდაცვის მიზნით იგეგმება შრომის ჰიგიენის და უსაფრთხოების სტანდარტი OHSAS 18001:2007 დანერგვა.

კომპანიამ 2018 წელს დაიწყო მენეჯმენტისათვის პროგრამა Bitrix24-ის დანერგვასაც, რომლის სისრულეში მოყვანაც განხორციელდება 2019 წლის ბოლომდე.

EBRD-ის პროექტის ფარგლებში, მიმდინარეობს კონსულტანტის მომსახურების პროექტი ლოჯისტიკისა და საწყობების მართვის მიმართულებით. აღნიშნული პროექტის საშუალებით კომპანია შეძლებს სწორად და ეფექტურად მოახდინოს მარაგების, საწყობების და ლოჯისტიკის მართვა, ასევე ამ მიმართულებით დახვეწოს პროცესები.

პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განვითარებისა და თანამედროვე მოთხოვნების შესატყვისი სპეციალისტების გაზრდის მიზნით ნოვას სახელობის სასწავლო აუდიტორია ორი წელია არსებობს თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიაში. მსგავსი აუდიტორია მოეწყობა ასევე საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში, სადაც სხვადასხვა საპრეზენტაციო სამშენებლო მასალები და თვალსაჩინოებები, უცხოელი ექსპერტების მიერ ჩატარებული ლექცია-სემინარები, რომლებიც ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმის ფარგლებში ჩატარდება, მისცემს ახალგაზრდებს შესაძლებლობას უკეთ გაეცნონ თანამედროვე ბაზრის ტენდენციებს და ინოვაციურ ენერგო ეფექტურ პროდუქტებს.

სასწავლო ცენტრის გაკეთება იგეგმება კომპანიაშიც, რომელიც ხელს შეუწყობს, როგორც სამშენებლო მასალებით დაინტერესებულებს, ასევე სტუდენტებს და ხელოსნებს გაეცნონ ბაზარზე არსებულ ახალ, ინოვაციურ პროდუქტებს, შეისწავლონ მათი მოხმარების წესები პრაქტიკულად, აქტიურად ჩაერთონ საწარმოო პროცესებში, ისწავლონ და ხელი შეუწყონ პროცესების განვითარებას.